Poštnina plačana v gotovini.
Leto XI., št. 47
Ljubljana, sreda 26. februarja 1930
Cena 2 Din

Naročnina znaša mesečno 25.— Din, za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:
Ljubljana: Knaflijeva ulica 5. Telefon št. 3122. 3123. 3124. 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 440
Celje: Kocenova ul. 3. Telefon št. 190

Rokopisi se ne vračajo — Oglasi po tarifu

JUTRO

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova ulica 54. — Telefon št. 3122. 3123. 3124. 3125. 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešernova ulica 4. — Telefon št. 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta št. 13. — Telefon št. 455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842. Praha číslo 78.180; Wien št. 105.241

Zunanjepolitična debata v avstrijski zbornici

Velenemci zahtevajo revizijo mirovnih pogodb – Soglasni sprejem haaških dogovorov in razsodiščne pogodbe z Italijo

Dunaj, 25. februarja s. Zvezni kancelar dr. Schober se je danes ob 9.25 dopoldne vrnil na Dunaj. Novinarjem je izjavil, da so rezultati njegovega potovanja v Berlin zelo zadovoljivi tako v političnem kakor v gospodarsko političnem smislu. Poudarjati moram, je dejal dr. Schober, da je opaziti napredek, čigar posledice se bodo izrazile v kratkem času. Uspelo je odstraniti vse ovire, ki so do sedaj onemogočile sklep že dolgo časa trajajočih trgovinskih pogajanj med Nemčijo in Avstrijo.

Dunaj, 25. februarja. s. V poslanski zbornici so danes razpravljali o potovanjih zveznega kancelarja dr. Schobra v Haag in v Rim. Seji zbornice je prisostvoval tudi italijanski poslanik Auritti.

O haaškem dogovoru je govoril vodja Velenemcev dr. Wotawa, ki je poveličeval zveznega kancelarja dr. Schobra kot srečnega voditelja Avstrije. **Dr. Wotawa je zahteval revizijo mirovnih pogodb ter odstranitev onih členov mirovnih pogodb, ki velijo, da se smatrata Avstrija in Nemčija za povzročiteljici svetovne vojne.**

O prijateljski in spravni pogodbi z Italijo je govoril samo posl. dr. Ellenbogen, ki je v imenu socijalno - demokratske stranke prečital izjavo, v kateri sporoča, da bo glasovala za pogodbo, ker je to razsodiščna pogodba, ki spravlja spore obeh držav pred mednarodno razsodišče. To glasovanje pa je socijalnim demokratom omogočeno le zaradi tega, ker pogodba ne spravlja Avstrije v vrsto reakcijonarnih držav. **Združitev Avstrije v italijansko - madžarsko antanto pa bi bila v nasprotju z interesi in čustvi avstrijskega naroda. Proti taki kombinaciji bi se njegova stranka borila z vsemi sredstvi. Vse pogodbe so bile nato soglasno sprejete.**

Nemška vlada grozi z ostavko

Centrum in del nemške ljudske stranke odklanjata ratifikacijo poljsko-nemškega sporazuma

Berlin, 25. februarja, d. Položaj Franken-Müllerjeve vlade je dokaj resnejši, kakor bi bilo soditi po izjavah predstavnikov vlade na zadnjih sejah nemške zbornice. To pa zaradi tega, ker se del vladnih strank odločno upira ratificiranju nemško-poljskega sporazuma sočasno z Youngovim reparacijskim načrtom. Proti temu poljsko-nemškemu sporazumu nastopajo zlasti odločno predstavniki centruma, ki uvažajo tudi podporo velikega dela Nemške ljudske stranke, kljub temu, da pritiska zunanji minister dr. Kurtius na to, da bi sprejela ta sporazum. **V primeru, če bo centrum vztrajal na svojem stališču, bo vlada najbrže prisiljena podati ostavko.**

V parlamentarnih krogih menijo kljub temu, da se bo posrečilo najti kompromisno rešitev in da bo centrum pristal na zahteve vlade, ki zahteva sprejem poljsko-nemškega sporazuma kot ustavni del potnike likvidacije posledic svetovne vojne. Mnogo težje pa bo na vsak način reševanje vprašanja finančne reforme, ker ni bilo mogoče dobiti dosedaj pristanka niti ene vladne stranke na vladni načrt za finančno reformo.

Burni prizori pri pogrebu ciganskega primasa

Ogromen naval stotisočglave množice na budimpeštanske pokopališče – Številne žrtve lindske radovednosti

Budimpešta, 25. februarja, d. Včeraj so slovesno pokopali truplo svetovno znanega ciganskega primasa Bela Radiča. Na pogreb je prišlo iz vseh delov Madžarske na tisoče ciganov, da spremijo poslednjič svojega omiljenega prijatelja. Vsega skupaj se je udeležilo pogreba 500 ciganskih orkestrov, ki so svirali pred domom in na grobu preminulega primasa. Ker je bil naval na pokopališču naravnost ogromen, so pustili do groba samo one, ki so imeli zato posebne vstopnice. Tisočglava množica pa je predrla vse policijske kordane in se vsula proti grobu. Pri tem je bilo prevrnjenih cela vrsta nagrobnih spomenikov in 14 oseb tako težko poškodovanih, da so jih morali odpeljati z rešilnimi avtomobili v bolnice.

Pred krsto so nosili več sto krasnih vencev, ki so jih poklonili pokojnikovi prijatelji. Ko so prinesli krsto v kapelo na pokopališču, je vdrla množica v kapelo in prevrnila kandelabre okoli krste, tako da se je vnel prt na rakvi. Svečeniki, ki so bili okoli krste, so se jedva ubranili silnemu navalu množice. Potem, ko so hoteli nesti krsto iz kapele proti grobu, se niso mogli nosilci krste pririti do nje. Zaradi tega so nesli krsto policijski stražniki, katerim so utirali pot med množico policisti na konju.

Zaradi velikega zanimanja javnosti za ta pogreb je poskušala budimpeštanska radio postaja prenašati potek žalnih svečanosti. Naval množic pa je bil tako silen, da so te pogazile vseh 5 oddajnih aparatov.

Po cenitvi policije se je udeležilo pogreba nad 100 000 ljudi, med njimi mnogo aktivnih in bivših ministrov ter skoro vsi člani magnatske kazine, kjer je pokojni Radič sviral več desetletij.

Strašna železniška nesreča v Ameriki

Na progi Milwaukee—Chicago sta sočasno iztirila osebni in tovarni vlak — Številne žrtve pod razvalinami vagonov

Newyork, 25. februarja, d. Železniška nesreča na progi Milwaukee—Chicago, o kateri smo poročali že včeraj, je dosedaj zahtevala 11 smrtnih žrtev. Nesreča se je odigrala na sledeč način: V severni smeri vozeči tovorni vlak se je zaletel na železniškem prehodu v neki avtomobil, katerega je vrglo v tistem hipu pod v nasprotni smeri prihajajoči osebni vlak. Zaradi tega je skočil del osebnega vlaka s tira ter strmoglavil preko 3 m visokega nasipa v jarek. Iztiril pa je tudi del tovornega vlaka, tako da je obležalo med tiri 13 vagonov tovornega vlaka. V avtomobilu se nahajajoča potnika sta bila na mestu mrtva.

Takoj po trčenju z avtomobilom je nastala med potniki silna panika. Čuti je bilo obupno klicanje in stokanje pod razvalinami vlaka se nahajajočih potnikov. Nesreča se je dogodila v nedeljo ob 11. ponoči ter je vladala na kraju nesreče globoka tema. Na klice bližnje postaje so prihitele na pomoč od raznih strani rešilne ekspedicije in policija, ki so pričele reševati ponesrečene potnike. V nekaj urah je bila bolnica prenapolnjena z mrtvimi in težko ranjenimi, katerih je nad 80, od teh pa jih bo še najbrže kakih 20 umrlo, tako da se bo število smrtnih žrtev zelo pomnožilo.

Senzacijonalen izum poljskega letalca

Varšava, 25. februarja M. Povodom konference za zračni promet, ki se je nedavno vršila v Varšavi med zastopniki Male antante in Poljske, je poljski letalski kapetan Orlinsky razkazal udeležencem konference nov tip poljskih vojnih letal, ki so zgrajena po načrtih poljskega inženjerja Pilavskega. Mala lovska letala so opremljena z motorjem 650 HP in dosežejo hitrost do 300 km na uro. Pravo senzacijo pa je izzval kapetan Orlinsky, ko se je v treh minutah dvignil v višino 5.000 m. Po mnenju strokovnjakov je konstrukcija te vrste letal naravnost senzacionalna in daleko prekaša vse tozadevne angleške in francoske izume. Naglo dviganje in spuščanje je za vojaško manevriranje izredne važnosti.

Boj za milijonsko dedščino

London, 25. februarja. Boj za Abdul Hamidove milijone je stopil pred par dnevi v novo fazo. V Švici je bil pred kratkim sestanek dedičev in upajo, da bo prišlo med njimi do sporazuma. Za dedščino se poteguje 73 turških princev in princes. Abdul Hamidovo premoženje cenijo na 300 milijonov funtov šterlingov.

Tragična otvoritev letališča

Newyork, 25. februarja AA. Ob priliki otvoritve letališča Machado na Kubi sta se zgodili dve nesreči, ki sta zahtevali 12 mrtvih. Deset potnikov nekega avtobusa je bilo ubitih pri trčenju z električno železnico, 2 pilota kubanske vojne avijacije pa sta se ponesrečila tekom izvajanj nad letališčem.

CHAUTEMPSOVA VLADA V OSTAVKI

Nova francoska vlada se je včeraj predstavila parlamentu, ki ji je z 282 proti 271 glasovom izrekel nezaupnico — Vlada je še ponoči podala ostavko

Pariz, 25. februarja, s. Zbornica je danes kazala sliko, ki je običajna pri velikih dogodkih. Že mnogo časa pred otvoritvijo seje so bile tribune za občinstvo in za novinarje popolnoma nabite. Pred zbornico je stala velika množica, ki je zaman čakala, da jo pustijo v zbornico.

Poslanci so zasedli svoje klopi do zadnjega. Ko je ministrski **predsednik Chautemps** stopil na govorniško tribuno, da prečita vladno izjavo, se je na levem (vladnenm) krilu čulo le malo ploskanja. Govor Chautempsa je ostal brez vidnega učinka, ker je ministrski predsednik prečital vladno izjavo brez vsakega govorniškega zaleta, brez poudarka, nekako poslovno. Po končanem govoru je prevladoval vtis, da se bo vlada danes obvarovala padca samo, ako nastopi nepričakovan dogodek. Vladno izjavo v senatu je prečital pravosodni minister Steeg.

V obširno sestavljeni

vladni izjavi

se veli med drugim: **Vlada je vzela nase nalogo sestaviti republikansko večino za izvedbo programa nacijonalnih interesov in demokratskega napredka.** Vendar pa je treba najprej izpolniti neposredne obveznnosti. **Od jutri naprej bodo francoski delegati zopet v Londonu,** da po nalogu parlamenta nadaljujejo francosko politiko na podlagi spomenice od 20. decembra. Prizadevali si bodo omogočiti uspeh pogajanj, ne da bi pri tem na katerikoli način oškodovali nacijonalno varnost Francije. **Ta pogajanja so predpriprave za splošno konferenco za omejitev in znižanje oboroževanja, v kateri bo prišla do izraza skrona volja narodov za organizacijo miru.**

Vlada poziva parlament, **da takoj prične z razpravo proračuna,** da bo ta proračun rešen pred zakonito določenim rokom dne 31. marca. Kabinet je odločen braniti ravnotežje proračuna, vendar pa smatra za mogoče ugoditi gotovim upravičenim zahtevam, kakor n. pr. glede penzij za bivše bojevnike in izenačenje plač in penzij. **Finančna politika vlade** bo vodena po želji, da se ojači nacijonalno-gospodarsko življenje v tem težavnem trenutku s tem, da bodo na razpolago državna sredstva za produktivne izdatke. Da se omeji **gospodarska kriza,** smatra vlada za potrebno, da nekoliko popusti davčni pritisk. Vlada bo sprejela od prejšnjega kabineta predloženi načrt za pospeševanje narodnega gospodarstva z novimi modalitetami, zlasti v korist poljedelstva in bo z že sklenjenim velikim posojilom olajšala izvedbo obširnega programa za boljše izkoriščanje kolonij.

Dalje prevzema obveznost uveljaviti zakon o **socijalnem zavarovanju** s 1. julijem. V tem zakonu so poljedeljskim delavcem brez pretirane obremenitve zagotovljene iste koristi, kakor delavcem v mestu. **Višji šolski pouk** bo pristopen vsem otrokom, ki bodo po svojih duševnih zmožnostih in po svojem delu vredni tega pouka. **Vlada hoče napram prebivalstvu zopet pridobljenih departementov voditi politiko razumevanja strpljivosti in edinosti.** Vlada bo zahtevala od parlamenta rešitev amnestijskih načrtov, ki jih je predložila bivša vlada ter predlagala, naj se amnestijski ukrepi razširijo na celokupno ozemlje Francije. Zunanja politika francoske republike, vodena od načel Društva narodov in zlasti od načel ženevskega protokola, ki veže razorožitev z varnostnimi jamstvi, se bo nadaljevala energično in z zaupanjem. Ne da bi na katerikoli način zanemarjala potrebno skrb za državno obrambo, bo Francija aktivno in lojalno sodelovala pri splošnem delu za osiguranje svetovnega miru. V tem duhu bo vlada predlagala **ratifikacijo haaških dogovorov** za končnoveljavno in popolno ureditev problemov, ki so nastali predvsem iz vojne ter nato s čuječo pozornostjo paziла na lojalno izvedbo teh dogovorov.

Poleg tega bo vlada pozvala parlament, naj se izreče za pristop k členu 36. statuta Haaškega stalnega razsodišča ter za ratifikacijo splošnih razsodiščnih aktov. S pogledom na bodočnost se bo Francija z odkritosrčno voljo pridružila vsakemu konstruktivnemu prizadevanju, da pripelje Evropo z novim redom na pot, ki je utemeljena v prostovoljnem in mirnem združenju produktivnih sil in ki bo solidarnim narodom zagotovila trajna jamstva za mir.

Debata o vladni deklaraciji

Po prečitanju vladne izjave se je otvorila debata o splošni politiki vlade. Kot prvi govornik je govoril vodja Marginottove skupine **Paul Reynauld,** ki je izjavil, da je Tardieuova vlada padla samo zaradi tega, ker se zaradi mednarodnih konferenc ni mogla brigati za finančno politiko. Tardieu je imel za seboj 300 zmernih poslancev, Chautemps ima samo 120 radikalov. Zaradi tega je nemogoča stvar, da so radikali pri sestavi vlade prevzeli najvažnejša ministrstva ter ponudili zmernim strankam samo nekaj manj važnih portfeljev. V resnici so hoteli radikali imeti notranje ministrstvo, da bi od tam leta 1932. vodili volitve.

Nezaupnica vladi

Pariz, 25. februarja, d. Po zelo ostri debati, v kateri je opozicija napadala tako sestavo vlade, kakor njen delovni program, se je pozno zvečer ob največji napetosti vršilo glasovanje. Vlada je ostala z 271 proti 282 glasovom v manjšini in bo po izjavi ministrskega predsednika Chautempsa še nocoj podala ostavko.

Naraščanje tujskega prometa v Jugoslaviji

Tendencijozna poročila italijanskega tiska — Po urad. podatkih tujski promet stalno narašča — Priprave za bodočo sezono

Beograd, 25. febr. M. Italijanski listi so pričeli v zadnjem času zopet tendencijozno kampanjo proti jugoslovenskemu turizmu. Po vrsti objavljajo zelo nepovoljna poročila o razvoju tujskega prometa v Jugoslaviji, zlasti pa v Dalmaciji. Tako je med drugim »Il Piccolo della Sera« objavil članek, v katerem zatrjuje, da tujski promet v Jugoslaviji stalno nazaduje. Svojo trditev skuša list podkrepiti z objavo nekake statistike o tujskem prometu v Dalmaciji in na Primorju v letih 1928. in 1929. Ta statistika je seveda popolnoma netočna in tendencijozna. Iz uradnih podatkov, ki jih zbira tujsko prometni oddelek ministrstva za trgovino, je jasno razvidno, da tujski promet v Jugoslaviji, zlasti pa v Dalmaciji in na Primorju ne le ni nazadoval, marveč se stalno dviga. Leta 1928. je bilo v Dalmaciji in na Primorju 42.906, leta 1929. pa 50.612 tujcev. V enakem razmerju se je dvignil tujski promet tudi v vseh ostalih pokrajinah, kar je najbolje razvidno iz uradnih statistik, ki kažejo naslednjo sliko: Leta 1924 — 154.692, leta 1925. — 168 257, leta 1926. — 199.839, leta 1927. — 227.983, leta 1928. — 323.702, dočim je bilo leta 1929. v naši državi nad 350.000 tujcev. Za nadaljno naraščanje tujskega prometa jamči ne samo izredno živahna privatna inicijativa, marveč tudi intenzivno in sistematično delo prometnih organizacij ob podpori države, ki pripravlja nov zakon o ureditvi kopališč in tujsko prometnih centrov, zakon o pospeševanju hotelirstva in zakon o ureditvi in razširjenju avtobusnega prometa.

Dvakrat obsojen, končno oproščen

Zagonetna afera v ministrstvu trgovine in industrije pred 7 leti

Zagreb, 25. februarja. č »Novosti« poročajo: Beograjska apelacija je danes izrekla sodbo v procesu proti upokojenemu šefu računovodstva v ministrstvu trgovine in industrije M. Stojanoviću. Stojanović je bil obtožen, da je izdal sklep, po katerem se odobrava njegovi ženi Milici kot podpora 500.000 Din iz imovine ministrstva trgovine in industrije, ki je deponirana v državni Hipotekarni banki. Napisal je tudi nalog za izplačilo te vsote ter predložil oba dokumenta v podpis tedanjemu namestniku ministra trgovine in industrije Velizarju Jankoviću. Obe listini sta bili datirani z 11. julijem 1923. Vsa afera se je vlekla do danes in morda še sedaj ne bo zaključena. Prvostopno sodišče v Beogradu je izreklo v svoječasni svoji sodbi, da je Stojanović podtaknil obe listini ministru v podpis in s tem izvršil prevaro. Obsodilo je Stojanovića na dve leti robije. Apelacijsko sodišče je smatralo, da je ta kazen premila in je obsodilo Stojanovića na štiri leta robije. Kasacijsko sodišče pa je razveljavilo obe sodbi z utemeljitvijo, da se ni zadostno upoštevala obramba obtoženca, ki je odgovornost valil na tedanjega ministra Jankovića. Sojenje v tej zadevi je bilo ponovno izročeno apelacijskemu sodišču, ki je danes oprostilo Stojanovića krivde in kazni.

Banske konference se nadaljujejo

Beograd, 25 februarja. p. Konferenca banov in njihovih pomočnikov, ki zaseda že od ponedeljka v finančnem ministrstvu in na kateri se razpravlja o finančnem položaju banovin, se je tudi danes nadaljeval dopoldne in popoldne. Kakor že javljeno je osnova razprave zakon o samoupravnih financah, ki je v finančnem ministrstvu že pripravljen in bo po korekturah, ki jih bo izvršil finančni minister na temelju predlogov konference banov, definitivno izdelan. Na konferenci je prišlo do popolnega izraza naziranje, da se mora banovinam v svrho čim uspešnejšega delovanja na vseh poljih samouprave zasigurati dovoljne finančne dohodke in urediti tudi vsa vprašanja investicijskega značaja, ki so prešla na nove banovine s prevzemom poslov bivših oblastnih samouprav. **Konferenca se bo tudi jutri še nadaljevala.**

Nocoj je priredil ministrski predsednik general Živković v Gardijskem domu na čast banom svečano večerjo in soarejo. Udeležili so se je vsi v Beogradu navzoči bani in njihovi pomočniki s soprogami, predstavniki diplomatskega zbora, vsi aktivni ministri in ožji sotrudniki ministrskega predsednika. Vsega je bilo povabljenih okrog 100 ljudi. Po večerji je sledil umetniški del, pri katerem so sodelovali najodličnejši beograjski in zagrebški umetniki, med drugimi ga. Vilfan - Kunčeva, g. Witting in Dragutinović.

Grof Hochberg laže

Bukarešta, 25. febr. g. **Rumunska vlada energično zavrača razne izjave grofa Hochberga, po katerih še obstoja zaroka s princeso Ileano. Dejstvo je, da se je zaroka princese razdrla. Princesa Ileana in njena mati se vrneta šele koncem aprila s svojega potovanja v Egipt in Palestino.**

Pokojninski zavod za ponesrečence „Dakse“

Dubrovnik, 25. febr. n. Pokojninski zavod za privatne nameščence v Ljubljani je brzojavno obvestil dubrovniško parobrodno društvo, da je brez ozira na zavarovanje pri okrožnem uradu za zavarovanje delavcev odobril pokojnino rodbinam ponesrečenih oficirjev, telegrafistov in strojnikov na potopljeni ladji »Daksa«. Istočasno je Pokojninski zavod za privatne nameščence v Ljubljani nakazal kot prvo pomoč rodbinam ponesrečenih mornarjev znesek 20.000 Din.

54 vagonov premoga ukradel

Zagreb, 25. februarja n. Pred kazenskim senatom tukajšnjega okrožnega sodišča se je pričela danes neobičajno redka razprava. Bivši uradnik železniške direkcije iz Zagreba Vilim Malic je obtožen, da je ukradel z glavnega kolodvora v Zagrebu 54 vagonov premoga. To bi bil po izrednih dimenzijah ukradenega predmeta doslej največji proces pred zagrebškim sodiščem. Državni tožitelj vztraja neomajno pri tem, da gre res za tatvino in ne morda za poneverbo oziroma zlorabo uradne oblasti kakor trdita obtoženec sam in njegov zagovornik. Obtoženec v celoti priznava, da je prodal okoli 50 vagonov premoga direktorju neke zagrebške tovarne papirja in da je dobil za to okrog 130 do 140.000 Din, dočim je bil premog po režijski ceni vreden 197.000 Din. Razprava traja še pozno zvečer. Sodba bo izrečena šele jutri.

Nenavadna avtomobilska nesreča

Sušak, 25. februarja n. V Opatiji se je pripetila včeraj strahovita avtomobilska nesreča, pri kateri je bil usmrčen sekretar reškega komisarijata Jakob Petrozzi. Njega in njegovega prijatelja Antona Mančiča, direktorja carinarnice v Lovranu je sprejel v svoj avto direktor reške filijale ameriško-jugoslovenske banke Polaček, ki je sam šofiral. Na potu proti Opatiji je vrglo pri nekem sunku iz avtomobila oba potnika Mančica in Petrozzia. Poslednji je ostal na mestu mrtev, Mančič pa je dobil težke poškodbe. Polaček ni nesreče niti opazil in se je pripeljal s praznim avtomobilom v Opatijo, kjer je spravil vozilo v garažo. Ljudje so čisto po naključju našli na cesti mrtvega Petrozzia in težko poškodovanega njegovega tovariša. Javili so stvar policiji v Opatiji, ki ji je tudi Mančič povedal, kdo je šofiral. Varnostni organi so pričeli iskati Polačka ter ga res našli v nekem baru in ga na mestu aretirali. Na vprašanje, kako da se mu ni zdelo nič čudno, ko je prišel v Opatijo brez svojih znancev, je Polaček izjavil, da je bil prepričan, da sta ga tovariša med potjo zapustila in za šalo skočila iz avtomobila.

Jelnikar obsojen na 6 let robije

Zaključek litijske tragedije pred velikim senatom — Zanimiva kontraverza med psihiatri in sodiščem

Ljubljana, 25. februarja

Zvečer 9. septembra l. l. se je po Litiji raznesel grozovit glas: »Polde Jelnikar je zaklal Rotarja!« Izkazalo se je kmalu, da je to žalostna resnica. Znano je bilo, da vlada med obema veliko sovraštvo. Polde, sin poštenih starišev in član dobre rodbine, je za časa vojne zabredel na stranpota. Njegovo življenje se je prevrnilo v nesrečo. Krivdo je pripisoval prejšnjemu gostilničarju in poznejšemu trgovcu Rotarju, češ, da ga je te speljal s poštene poti, pri čemer je imel mnogo koristi, on, Polde, pa le nesrečo in sramoto. Koliko je bilo na teh obtožbah resnice, tudi sedanja preiskava ni mogla popolnoma dognati. Res pa je, da je med obema prišlo opetovano do konfliktov in da je obtoženec pred 2 letoma obmetal Rotarja in njegov avtomobil z blatom, za kar je bil kaznovan s 7 dnevi zapora, a tudi Rotar je bil obsojen zaradi žaljenja časti na 150 Din.

Usodni dan

Ko je lani 9. septembra napočil zadnji dan, da nastopi Polde Jelnikar svojo kazen, je nenadoma nastopila tragična peripetija krize. Ves dan je Jelnikar popival, zavžil je veliko množino žganja in piva in ko se je popoldne javil v jetnišnici, da nastopi kazen, so mu rekli — pridi zvečer. A zvečer je bil Rotar mrtev. Jelnikarja pa je rešila samomora le hitra zdravniška pomoč. Ne da se ugotoviti, kdaj in kako je v njem dozorel sklep, da ubije sebe in Rotarja. Obračunaval se je popoldne še z nekim drugim svojim nasprotnikom. Babičem, ki ga je svojčas ovadil tatvine, kupil je kisove esence, ki jo je pozneje tudi izpil in je odšel čakat — Rotarja. Obtožnica pripoveduje:

»Čim je obtoženec zvedel, odkod ima priti Rotar domov, je odšel sam v Cerarjevo gostilno kjer je zahteval vrček piva. Sedel je na hodnik, s katerega je imel razgled na savski most, po katerem je moral priti Rotar iz Mošenika. Gostilničarki je dejal, da mora s hodnika nekaj opazovati. Obtoženec je na hodniku toliko časa oprezoval, dokler se ni v resnici pojavil Rotar, ki je nič hudega sluteč mirno korakal čez most proti domu. Tedaj je obtoženec naglo skočil v kuhinjo in pograbil kuhinjski nož, češ, da ga gre nabrusit. Zavil je nož v časopisni papir in ga skril pod suknjič. Gostilničarko, ki je prestrašena zahtevala nož nazaj, je samo opozoril, naj molči.

Ta čas je prispel Rotar s cigaro v ustih do Vizlerjeve trafike. Tu se je ustavil in pogledal skozi vrata v barako. V tem trenutku je obtoženec skočil čez cesto. Z nožem je dvakrat zamahnil od zadaj proti Rotarjevemu vratu, nato pa urno izginil čez cesto nazaj v Cerarjevo gostilno. Nož je pogodil Rotarja od zadaj v zatilnik pod levi uhelj, mu predrl vrat in izstopil spredaj 1 cm nad jabolkom. Rotarju je bila prerezana velika vratna žila - odvodnica in veliki živec. Nezavesten se je zgrudil in izkrvavel.«

Jelnikar je tekel nazaj v Cerarjevo gostilno in tamkaj izpil desetinko litra esence. Tudi on se je zgrudil na tla.

Po tragediji

Prihiteli so orožniki, zdravniki, prišla je sodna komisija. Jelnikarju so izprali želodec. Sodnik ga je zaslišal: nekaj časa je še odgovarjal, potem pa nič več. Pred preiskovalnim sodnikom v Ljubljani je izzval Jelnikar tak dojem, da so poklicali psihijatre. Sodna izvedenca strokovnjaka dr. Göstl in dr Robida sta ga dali časa opazovala ter sta prišla do prepričanja da Jelnikar ne laže, ko trdi da se svojega dejanja sploh ne spominja. Mnenje psihijatrov se glasi, da je Jelnikar ubil Rotarja in izvršil poskus samomora v stanju skaljene zavesti, ki izključuje odgovornost za njegov čin. Psihijatra proglašata Jelnikarja za psihopata vdanega kroničnemu alkoholizmu, trpečega na posledicah luesa, ki je neugodno vplival na njegovo življenje. Jelnikar je postal po svojčas dobljenem trauma capitis alkoholno intoleranten ter je kot tak zabredel kritičnega dne v globoko pijanost, v kateri je pod vplivom težkega afekta zagrešil uboj.

Ugotovitev skaljene zavesti

je stvar psihijatra, toda ocena, ali je ta skalienost znatna in zato odločujoča za vračunljivost obtoženca je stvar sodišča. Obtožnica zastopa stališče, da se je Jelnikar dovoli zavedal svojega dejanja, da nosi zani odgovornost.

Danes je stopil Jelnikar pred svoje sodnike. Velikemu senatu predseduje v. s. sv. A. Mladič prisedniki so s. sv. dr. Stojković, dr. R. Sajovic, Ivan Krali in dr. Štrukelj. Javni tožitelj je drž. tož. Lavrenčak, braniteli dr. Frlan.

Zaslišanje obtoženca

Ob 10.30 so ga pripeljali v dvorano, bledega in prepadenega. Leopold Jelnikar je rojen 31. oktobra 1899 v Gradcu pri Litiji, je oženjen, po poklicu delavec. Mož srednje velike krepke postave, širokih pleč, kostanjevih las. Iz bledega obraza štrli nekoliko pokvarjen nos, oči so motne in se boleče ozirajo v sodnike. Kmalu so opravljene formalnosti in državni tožitelj s poudarkom čita obtožnico.

Predsednik je vprašal obtoženca:

»Torej kako se zagovarjate? Povejte kaj o svojem predživljenju! Kako je prišlo do tega? Povejte vse kar je važno! Starši so vas dobro vzgojili. Služili ste nekaj časa v predilnici! Oče vam je pozneje preskrbel službo pri železnici. Potem ste zašli v slabo družbo in tako dalje . . .«

Obtoženec je na vse te pripombe predsednika samo prikimaval.

»Bili ste med vojno oproščeni vojaščine. Leta 1918. so vas odpustili iz službe. Potem ste šli k vojakom. Kje ste služili?«

»Najprej na Dunaju, potem nekaj časa v Celovcu pri težki artileriji.«

»Zakaj ste bili nesposobni za fronto? Zaradi živčne bolezni?«

— Ne, zaradi srčne napake.

Predsednik je nato navajal, kako je obtoženec preživel leta po prevratu. Bil je na koroški fronti. Pozneje pri vojakih v Zaječaru, odkoder je pobegnil. Kot vojaški begunec je bil nad dve leti v Logatcu za časa italijanske okupacije. Ko je bila proglašena amnestija, se je vrnil, dослužil svoj rok in si pozneje služil kruh kot delavec. Poročil se je lani 5. maja.

— Kakšno je bilo vaše razmerje do Rotarja? Zakaj je prišlo do nasprotja?

Obtoženec je navedel v glavnih obrisih, kako se je med vojno seznanil z Ivanom Rotarjem, ki je bil najemnik gostilne »pri pošti« nasproti kolodvora. Zatrjuje, da je na Rotarjevo pobudo začel kot žel. us užbenec na slabo pot. Nosil mu je sladkor in tobak, ki so ga kradli iz vagonov. Pozneje je bil v preiskavi zaradi tatvine in iz službe odpuščen.

— Ali ste Rotarja sovražili?

— Govorila sva še do takrat, ko sem mu vrgel blato v avto in sem bil zaprt. Bila sva si drugače prijazna. Kadar sva prišla skupaj, sva govorila.

— Od tistega časa, ko ste bili zaradi blata obsojeni, sta bila v sovraštvu!

— Ni bilo pravega sovraštva. On mene ni pogledal, jaz pa njega ne.

— Kako je bilo usodnega dne?

— Zjutraj sem pozno vstal. Šel sem delat na stavbo. Ob 10 dopoldne je prišel k meni orožnik Bučar ter mi rekel, da moram oditi v zapor. Odvrnil sem, naj nekoliko počaka, da uredim doma. To me je malo razburilo. Šel sem domov in povedal ženi, da grem v zapor. Dejal sem ji, da mora biti tiho in ne sme nikomur povedati, kje sem. Kmalu nato sem srečal brata, ki mi je rekel: »No zdaj gremo!« Vprašal sem ga, kdo mu je povedal. Dejal je, da žena. Postal sem jezen na ženo.

Obtoženec je nato v podrobnostih navajal, kako je po gostilnah popival in kolovratil po Gradcu odnosno po Litiji. Natanko se vsega spominja do trenutka ko je govoril s posestnikom Ignacijem Tičarjem, s katerim je še ogledoval novo zgrajeno poslopje. Bilo je okoli 15. Hotel je popoldne iti v zapor, toda ječar Juvan mu je dejal, da naj pride zvečer, ko bo trezen.

— Od kedaj se ne spominjate več na dogodke? Kako dolgo?

— Od takrat, ko sem bil pri Tičarju naprej. Nič ne vem, kaj sem počel. Na postaji na železnici vem, da je prišel sodnik Novak k meni.

— Ali se ne spominjate, da ste sodniku Novaku priznali vse.

— Ne vem. Sodnik mi je nekaj govoril. — kaj, ne vem. Tudi v Ljubljani mi je sodnik pravil: Pa še to povejte, pa še to povejte! Pa sem govoril. — kaj ne vem.

— Ali se spominjate, kako ste prišli v Ljubljano?

— Not sem ležal v vagonu!

— Ali se spominjate, kako so vas pripeljali v zapor?

— Ne vem. Menda so me takoj peljali na sodnijo. Ko sem ležal v bolnici, so mi peti dan začeli praviti, kaj sem storil. Jaz nisem več vedel, kaj se godi okoli mene.

— Ali res niste nič vedeli, kaj delate?

— Nič ne vem. Ne vem, da sem kupil kislino. Ne vem, da sem nož vzel in sunil Rotarja. Spominjam se malo, da so orožniki z menoj v vlaku govorili. Kaj, ne vem. Bil sem popolnoma zmešan . . .

Predsednik je nato pripomnil, da je obtoženec precej drugače govoril sodniku Novaku v Litiji in preiskovalnemu sodniku v Ljubljani. Dvakrat je bil po dejanju zaslišan. Sodnik je pristavil uradni zaznamek, da ga pri prvem zaslišanju ni bilo mogoče zasliševati, ker mu je postalo sila slabo.

— Govorili ste okrog, da hočete sami sebe usmrtiti, poprej pa še Rotarju znamenje pustiti.

— Nič ne vem o tem, je tiho pripomnil obtoženec.

— Preiskovalnemu sodniku, je predsednik nadaljeval, ste priznali, da ste se prej vedno zgražali nad takimi zločini, ki ste jih čitali v časopisih. Dejali ste mu tudi: »Rotarja mi je zelo žal. Stokrat bi bilo bolje, da bi jaz šel nego Rotar. Ali ste tako govorili?

— Ne vem. Se ne spominjam. Mogoče sem kaj takega govoril. Sem bil zmešan.

— Kdo vam je povedal, kaj ste naredil?

— Zvedel sem za dejanje, ko mi je paznik čital časopis. Rekel mi je: »Za vraga, kaj si storil?«

Predsednik je zaključil zaslišanje obtoženca ter ugotovil, da se je po dveh mesecih preiskovalnega zapora začel zagovarjati kot danes in da je pri tem zagovoru vztrajen ostal.

Zaslišanje mnogih prič

Predsednik je nato prešel k dokazovanju. Zaslišanih je bilo najprej 14 prič, neposrednih očividcev tragičnega dogodka.

Priča Nežika *Los*, prodajalka v podružnici trgovine Lebinger je izpovedala:

— Okoli 5 popoldne je prišel v trgovino z Melinom ter me vprašal če imam octovo kislino. Dala sem mu desetinko kisline. Prosil me je za steklenico in vprašal: Ali bi bilo to dosti, da bi bil »hin«! Mislila sem, da bo kislino nesel ženi, da napravi kis. Melin je bil pijan. Jelnikar se mi je zdel nekam otožen. Sedel je na hodniku in zrl proti pošti.

Delavec Peter *Babič* je kot priča opisal dogodek, ki se je tisti usodni dan njemu primeril:

— Leta 1927. me je Polde nagovarjal, naj skupaj nekaj ukradeva. Jaz sem Poldeta naznanil orožnikom in od takrat me ni mogel videti. Okoli 17 usodnega dne je prišel na Samsovo žago in me poklical. Prijel me je, zakaj sem ga naznanil orožnikom. Dal mi je dve klofuti. Poklekniti sem moral in ga prositi odpuščanja. Tudi na zemljo sem se moral pred njim položiti.

— Ali je bil pijan?

— Popolnoma pijan ni bil, trezen pa še manj. Zelo je bil razburejn. Bil sem napram njemu brez vsake moči.

Gostilničarka Julijana *Cerar* je drastično povedala, kako je Jelnikar pri njej na hodniku sedel, pil pivo in zrl na most. Čez nekaj časa je planil v kuhinjo in vzel kuhinjski nož. Hčerka mi je zaklicala:

»Mama! Nož je vzel!«

Šla sem za njim ven in zaklicala: »Polde, nož nazaj!« On je položil prst na usta in odbežal. Pozneje mi je povedala hčerka, da je Polde prišel nazaj v kuhinjo. Noža ni prinesel. Ko je šel iz kuhinje v vežo, je najbrž izpil kislino. Nekaj časa je bil potem v gostilni. Stal je po konci, naenkrat pa se je prijel z obema rokama za glavo in se začel zvijati. Opazila nisem na njem sprva nič nenavadnega.

Obtoženčev prijatelj priča Ludvik *Melin* je obširno povedal, kako sta se sešla kritičnega dne z obtožencem in kje sta popivala. Rekel je med drugim:

— Vedel sem, da se z Rotarjem ne razumeta, da ni med njima vse v redu. Potožil mi je nekoč: »Ta človek mi je eksistenco uničil. Enkrat si bom vzel življenje. Vsa naša rodbina, oče, mati, bratje in sestre so pošteni, samo jaz sem baraba!«... Priča je nato povedal, kako sta tisti dan pila in kod sta hodila. Srečala sta orožnika Bučarja, ki je Poldeta vprašal, zakaj ne gre v zapor. Odvrnil je, da bo odšel zvečer ob 7. Pozneje sta se ločila. Sam je tekel po zdravnika.

Državni tožitelj: Ali ste bili pijani?

— Nisem bil, je resolutno odvrnila priča.

— Losova pravi, da ste bili bolj pijani nego Jelnikar.

— Losova naj reče, kar hoče. Kar pravi, mene nič ne briga.

— Ali je bil obtoženec zelo pijan? je vprašal zagovornik pričo.

— Popolnoma pijan.

Na očeh se mu pozna,

ker postanejo vse rdeče. Držal se je »fest«, kakor da ne bi bil pijan. Jaz pa ga dobro poznam, kedaj je pijan; po očeh ga poznam.

Privatni uradnik Vinko *Žagar* je v usodnem trenutku kupoval v Vizlerjevi trafiki cigarete. Prišel je tja Rotar. Naslonil se je na podboje vrat in pogledal v barako. Ko se je sklonil, je priskočil od zadaj Jelnikar ter zamahnil z nožem v vrat. Zamahnil je dvakrat. Po mnenju priče je bil obtoženec popolnoma pijan.

Trafikantinja Cirila *Vizler* je opisala

ves tragični dogodek

ki se je odigraval 9. septembra pred njeno trafiko:

— Jelnikar mi je nekoč rekel, da bo z Rotarjem še enkrat obračunal. Tisto popoldne mi je dejal: »Povejte ekscelenci Bučarju, da ne grem nikamor.« Jelnikar je bil strašno razburjen. Vprašal me je, kje je Rotar, ali je doma ali v Italiji. Odgovorila sem mu, da ne vem. Nato sem zagledala Rotarjevega sinka Vladka ter ga vprašala, kje je ata. Povedal je, da je v Mošeniku in da se zvečer vrne domov. Jelnikarju je bilo po glasu in na očeh poznati, da je pijan. Nisem točno videla, kdaj je zamahnil z nožem. Skočila sem vem, videla Rotarja v krvi in zavpila: »Mrtev je!«

Priča Vinko *Narobe* je opisal nekatere epizode, kako je obtoženec nastopal tisti dan. Jelnikar je bil pijan. Priča sladoledar Jože Novak pa pripoveduje:

— Jelnikar ni bil preveč pijan. Bil je pri meni in kupil je sladoled. Sunil me je s čevljem, namesto da bi mi plačal. V Rotarja je dvakrat z nožem zamahnil, potem je zbežal.

Ostale priče Angela Oblak, Fran Klanjšek, Jože Avdič, Ana Avdič, Andrej Paradiž in Josipina Bukovec so potrdile nekatere nebistvene okolnosti, nakar so bile prečitane izpovedi nepovabljenih prič.

Popoldanska razprava

Ob 13.20 prekinjena razprava se je nadaljevala ob 15.30. Naval občinstva v dvorano št. 79 je bil tudi popoldne velik. Glavni kader poslušalcev so pač tvorili mnogi Litijčani in Litijčanke, ki so ves potek razprave zasledovali z največjo pozornostjo. Posebno živahen je Jelnikarjev prijatelj priča Melin, ki z živahnimi gestami spremlja razpravo ter živalno pritrjuje izvedencem, ko so izjavili, da obtoženec ni bil prištevit in da je storil dejanje v popolni zamegljenosti.

Predsednik je najprej čital različne spise in listine. Nekatere priče so označevale Jelnikarja, da je bil kritični dan popolnoma nor in pobesnel. Obtoženec je iz poštene rodbine, imel je dobro vzgojo, zašel pa, kakor toliko mladih ljudi, v slabo družbo. Fant je nadarjen in poraben, v pijanosti nasilen, pa tudi zabaven.

Mnenje psihijatrov

Predsednik je nato zaslišal mnenje psihijatrov dr. Robide in dr Göstla. Opozoril je uvodoma, da je treba podati izvedeniško mnenje

po novem kazenskem zakonu.

Paragraf 22. kazenskega zakona pravi: Odgovoren ni oni, ki ob času ko je storil dejanje, ni mogel pojmovati narave in pomena svojega dejanja ali po pojmovanju ravnati zbog duševnega razstroja ali skaljene zavesti ali duševne nerazvitosti ali slaboumnosti. Predsednik vpraša dr. Robido:

— Ali gre, g. izvedenec, v tem primeru za primer razstroja ali za skalieno zavest?

— Ne gre za razstroj. Po mojem mnenju je odvrnil dr. Robida, gre za motenje zavesti. Pri obtožencu je v trenutku dejanja obstojala taka motnja zavesti, da

se svojega dejanja sploh ni zavedal.

Izvedenec je mnenja, da naj se obtoženca kot nevarnega človeka internira v kakem zavodu. To smatra za potrebno zaradi njega samega.

Z mnenjem dr. Robide se strinja tudi psihijater dr. Göstl.

Predsednik je nato čital še druge spise, zlasti protokol o obdukciji pokojnega Ivana Rotarja. Zdravnika dr. Tomo Zarnik in dr. Ukmar iz Litije sta na podlagi obdukcije izjavila da je pokojni Rotar umrl nasilne smrti. Prerezana mu je bila velika žila odvodnica in obenem tudi veliki živec, kakor še drugi organi. Smrt je nastopila v nekaj minutah. Vsaka zdravniška pomoč je bila brezuspešna.

Zdravnik dr. Ukmar je nudil obtožencu, ko je izpil v Cerarjevi gostilni octovo kislino, prvo zdravniško pomoč. Izpral mu je želodec, nato pa odredil njega transport v ljubljansko bolnico.

Prva izpoved po dejanju

Ko so obtoženca prenesli na litijski kolodvor, ga je tam zaslišal sodnik dr. Novak. Njegovi uradni zapiski so prav zanimivi. Zaslišanje se je vršilo v čakalnici I. razreda na kolodvoru. Sodnik ga je vprašal: »Poznate me, kdo sem«. — »Sodnik dr Novak.« — »Zakaj sem tu?« — »Ker sem enega stisnil.« Natanko je obtoženec opisal vse, kar je delal. Potem je sodniku, ki mu je odklonil cigareto in vodo, dejal: »Pustite me, gospod sodnik, na miru!« Sodnik mu je pripomnil: »Ali veste, da je Rotar mrtev?« — »Rotar je mrtev? Tega ne verjamem. Če je mrtev, torej sem ubijalec, morilec! . . . Žal mi je stokrat, uboga družina« . . .

Predsednik obtožencu: »Ali se tega spominjate?«

»Se ne spominjam.«

Iz spisov je dalje razvidno, da si Rotar ni pridobil velikega bogastva. Iz zapuščinskih spisov je posneti, da so znašala aktiva nekaj nad 500.000 Din, pasiva pa nad 840.000 dinarjev.

Govor drž. tožitelja in zagovornika

Državni tožitelj g. Vilko Lavrenčak je pledíral, da se obsodi obtoženca v smislu obtožbe. Poudarjal je, da gre v tem primeru samo za eno vprašanje, ali je obtoženec dejanje storil v popolni skaljenosti zavesti ali ne. Smatra, da se je dejanja zavedal, kar potrjuje tudi uradni zapis sodnika dr. Novaka. V slučaju, da bi sodišče obtoženca oprostilo predlaga, da se ga internira za nedoločen čas v kakem zavodu.

Zastopnik prizadete rodbine Rotarjeve pokojnikov brat g. Matko Rotar je kratko navedel vse odškodninske zahteve in poudarjal, da si pokojnik sploh ni pridobil velikega bogastva.

Zagovornik dr. Frlan se je v svojem zagovoru najprej spominjal procesa, ki se je vršil pred 26. leti v Gradcu, kjer so psihijatri tudi izrekli da je dotični obtoženec storil dejanje v duševni zmedenosti. Takratni državni pravdnik sloviti dr. Amschl je pograbil za svojo kapo in izjavil, da umika svojo obtožbo. Prav tako bi moral danes napraviti državni tožitelj. Predlaga, da sodišče obtoženca zaradi njegove neprištevitosti in nevračunljivosti oprosti vsake krivde.

Sodba

Po daljšem posvetovanju je predsednik senata g. Anton Mladič ob 17.45 razglasil sodbo. **Leopold Jelnikar je v smislu § 167 kriv, da je naklepno usmrtil Ivana Rotarja in se kaznuje na 6 let robije (težke ječe).**

Obenem se obsoja v povračilo stroškov družini Rotarjevi in sicer 5000 Din za pogrebne stroške in v mesečno rento za dva nepreskrbljena otroka vsakemu po 300 Din mesečno. Kar družina zahteva več, se zavrača na civilnopravdno pot.

Končno se Leopold Jelnikar obsoja na izgubo državljanskih pravic za vedno.

V utemeljitvi sodbe je izjavil predsednik senata: Mnenju izvedencev da je obsojeni storil dejanje v popolni nezavesti, sodišče ni moglo pritrditi. Obtoženec se je glede amnezije zagovarjal nedosledno. Pri odmeri kazni je sodišče vpoštevalo vse obtežilne okolnosti, zlasti povratek kaznivega dejanja zoper telesno varnost in krutost dejanja. Olajševalnih okolnosti ni bilo. Težke posledice so bile za družino, ki je izgubila svojega rednika.

Jelnikar je bled a miren poslušal sodbo.

— Ali sprejmete kazen? se je predsednik obrnil k obsojencu.

— Imam še čas se premisliti! je bil obsojenčev odgovor.

Branitelj: Prijavljam priziv zaradi previsoke kazni in revizijo zaradi izreka o krivdi.

— Polde! Pritoži se! Jaz ostanem tvoj prijatelj do groba, se je od Jelnikarja poslavljal njegov tovariš Melin . . .

Ob 18. je bila razprava zaključena.

*

Prihodnja velika razprava proti Ivanu Ruparju, ki je ustrelil sina Pavla v Škofji Loki je razpisana za 18. marca.

Prva sodnijska prepoved uživanja alkohola v Ljubljani

Pred sodnikom okrajnega sodišča dr. Bizjakom se je vršila včeraj zanimiva razprava proti brezposelnemu pleskarju R. K. Obtožen je bil, da je bil nasilen napram javni straži in da je zakrivil v pijanosti več prestopkov. R. K. je prejemal brezposelno podporo. Prilika ga je zapeljala, da se je napil najprej žganja in potem vina. V pijanosti je sil rabijaten. Razne priče so obtoženca opisale kot drugače zelo skrbnega in solidnega družinskega glavarja. Je samo kvartalni uživalec alkohola. V popolni pijanosti zagreši dejanja, ki se jih potem popolnoma nič ne zaveda. Na predlog zagovornika je sodnik sicer oprostil R. K. inkriminiranih prestopkov, toda izrekel je sodbo, s katero se mu strogo prepoveduje zaužívanje alkohola za dobo enega leta v smislu člena 55. novega kazenskega zakona.

PRIGLASITE SE TAKOJ

v pisarni Atene, Dunajska 1a/V., da dobite maškaradno obleko za 100 Din

Kmetje iz Marezig obsojeni na 135 let

Po tridnevni razpravi pred izrednim tribunalom v Rimu

Rim, 25. februarja r. Kakor poročajo italijanski listi je bil včeraj pozno zvečer pred izrednim tribunalom za zaščito države zaključen proces proti 13 kmetom iz Marezig pri Kopru, ki so bili obtoženi protidržavne propagande. Obtožnica pravi, da so bili člani širokega protiitalijanskega udruženja ki je imelo zveze tudi z neko inozemsko organizacijo ter da so izvajali nasilstva in terorizirali prebivalstvo, rezali vinogradnikom trte in l. 1928. težko ranili miličnika Iakomina. Tekom preiskave so baje našle oblasti celo zalogo orožja in municije, ki je bila pripravljena za večje napade. Po večmesečnem preiskovalnem zaporu v Kopru so bili kmetje koncem avgusta lanskega leta prepeljani v Rim, kjer se je 22. t. m. pričela proti njim glavna razprava. Pri zaslišanju so vsi obtoženci soglasno izjavili, da v preiskavi niso izpovedali tega, kar je zabeleženo v zapisnikih. Nobeden od njih ne govori italijanski ter je interveniral tolmač.

Po tridnevni razpravi je bila sinoči ob 9. razglašena obsodba. Obsojeni so bili zaradi protiitalijanske komunistične propagande **Rudolf Marsič in Ivan Dobrinja na 30 let zapora in 6000 lir globe. Anton Kodarin na 17 let, 6 mesecev zapora in 6000 lir globe, Ivan Kodarin na 15 let zapora in 6000 lir globe, Ivan Marsič na 10 let zapora in 6000 lir globe, Miroslav Marsič na 3 leta zapora in 6000 lir globe. Fran Jerman in Marij Vuzenič na 4 leta in 6000 lir globe, Ernest Vatovec na 5 let zapora, Venčeslav Kocjančič, Albert Krmac, Josip Lovrenčič in Josip Vergan pa na 4 leta zapora. Vsi so hkratu obsojeni na stalno izgubo državljanskih pravic.**

Skupno so torej obsojeni na 134 in pol leta zapora in 48.000 lir globe. Najstarejši med njimi je Albert Kodarin, rojen 1889, najmlajši Miroslav Marsič, ki je star šele 19 let, dočim so ostali obtoženci v starosti od 25 do 29 let.

Preiskava v zagrebški železniški aferi

Vsi podpisi na pobotnicah so falzificirani — Zagoneten samomor šefa glavnega skladišča — Krivci le deloma priznavajo svojo krivdo

Zagreb, 25. februarja n. Danes pregledujejo zagrebški policiji in na železniški direkciji podpise na onih pobotnicah, s katerimi so bile po sleparski manipulaciji trojice uradnikov železniške direkcije izplačane od časa do časa velike vsote državnega denarja tesarju Biščanu pod pretvezo, da je dobavljal direkciji železniške prage. Uradniki, ki pregledujejo te podpise in ki bi bili morali tudi sami dati na pobotnice svoje podpise, izjavljajo po vrsti, da so vsi njihovi podpisi ponarejeni in sicer tako dobro, da je falzifikate komaj spoznati. Zanimivo je, da je podpisoval potrdila o sprejemu pragov, ki jih nikdar ni videla železnica, šef glavnega skladišča Potoč, ki je včeraj izvršil na pokopališču v Karlovcu samomor. Policija se trudi, da bi ugotovila, ali so Potočevi podpisi na teh potrdilih pristni ali ne. Večina železniških uradnikov trdi, da so tudi Potočevi podpisi falzificirani. S tem pričenja postajati vsa stvar zagonetna, ker ni razumljivo, zakaj je izvršil Potoč samomor. Tudi v pismu, ki ga je naslovil na svojo ženo, ne navaja nič konkretnega o razlogih svojega obupnega dejanja. Pravi samo, da že več mesecev po cele noči ni mogel zatisniti očesa in da se je moral rešiti teh muk. Na policiji so bili aretirani železniški uradniki Stanković, Žnidaršić in Leščan konfrontirani z ostalimi uradniki direkcije kot pričami. Stanković zanika vsako krivdo, dočim priznavata Žnidaršić in Leščan falzifikacijo vendar zvračata krivdo drug na drugega.

Smrtni polet italijanske vojvodinje

Napulj, 25. februarja. Vojvodinja Fiametta Carafa je napravila izlet z letalom z nekim znanim letalcem. Letalo se je ponesrečilo. Vojvodinja in letalec sta se smrtno ponesrečila.

Premiera v najkrajšem času!

Najboljši in nedosegljivi svetovni

Zvočni film v katerem govori, se smeje, raduje, plaka in poje sloviti kralj pevcev **Al Jolson** svojo divno popevko **„Sonny Boy“**

Singing Fool

nori pevec

Očarljiva in globoko pretresljiva tragedija dobrega očeta! Film, ki je navdušil milijone svojih gledalcev po vsem svetu! Visoka pesem velike ljubezni!

Predprodaja vstopnic za premiero in nadaljne dni od danes 10. ure dop. naprej pri blagajni Elitnega kina Matice!

Elitni kino Matica

Tel. 2124

Naši kraji in ljudje

Gornjeradgonski grad

Gornja Radgona, 24. februarja

V sredini trga Gornja Radgona na lepo vzvišenem gričku, od koder se nudi krasen razgled čez celo okolico in tudi v daljno Prekmurje, leži gornjeradgonski grad. Grad sam je okog 90 m dolg in 40 m širok ter se grupirajo vsa poslopja okrog dveh dvorišč. Okrog zunanjega dvorišča so hlevi, remize in poslopja za služinčad, pravi stanovanjski prostori pa se razprostirajo okrog drugega notranjega dvorišča. Zunanje dvorišče leži približno za eno nadstropje nižje in se iz istega pride v notranje dvorišče potom dovozne rampe.

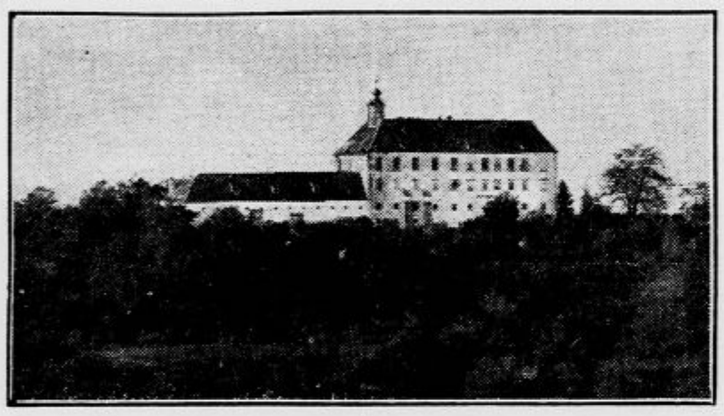

Stanovanjski trakt gradu je deloma podkleten, razen tega pa se uporablja en del parternih prostorov za shrambe ali pa kleti. V parterju se nahajajo razen tega še prostori za služinčad, centralna kurjava, kuhinja in pralnica. Prostori prvega in drugega nadstropja okrog notranjega dvorišča so izključno stanovanjski samo v enem kotu se nahaja domača kapelica. Stanovanjski prostori, med katerimi se nahaja več dvoran, so v brezhibnem stanju. Kurjava prostorov se vrši deloma s centralno kurjavo, v nekaterih sobah pa se nahajajo tudi masivne lončene peči. Kuhinja ima dva velika štedilnika, od katerih je napravljen eden po najmodernejši konstrukciji. Po celem gradu je inštalirana elektrika in napeljan tudi vodovod za mrzlo in toplo vodo.

Oba nadstropja sta medsebojno zvezana po dveh stopnjiščih, ki vodita od kleti do podstrešja. V poslopja spodnjega ali zunanjega dvorišča se da priti na eni strani iz dvorišča samega, na drugi strani pa po hodniku, ki se stika s stopniščem pri notranjem stanovanjskem delu gradu.

Razen navedenih prostorov obsega grajščina tudi cvetličnjak, ki stoji v parku in pa obširna gospodarska poslopja, ki leže nedaleč vstran posebej ob dovozni cesti na grad ter istotako v dobrem stanju.

K posestvu je spadal svoj čas kompleks nepremičnin v izmeri 781 oralov 800 kvadratnih sežnjev. Del teh nepremičnin pa so dosedanji nešteti predlastniki razprodali tako, da spada dandanes k posestvu samo še okrog 110 oralov vrtov, vinogradov, njiv, travnikov, pašnikov in gozdov. Vse te kulturne vrste se nahajajo v izbornem stanju ter je njih boniteta izvrstna, posebno kar se tiče grajšinskih vin.

Med predlastniki od leta 1129. do 1913. čitamo med drugimi imena rodbin: Ruckerspurck, Lindek, Stubenberg, Friderik, Eberbach, Graben, Trautmansdorff, Herberstein, Schrottenbach, Stadl, Wurmbrand in od leta 1913. sedanji lastnik grof Chorinsky, ki se je stalno odselil 24. decembra 1926. Da se pokrijejo ogromni dolgovi, katere je zapustil zadnji lastnik, so se vršile v letu 1929. velike sodne in prostovoljne dražbe raznih nepremičnin. Ker tudi ta izkupiček ni zadostoval za kritje dolgov vseh upnikov, bodo brez dvoma v kratkem času prodana tudi vsa posestva, katera upravlja sedaj eksekutivna prisilna uprava na predlog hipotekarnih upnikov.

Z ozirom na obsežna gospodarska poslopja bi se dalo grajščansko posestvo urediti tudi kot plodonosna ekonomija, zlasti, ker se doseže vsako leto iz vinogradnih dohodkov lep in znaten čisti dobiček, ali pa kot kak zdravstveni zavod.

Ali morajo biti zavodi za osirotelo deco v mestu?

Maribor, 23. februarja

Kakor posnemamo iz novin, ugasne z 31. novembrom t. l. pogodbeno razmerje mariborske mestne občine in ministrstva socialne politike, odnosno sedaj mend banske uprave v zadevi poslopja v Strossmayerjevi ulici 26, kjer je nastanjen Dečji dom. Mestna občina želi tam razširiti svojo ubožnico, ki je za mariborske razmere že davno pretesna, tako da je vedno mnogo revežev spravljenih na njihovo nevoljo po drugih zavodih izven Maribora, mnogo pa jih težko čaka, da smrt izprazni kakšno posteljo v mariborski hiši. Poslopje je torej iz socialnih razlogov za mestno občino nujno potrebno.

Drugačna pa je stvar z dosedanjim oblastnim Dečjim domom. Kakor posnemamo iz poročila o stanju zavoda, so tamkaj spravljeni samo dečki, med tem ko oskrbujejo deklice že ves čas sem šolske sestre v Melju. Pripomniti je treba, da ima mariborska mestna občina za lastno osirotelo in zanemarjeno deco lasten mladinski zavod v Koroščevi ulici, v nekdanji Langerjevi vili, tako da mariborski otroci v Dečji dom sploh ne pridejo in je torej ta zavod namenjen pač ozemlju bivše mariborske oblasti, a ni treba, da bi moral biti ravno v Mariboru, zlasti ker ne pride za mariborsko deco v poštev.

Vprašati pa je tudi načelno, če je sploh priporočljivo, da je tak zavod v mestu. Ali nima zanj dežela ugodnejših pogojev? Za mesto govore pač: bližina šol, bližina zdravnika, lažje skrbovalne prilike, ugodnosti za oskrbovalno osobje. V zavod se sprejemajo v splošnem le šoloobvezni dečki, drugi so le izjeme. Lepo je za zavod, da jim nato oskrbi vajeniško mesto pri obrtniku, v obratih itd. Ali vendar se na ta način množi v mestu število delavstva, ki se že itak vedno težko bori za svoj zaslužek. Nikakor se deček, ki je v mestu doraslel, ne bo podal na deželo, saj je niti ne pozna, saj ne pozna kmečkega dela. Tako pomnoži pač gručo onih, ki si le s težavo iščejo kruha v mestnih podjetjih. Drugače pa bi bilo na deželi: zavod sam bi imel kmetijo, pa ne za reprezentanco, marveč za zaposlitev gojencev, da bi spoznali in vzljubili kmečko delo. Izpopolnili bi se lahko v zavodu samem tudi teoretično, da bi potem postali vzorni delavci na kmečkih posestvih, kjer delavskih moči tako zelo primanjkuje. Ni dvoma, da bi se gojencem samim godilo pozneje v življenju na kmetih bolje kakor pa v mestu, kjer jih konjunktura in druge reči mečejo v vrvež brezposelnih. Povsod na svetu in zlasti v socialnih ustanovah opažamo danes stremljenje, da se zavira dotok delavskih sil v mesta in jih usmeri na deželo. Temu načelu pa nasprotujejo mladinski zavodi za kmečko deco, ako stoje v mestu in ako vzgajajo deco le za mestno delavno silo.

S tega vidika bi bilo priporočati, da banska uprava premesti Dečji dom na kako posestvo izven Maribora, seveda tja, kjer bi ustrezale takšni premestitvi tudi šolske in higijenske prilike. O tem pa naj razmišljajo odločujoči činitelji.

so najlažja pot, po katerem prihajajo klice bolezni v naše grlo. Pevci, ki se hočejo izognebiti hripavosti, nahoda in prehlada, naj jemljejo okusne »ANACOT«-pastile dra. Wandera.

Dobivajo se v vseh lekarnah. Varujte se preparatov, ki v poslednjem času posnemajo Anacot-pastile!

Kulturno ognjišče zagrebških Slovencev

Zagreb, v februarju

Nedavno se je vršil v restavraciji »Janje« ustanovni občni zbor prvega slovenskega društva za podrobno prosvetno delo našega življa v Zagrebu. Zbor je vodil ob lepi udeležbi predsednik pripravljalnega odbora vseuč. prof. dr. Fran Zavrnik, ki je uvodoma zelo tehtno orisal delovanje pripravljalnega odbora in smotre društva.

Že dolgo se je čutila potreba, da se ustanovi v Zagrebu ognjišče naprednih Slovencev. Želja je šla tiho od ust do ust, dokler se ni misel izkristalizirala v konkretno obliko in to v prvi vrsti po zaslugi našega naprednega tiska. Akcija se nikdar ni vodila v kakem separatističnem smislu. Vsak izmed prvih sodelavcev v pripravljalnem odboru je bil prožet s konstruktivnim duhom in namenom. Za izhodno točko smo vzeli slovenski jezik in od tod hočemo naprej po jugoslovenskem potu. Mi ne pravimo nazaj v pokrajino in pleme, nego iz plemena naprej k sintezi preko jugoslovenstva do človečanstva. Skoki niso naravni in mi jih izbegavamo. Naslanjajoč se na realne temelje, kakršni so, moramo upoštevati na drugi strani duševne potrebe, ki nastajajo iz porajajočih se razmer. Mi hočemo gojiti samo pozitivne kulturne vrednote našega plemena. Za temelj izobraževalnega dela vzamemo izobrazbo našega človeka, ki jo je prinesel iz ožje domovine. Na tej podlagi ga hočemo dalje izpopolnjevati in ga prilagoditi življenju novega okoliša. Zagrebški Slovenci morajo postati merodajen faktor zagrebškega kulturnega življenja. Naš cilj je, skrbeti za vsestransko izobrazbo članov, v prvi vrsti pa hočemo skrbeti za popularizacijo naše knjige in našega tiska sploh. Knjiga in časopis morata postati živi prijatelj in vez našega življa po vsej prostrani domovini.

Prva skrb pripravljalnega odbora je bila, da zagotovi društvu primerne prostore. Ko smo imeli to, se nam je posrečilo dobiti nad 150 novin in revij iz vse države in inozemstva. Prispevale so med tem tudi prve darovane knjige za knjižnico. Darovi se vedno množe in knjižnica sama začenja živeti samostojno življenje. Upamo, da se nam razvije v ustanovo, na katero bomo lahko gledali s spoštovanjem. Prosimo ob tej priliki ponovno, da nas naši prijatelji in somišljeniki pri tem podpirajo.

Ker obstoja izobraževalno delo poleg knjig in časopisov v prvi vrsti iz medsebojnih družabnih odnošajev, smo tudi v tem pogledu poskusili, kaj se da storiti. Odziv nas je naravnost presenetil. Upeljali smo vsako sredo redne sestanke v društvenih prostorih, o katerih smo mislili, da nam bodo skoro preveliki. Sestanki so nam postali neobhodna potreba. Naši prostori so vedno polni in naše društveno življenje se razvija s tisto neprisiljeno domačnostjo, na katero smo navajeni iz ožje domovine.

Naša prva društvena zabava 4. januarja v restavraciji »Janje« nam je naravnost sijajno uspela. Moralni uspeh prireditve je bil popoln. Morali smo se pokloniti splošni želji in pustiti, da so se začele priprave za zabavo v večjem obsegu. Kakor znano, bomo priredili v dvoranah priljubljenega »Kola« v najlepšem delu Zagreba dne 1. marca »Slovensko pustno veselico«.

Dvakrat na teden imamo zelo dobro obiskan plesni tečaj, dvakrat na teden pevske vaje. Šahovska sekcija izrabi vsako priliko, kadarkoli so prostori prosti, da bistri in uri svoje člane v preuradnem in temeljitem mišljenju. Izobraževalni odsek pa je začel s predavanji preteklo sredo. Prvi je s krasnim uspehom predaval vseuč. prof. dr. B. Zarnik o krvi in rasi.

Odbor je imel do sedaj 8 rednih sej, in sicer vsako drugo sredo. Vršil je tekoče posle, sestavil čitalnični in knjižnični red in preskrbel vse potrebno za uspešno delovanje društva. Knjižnico je vodil z veliko vnemo in lepim uspehom marljivi g. Parcer, ki je znal pridobiti mnogo vestnih čitateljev. Skromno pa je še poročilo zelo marljivega in pri vseh akcijah (ki posegajo v njegov delokrog) nad vse agilnega — blagajnika.

Občni zbor je vzel predsednikovo poročilo z odobravanjem na znanje, sprejel predložena pravila in izvolil z vzklikom naslednji odbor: predsednik univ. prof. dr. Fran Zavrnik, podpredsednik univ. prof. dr. Boris Zarnik, tajnik Janko Schweiger, blagajnik Hugo Rumpret, knjižničar Zvonko Mesarič, gospodar Radoje Hudoklin, ostali odborniki: ga. Zora Ilakovac-Volovškova, Slavko Recelj, Mirko Sadar, dr. Robert Zalokar, Jože Miklaužič, namestniki: Nežica Pavlinčeva, Janko Flerin, Joško Kramaršič, Fran Zdolšek. Nadzorstvo: univ. prof. dr. Fran Kogoj, dr. August Arselin in Janko Mešiček. Občni zbor je potekel v najlepši harmoniji in največjem navdušenju. Želeti moremo društvu le to, da v tem duhu nadaljuje započeto prepotrebno delo!

V dežju, vetru in snegu

NIVEA-CREME

Veter in slabo vreme, mrzlota in vlažnost odvzemajo vaši koži trajno za kožo važne hranilne sestavine in pospešujejo s tem prerano nagubanost obraza. Vaša koža pa potrebuje svežega zraka. Tu vas varuje NIVEA-CREME pred neugodnimi vremenskimi vplivi. Samo NIVEA-CREME vsebuje EUCERIT. Ta obvaruje nežno kožno staničje osušenja in prepreči nastajanje gub in rug. — Doze po 3, 5, 10 in 22 Din. — Tube po 9 in 14 Din.

NIVEA-CREME pronikne v kožo in ne ostavlja nikakega bleska.

Trgovina v Jugoslaviji:

P. BEIERSDORF & CO., d. z o. z., MARIBOR, Meljska cesta 56

Pereče vprašanje muzeja v Mariboru

Maribor, 24. febr.

Muzejsko društvo v Mariboru je imelo 23. t. m. dopoldne ob 10. svoj občni zbor v čitalnici studij. knjižnice. Udeležba je bila za mariborske prilike pač zelo žalostna, vendar pa je predsednik konstatiral, da je to izza leta 1921. prvi občni zbor, za katerega je nekaj več zanimanja.

Občni zbor je vodil predsednik prelat g. dr Fr. Kovačič. Poudaril je uvodoma veliko važnost Maribora kot drugega največjega mesta v Sloveniji in kot mesta ob državni in narodnostni meji za razvoj naše narodne kulture, poudaril je tudi veliko apatijo, ki je žal zavladala med prebivalstvom napram tem važnim nalogam. Tako je prišlo, da Maribor še danes nima svojega reprezentativnega muzeja, dočim jih imajo že mnogo manjša mesta, kakor n. pr. Ptuj in Celje. V sedanjih muzejskih prostorih v Cankarjevi ulici se muzej ne more več razvijati in društvo stoji danes pred alternativo: ali muzej zapreti ali pa se morajo dobiti novi prostori.

Tajniško poročilo g. prof. dr. Herica je poudarjalo zlasti lanskoletne nove dobave za muzej, med katerimi so zlasti važne nove numizmatične zbirke, nekaj Slomškove zapuščine, 12 kipov iz bivšega žičkega samostana itd. Društvo je imelo lani 262 članov, dočim jih je bilo leta 1921 nad 1000. Gg. dr. Travnerju in inž. Baumgartnerju je bila izrečena zahvala za njun trud pri urejevanju muzeja, zlasti numizmatičnih zbirk in pri obnovi in ureditvi slik, ki jih ima muzej že nad 400.

Blagajnik g. inž. Baumgartner je poročal, da je imelo društvo lani 37.429.64 Din dohodkov in 37.152.09 Din izdatkov. Danes ima okrog 21.000 Din premoženja. Odboru je bil dan absolutorij. Članarina se je tudi za letos določila na 5 Din.

Glavni del razprave je bil posvečen vprašanju novih muzejskih prostorov. V debato so posegli gg. dr. Kovačič, dr. Travner, dr. Kukovec, dr. Strmšek itd. Splošno se je poudarjalo, da je bivša Scherbaumova vila (kasneje oblastni, sedaj banski dvorec), za to najbolj primerna. Seliti tja samo začasno Dečji dom nima smisla. Naj bi Dečji dom ostal v dozdajnih prostorih, dokler občina ne zgradi nove velike oskrbnišnice, na kar se itak pripravlja. Banska uprava naj stori potrebne korake, da se pogodba za Dečji dom z mestno občino obnovi, banski dvorec pa se naj da trajno na razpolago za muzej. Ugotovilo se je na podlagi aktov da ta pogodba z 31. marcem avtomatično poteče in da banska uprava doslej ni storila nobenega koraka za obnovo pogodbe. Občni zbor je sklenil, da brzojavno zaprosi bana, naj vprašanje nujno v gornjem smislu reši.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

13

Pri želodčnih težkočah, zgagi, zmanjšanem občutku za tek, zapeki, pritisku na jetra, tesnobi, tresenju udov, zaspanosti povzroči kozarec **»Franz Josefove« grenčice** takojšnje poživljanje zastale prebave. Zdravniška sporočila iz tropičnih dežel slave **»Franz Josefovo« vodo** kot važen pripomoček proti griži, kakor tudi želodčnim obolenjem, ki nastopajo v zvezi z mrzlico. **»Franz Josefova« grenčica** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Tragedija odpuščenega delavca

Kočevje, 25. februarja

V soboto popoldne se je raznesla po mestu in rudniku vest, da se je vrgel pod osebni vlak, ki odhaja iz Kočevja dopoldne ob pol 12., neki delavec.

Nekateri delavci, ki so opoldne odšli z dela domov proti Stari cerkvi, so našli nekaj sto korakov od vile Lassi na progi moško truplo, ki je bilo zelo poškodovano na glavi in desni nogi. V nesrečniku so spoznali 24-letnega delavca Jožeta Zakrajška. Nihče si ni na jasnem, ali je napravil Zakrajšek samomor ali pa se je ponesrečil.

Zakrajšek je bil uslužben kot delavec na kočevskem rudokopu. Pred kratkim je bil z izvršeno redukcijo delavcev odpuščen tudi on. Udarec je bil zanj tem hujši, ker se je nahajal tik pred poroko. V ponedeljek je namreč nameraval stopiti pred oltar. Zadnje dni je bil precej potrt, hodil je okrog mrk in se ni zmenil za nikogar. V soboto je hotel stopiti še do svojih staršev v Loškem potoku z namenom, da uredi še poslednje stvari za svojo poroko. Namesto da bi šel domov, je šel v smrt.

Truplo nesrečnega Zakrajška so spravili v Staro cerkev v mrtvašnico ondotnega pokopališča, v ponedeljek pa so ga, namesto da bi šel k poroki, položili v grob k večnemu počitku. Pač nesrečna usoda slovenskega delavca.

Primorske novice

Šolski skrbnik Mondino obiskuje obmejne šole. Mudi se pri pouku in daje učiteljstvu navodila za delovanje v šoli in izven nje. Fašistična šola mora biti velika sila za vzgojo in oblikovanje nove zavesti nacijonalne enotnosti. »Balilov« je sedaj v Julijski krajini okoli 32.0000 in »malih Italijank« okoli 13.000. Po ukazu ministrstva pa mora biti odslej toliko balilov in malih Italijank, kolikor je dečkov in deklic v šoli. Učiteljstvo se mora pobrigati tudi za to, da izginejo slovenska imena in priimki. Prigovarjati morajo staršem, da poitalijančijo svoje priimke in kličejo otroke samo z italijanskimi imeni. Na koncu potolaži Mondino učiteljstvo, da se mu bo poskrbela za trudapolno obmejno delo boljša plača.

Na Krasu najdeno granato je odpiral 18-letni Leopold Nemec iz Bilj. Granata se je razpočila in fanta razmesarila.

Za občinskega načelnika pri Sv. Luciji je imenovan tamošnji veletržec Eligij Marega.

V Postojni je bilo lani rojstev 135, smrtnih primerov 98, porok 28. Priselilo se je lani v postojnsko občino 214 oseb; izselilo pa 134.

Doslej je 296 učiteljev in profesorjev v Julijski krajini spravilo svoje priimke v italijansko obliko. Šolski skrbnik Mondino zahteva v novi okrožnici, da morajo tem slediti še vsi ostali, katerih priimki še vedno ne nosijo odtiska njihovega italijanstva.

Tržaški prefekt je podpisal zadnje dni več dekretov za preoblačenje priimkov. Par primerov: Krt Cherti, Lukanc Lucano, Lukač Lucchini, Bresčak Brasia, Blumenzweig Fiore, Lah Laghi, Makovec Macovezzi, Pahor Pacchiori, Zadnik Zanni, Perc Ivana, vdova Košmrl se piše sedaj Persi-Merli.

KULTURNI PREGLED

Repertoarji

LJUBLJANSKA DRAMA.
Začetek ob 20.

Sreda, 26.: Don Carlos. B.
Četrtek, 27.: Za ljubezen so zdravila. C.
Petek, 28.: Zaprto.

LJUBLJANSKA OPERA.
Začetek ob pol 20.

Sreda, 26.: Netopir. D.
Četrtek, 27.: Zaprto.
Petek, 28.: Hasanaginica. A.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.
Začetek ob 20.

Sreda, 26.: Zaprto.
Četrtek, 27.: Takrat v starih časih. A. Gostovanje gdč Marice Lubejeve.
Petek, 28.: Zaprto.
Sobota, 1. marca: Netopir. Znižane cene. Kuponi.

»Odmevi«. Pravkar je izšla 2. številka literarnokulturne revije »Odmevi«, ki jo izdaja in urejuje književnik Radivoj Peterlin-Petruška. Zvezek šteje 132 strani (brez oglasov), ima umetniško prilogo s portretom Ksavera Meška in med tekstom celo vrsto ilustracij. Med slikami so nekatere kuriozitete, n. pr. Cankarjeva risba »V spomin« s pesmijo iz l. 1895., ki je objavljena v faksimilu. Podobna kurioziteta so tudi risbe Josipa Cvelbarja, ki je takisto zastopan s pesmimi iz ostaline (Cvelbar je med vojno padel na fronti). Potem ima zvezek muzikalno prilogo. Po številu avtorjev (kakor tudi po obsegu) je zimski zvezek prekosil jesenskega: zastopanih je nič manj ko 53 pripovednikov, pesnikov, publicistov, znanstvenikov in slikarjev. Med njimi so nekateri začetniki, drugi so sotrudniki ostalih slovenskih revij, opaziš pa tudi take, ki so književno že dolgo molčali (n. pr. pesmi Save Radiča-Mirta). Izmed Hrvatov so zastopani Domjanić, Kataliniđ-Jeretov, Fr. Horvat-Kiš (pisma Puglju). Med slovenskimi sotrudniki je nekaj za »Odmeve« novih imen, n. pr. R. Jakopič, M. Šnuderl, P. Golja, I. Glaser i. dr. Izmed razprav utegne posebno zanimati dr. R. Kolarича »Slovenski jezik« in »Nekaj o razmerju lepote do resnice in dobrote« (prof. Fr. Veber). Med novelisti so Cvetko Golar, Miran Jarc, Milan Pugelj (iz ostaline) in drugi. Zimski zvezek »Odmev« ni tedaj pester samo po imenih svojih sotrudnikov, marveč tudi po vsebini obilnega gradiva, ki ga je priobčil. Zvezek tvori zaključno knjigo, ki stane v knjigarnah 40 Din. Naročiš lahko pri »Tiskovni zadrugi« v Ljubljani.

Jugoslovenski roman v ruski luči. Praški ruski mesečnik »Centralnaja Evropa« je objavil v 2. številki med drugim članek nekega L. T. »Sodobni jugoslovenski roman«. Pisec boleha za slabostjo mnogih informatorjev o našem slovstvenem življenju, ki se oglašajo v tujih listih: pišejo o jugoslovenskem slovstvu, poznajo pa v glavnem le srbsko, do neke mere še hrvaško slovstvo, preko Sotle pa jim ni več literarne Jugoslavije. Ne ugovarjamo, če kdo piše samo o srbohrvaški literaturi, ker je to umljivo, krivično pa je, ako pod firmo jugoslovenske književnosti docela prezre slovensko produkcijo.

O francoski pisateljici grofici de Noailles bo predavala v kratkem v Beogradu avtorica priljubljenih potopisov in romanov ga. M. Finayre. Beograjski Francoski institut bo povabil še nekatere francoske pisatelje in intelektualce, da predavajo v Beogradu.

»Bruder und Schwester« se imenuje roman Leonharda Franka (pri »Insel-Verlag«). Roman obdeluje — kakor priznava kritika — zelo diskretno in globoko problem neprostovoljnega krvoskrunstva, ki v izrednih okoliščinah, kakor jih kaj rado ustvari življenje, ni baš najredkejši pojav.

Novi dokumenti o Michelangelu. Francoska pisateljica Camille Mallarmé je objavila v Rimu italijansko knjigo »L'Ultima Tragedia di Michelangelo«. Na osnovi novih, doslej neznanih dokumentov opisuje boje, ki jih je imel veliki renesančni mojster v zadnjih letih svojega življenja. Tragična usoda ga je spremljala tudi po smrti: njegova dela so razgrabili, truplo prepeljali iz Rima v Firenzo, njegov kip Pietà, ki ga je namenil za lastni grob, pa si je prisvojil papež, oziroma Medičejci. Knjiga gospe Mallariméjeve je vzbudila v umetniških krogih veliko pozornost.

Panorama nove nemške proze. G. Kiepenher v Berlinu je izdal obsežno novelistično zbirko »24 neue deutsche Erzähler«. Tu so izbrane novele 24 pisateljev približno iste generacije, a različnih struj in umetniških konfesij. Knjiga je priporočljiva za one, ki se hočejo seznaniti s sodobno nemško prozo.

Proslava 2000 letnice pesnika Virgila. Dne 21. aprila se bodo začele v Italiji in v drugih romanskih deželah proslave 2000-letnice rimskega pesnika Virgila. Največje slavnosti pa so napovedane za čas od 1. do 15. oktobra, ki jih bo otvorila velikopotezna proslava v Mantovi, rojstnem kraju nesmrtnega poeta, ljubljenca tolikih vekov in generacij. Virgilova akademija pripravlja za jubilej razkošno izdajo vseh njegovih spisov, v kolikor so ohranjeni. V Parizu bo priredil proslavo že dne 21. marca College de France.

Indijska filozofija Romaina Rollanda. Tudi pri nas dobro znani francoski pripovednik, dramatik in esejist Romain Rolland se je v zadnjih letih nekam prehudo zaljubil v Indijo. Po velikem življenjepisu indijskega voditelja Ghandija je izdal knjigo iz verskega življenj »La Vie de Ramakrishna«. Pravkar pa je izšlo pri Stocku v Parizu novo delo v dveh zvezkih »La Vie de Vivekanka et l'Evangile universel«. Veliki Evropec se je tedaj — od razočaranja, kaži — zatekel k azijatizmu in išče ondi rešitev za naše blodne duše.

Rusinja, ki piše francoske romane. »Les Nouvelles Litteraires« so nedavno objavile interview Fr. Lefèvreja z mlado Rusinjo Ireno Nemirovsky, ki je s starši pobegnila iz revolucijske Rusije in se zatekla v Pariz. Z neverjetno energijo se je oprijela francoščine in je danes že v častni vrsti francoskih pisateljic. Njen roman »David Golder«, ki je izšel pred tedni pri Grassetu, je vzbudil nenavadno pozornost. Lefèvre ga je nazval »razodetje«, Andre Thérive pa je zapisal v »Tempsu«: »Ni moči dvomiti: David Golder je chef-d'oevre«. Razen Nemirovske piše danes v francoščini še vrsta drugih Rusov in Rusinj; najbolj je zaslovel Josef Kessel.

Zanimivo sodelovanje francoskih in ruskih pisateljev v Parizu. Po zaslugi društva »L'Humanité Contemporaine« se vrše v Parizu redni mesečni sestanki francoskih in ruskih pisateljev. Na teh večerih, ki so dobro obiskani, govori kak Francoz o katerem ruskem pisatelju s francoskega stališča, dočim kak Rus označi rusko stališče, ali pa govori Rus o Francozu z ruskega vidika in francoski pisatelj pojasni francosko stališče. Tako se razvija živahna diskusija, obenem pa francoski in rusko-emigrantski pisatelji navezujejo medsebojne osebne stike.

Literatura o Nietzscheju se je v zadnjem času pomnožila za dva pomembnejša spisa: Guy de Pourtalès je objavil pri Grassetu studijo »Nietzsche en Italie«, v založbi Nielsa Kampmanna v Heidelbergu pa je izšla dokumentarična knjiga »Nietsches Zusammenbruch«, ki vsebuje neobjavljene dokumente o filozofovi dolgoletni bolezni, ki v marsičem izpreminjajo sliko dosedanjih Nietzschejevih življenjepisov.

Domače vesti

* **Premestitev v državni službi.** Arhivski uradnik mariborske županije Adolf Fink je po potrebi službe premeščen kot upravno - pisarniški uradnik h kraljevski banski upravi Dravske banovine.

* **Nove carinarnice.** V smislu odloka finančnega ministra se ustanove v Leskovški dol., Otoški dolini in Hotedršci oddelki carinarnice I. r. na Rakeku; v Sovodnj, Leskovici in Sorici oddelki glavne carinarnice v Ljubljani, v Ratečah oddelek carinarnice prvega reda na Jesenicah ter v Tvrdkovi, Velikih Dolencih in Domanjševci oddelki carinarnice I. reda v Gornji Radgoni.

* **Predavanje v »Pravniku«.** Jutri, v četrtek bo nadaljeval na sestanku društva »Pravnika« gosp. univezitetni profesor Aleksander Maklecov svoje predavanje: »Kazniva dejanja zoper javno moralo po novem kazenskem zakoniku«. Predavanje se bo vršilo točno ob šestih popoldne na sodišču v Ljubljani, soba št. 79. K obilni udeležbi vabi odbor.

* **Učni načrt za naša učiteljišča.** V ministrstvu prosvete se je včeraj sestala komisija za sestavo učnega načrta in programa za učiteljišča v kraljevini Jugoslaviji. Iz Dravske banovine sodeluje v tej komisiji direktor drž. ženskega učiteljišča v Mariboru g. Fran Kadunec.

* **Himen.** Poročila sta se v Ljutomeru pesnik Cvetko Golar in ga. Ana Kompare - Svetlinova. Iskreno čestitamo!

* **35 let zaslužnega dela.** Iz Kočevja nam pišejo: V soboto 22. t. m. se je poslovil od orožništva vodnik tukajšnje orožniške postaje g. Ivan Rutar. Po 35letnem napornem in vestnem službovanju je stopil v zasluženi pokoj. Gospod Rutar je služboval v več krajih naše lepe domovine. Kot Primorec je bil zaveden Slovenec tudi v časih, ko je bilo to nevarno povedati in še nevarneje pokazati. Po prevratu je služil še nekaj let v Ribnici, nakar je bil dodeljen tukajšnji orožniški postaji, ki jo je vodil do zadnjih dni. Tekom svojega 35letnega službovanja, ki je bilo zvezano čestokrat s silnimi težavami, kakor je pač vobče silno težko službovanje orožnika, je bil za zasluge že večkrat odlikovan. Tudi v Jugoslaviji je dobil od svojih predstojnikov številne pohvale tako tudi od bivšega vrhovnega poveljnika jugoslovenskega orožništva generala E. Tomića. Želimo g. Rutarju v zasluženem pokoju mnogo tistih mirnih uric, ki si jih je marsikdaj želel, ko je prišel premočen in utrujen s patrulje domov. Še na mnoga leta!

* **Izkopani stari okostniki v Splitu.** Ob priliki odkopavanja nekega zemljišča na Bačvicah pri Splitu so delavci naleteli na človeške okostnike. Ker se je poleg okostnikov nahajalo apno, se domneva, da so pripadali ljudem, ki so umrli za kugo, ki je razsajala v Splitu pred 200 leti. Ker so se na onem kraju v starih časih nahajala vešala, tudi ni izključeno, da izvirajo ti okostniki od justificirancev, ker so trupla justificiranih navadno bila pokopana v bližini vešal.

* **Tržaška burja s hitrostjo 120 km.** Pretekli teden je zadivjala po Trstu in Krasu strašna burja, ki je dosegla v petek hitrost 120 km. V soboto je začela ponehavati. Običajnih nezgod je bilo polno. Temperatura se je držala 3—4 stopinj nad ničlo. V tržaški okolici je bilo nekaj malih požarov vsled slabega funkcijoniranja dimnikov, v Štorjah na Krasu pa je zgorelo šest kmečkih hiš. Škode je nad 100.000 lir. Železniški promet na progi Trst - Poreč je bil ustavljen.

* **Muzej higijenskega zavoda v Beogradu.** V Beogradu se bo v bližnjih dneh otvoril muzej Centralnega higijenskega zavoda. Predvčerajšnjim je kraljica Marija posetila ta muzej v spremstvu grške princese Helene. Kraljica se je delj časa mudila v muzeju in pregledala vse oddelke novega zavoda.

* **Dediči se iščejo.** V Ameriki je umrl pred dobrim letom Vinko Kucel, ki je zapustil premoženje v vrednosti preko milijona dinarjev. Bil je ob času smrti nekako 37 let star. Dognano je, da je bil rojen na ozemlju bivše avstro - ogrske države. Očetovo ime je bilo Jožef, mati je bila rojena Krongac, tudi je imel dva brata, Sebastijana in Ludvika. Kdor bi mogel dati kaka pojasnila, naj sporoči na naslov: **Dr. Ivan Černe, gospodarska pisarna, Ljubljana, Miklošičeva cesta 6.**

* **Krasne vijolice** nam je poslal g. Franjo Lukanc iz Pristave na Gorenjskem z naslednjim pismom: »Skoraj vso Gorenjsko pokriva še snežna odeja, a pri nas je tako lepo brez snega in solnčni žarki že tako močno sevajo, da so privabili že ljubeznjive vijolice na plan. Pošiljam vam par cvetk, ki sem jih nabral v gozdu.« — Lepa hvala!

* **Smrtna kosa.** V Komendi je umrl, star šele 47 let, graščak g. Gašper Šmid. Pogreb pokojnika bo danes ob 9. dopoldne. Položili ga bodo v rodbinsko grobnico na domačem pokopališču. V Mariboru je preminula ga. Draginja Trapova, vdova po vladnem tajniku. Pogreb pokojnice bo jutri ob 16 iz mrtvašnice mestnega pokopališča na Pobrežju. — Pokojnikoma blag spomin, žalujočim naše sožalje!

* **Patriotske manifestacije na Braču.** Predvčerajšnjim so se vršile v vseh občinah otoka Brača manifestacije za narodno in državno misel. Na izrednih sejah vseh občinskih svetov se je manifestiralo Nj. Vel. kralju in predsedniku ministrskega sveta generalu Živkoviću. V tem smislu so bile odposlane tudi pozdravne brzojavke dvorni pisarni. Vse občine so izvolile predsednika ministrskega sveta generala Živkovića in bana Primorske banovine dr Tartaglio za častne občane.

* **Slovenska pustna veselica v Zagrebu.** V Zagrebu vlada za to edinstveno prireditev, ki jo pripravlja zabavni odsek Narodne knjižnice in čitalnice, veliko zanimanje ne samo pri zagrebških Slovencih, ampak tudi v krogih prijatelisko jim naklonjenih pristnih Zagrebčanov. Govori se, da se odpravlja na to zabavo plesaželjni mladi svet iz več krajev slovenskega Posavja. Razvajeni Zagrebčani bodo imeli torej priliko videti pristno slovensko pustno veselico. Prirediteljem se je posrečilo dobiti krasne prostore Kola takoj izza Narodnega kazališta za soboto 1. marca po zelo povoljnih pogojih na razpolago. Naše dame pa nas nameravajo presenetiti z najraznovrstnejšimi slaščicami, prvovrstnim prigrizkom in pijačo. Natančnejše informacije daje prireditveni odbor, kjer se dobe tudi že vstopnice za zabavo. Odbor posluje dnevno od 6. do 8 zvečer v prostorih Narodne knjižnice in čitalnice v Gundulićevi ulici št. 29, telefon 68—65.

Premijera! Danes ob 4., pol 6., pol 8. in 9. uri!
Senzacija! Kaj bi počele ženske, če bi se jim zaupalo vodstvo državnih poslov?
Velezabava! Smeh! Najnovejši film temperamentne
Käthe v. Nagy
Republika devic
Kino IDEAL.

* **V smrtno oznanilo po pokojni Polonici Zupančevi iz Kranja** se nam je pri telefonskem sprejemanju naročila vrinila neljuba pomota. Dodali smo pomotoma župniku g. Ignaciju Zupancu še naslov duhovnega svetnika. Gospoda župnika prosimo, da neljubi pomoti oprosti.

* **Stekel pes ogrizel otroka.** V vasi Mirkovci pri Vinkovcih je te dni stekel pes ogrizel 6 letnega fantka Savo Lončarja. Dečka so odpravili v Dom narodnega zdravja v Osjeku, da se imunizira proti infekciji stekline.

* **Obleke in klobuke kemično čisti, barva in plisira tovarna Jos. Reich.**

* **Važne posle lahko vrši samo tisti,** ki ima živce v polnem redu in katerega sposobnost za delo je nezmanjšana. Dve do tri žličke »Ovomaltine krepijo živce in utrjujejo mišice. 46

Iz Ljubljane

u— **Opozarjamo še enkrat na današnje skioptično predavanje o Kodu in Cipru.** Predavala bo znana francoska predavateljica in pisateljica ga. Henriette Celarie. Gospa Celarie je napisala preko 20 knjig, predvsem potopisnih. Pisateljica sodeluje pri »Ilustraciji« in pri »Revue des Deux Mondes«. Začetek predavanja ob 18. v univerzitetni zbornici.

u— **Slavistični klub DSFF v Ljubljani** javlja, da se bo vršilo predavanje gosp. Bratka Krefta »o gledališki umetnosti« v četrtek 27. t. m. ob 20. zvečer v dvorani Delavske zbornice. Predavanje, ki smo ga v nedeljo zaradi nenadnih tehničnih zaprek (defekt v skioptikonu) morali preložiti, se bo izjemoma vršilo v dvorani Delavske zbornice, na kar opozarjamo cenjeno občinstvo. Vstop prost. — Odbor.

u— **Iz Narodnega gledališča.** V operi se drevi ponovi Straussova opereta »Netoza red D. V petek bodo ponovili L. Šafranek - Kavićevo opero »Hasanaginica« za red A. — Drama vprizori drevi Schillerjevo tragedijo »Don Carlos« za red B. Kakor že javljeno, bo gostoval v sredo 5. in petek 7. marca v opernem gledališču bavarski ljudski oder »Die Tegernseer«. Ta gledališka družina potuje skoraj stalno po vsej Srednji Evropi in vsi kritiki hvalijo njene uprizoritve. Repertoar obsega po večini dela iz ljudskega življenja. Seboj imajo svojo originalno muziko in plešejo originalne plese. Predprodaja vstopnic od četrtka dalje pri dnevni blagajni v operi. — V Shakespearjevem »Viharju« kreira gosp Levar vlogo kneza Prospera, ki spada med največje like, kar jih je ustvaril avtorjev genij. Vlogo Ariela kreira ga. Šaričeva, v vlogi Mirande pa se predstavi novo angažirana gdčna. Boltarjeva. Glavno vlogo Kalibana igra g. Skrbinšek, natakarja Štefana g. Cesar in šaljivca Trincula g. Plut. Poleg njih nastopi še vse ostalo osobje.

u— **Opozorilo živinorejcem.** V smislu določil zakona o pospeševanju živinoreje od 21. decembra 1929 morajo vsi živinorejci v ljubljanskem mestnem okolišu naznaniti pismeno ali ustno v mestnem gospodarskem uradu (Mestni trg št. 27/I; vrata 13), najpozneje do 15. marca svoje bike, ki jih nameravajo uporabljati za plemenitev tujih krav in telic. Pismena naznanila morajo vsebovati ime, priimek in bivališče bikovega lastnika, popis in pasmo naznanjenega bika ter napoved o že eventualnem licencovanju (datum in številko dopustnice). Vse te mestnemu gospodarskemu uradu naznanjene bike bo še tekom tega meseca pregledala posebna komisija, ki bo lastnikom najboljših bikov razdelila v to svrho votirane nagrade. Čas in kraj licencovanja se bo naznanil priglašenim živinorejcem pozneje pismeno.

FOTO-KINO-APARATI
in potrebščine najceneje v drogeriji
KANC, LJUBLJANA
in
KANC Wolfram, MARIBOR CENIK GRATIS!

u— **Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«.** V sredo in petek zvečer vaji mešanega zbora. Brez izjeme vse in vsi! — Odbor.

u— **O telefoniji na velike razdalje in o** jugoslovenskem telefonskem kabelskem projektu bo priredil g. vseuč. prof. inženir Osana ciklus predavanj na Tehniki na Mirju. Prvo predavanje se bo vršilo drevi ob 20. uri.

u— **Zdravstveno predavanje.** Drevi ob 20. bo predavala specijalistka za ženske bolezni in porodništvo gospa dr. Mira Finkova v veliki dvorani Delavske zbornice o spolnih boleznih. — Film. Vabljene samo ženske. Vstopnine ni nobene.

u— **Avtomobilski klub opozarja,** da so došle **nove tablice z mednarodnim znakom »Y«** za avtomobiliste in motocikliste. Tablice so izdelane v predpisani obliki in velikosti ter jih dobe interesenti, tako člani kakor nečlani v tajništvu Avtomobilskega kluba Kongresni trg 1. Kakor poroča nadalje Avtoklub, bodo izmenjane v prihodnjih dneh tudi tablice z registrsko številko, o čemer bodo prizadeti obveščeni še po posebnem pozivu, čim bodo določeni termin in modalitete izmenjave.

u— **Československá Obec v Lublani.** Duležitá členská schuze koná se v sobotu, dne 1. března o osmé hodine v restauraci Zvezda. Na programu Masarykova oslava, sestaveni kandidátni listiny. Učast všeho členstva velmi nutna.

u— **Mal potres** je včeraj popoldne presenetil Ljubljančane, — ne sicer vseh, ker ga na ulicah ni bilo čutiti, zato pa je tembolj vznemiril stanovalce v višjih etažah. Ravno ob 15.37 so se pojavili trije zaporedni rahli sunki katerim so sledili štirje močnejši. Marsikod se je zamajalo pohištvo in so zazvenele svetilke. Kolikor moremo sklepati po sporočilih v uredništvo, so potres precej čutili prebivalci zapadnega dela Ljubljane, tako na Glincah in v Rožni dolini. Vidnih posledic potres ni zapustil nikjer in je samo želeti, da jih ne bi tudi kdaj v bodočem.

u— **V ljubljanski mestni klavnici** se bo na prosti stojnici v četrtek 27. t. m. ob 3. popoldne prodajalo prašičje meso.

u— **Avtomobilska nezgoda.** Včeraj se je malo pred 13. pred hotelom »Slon« dogodila nezgoda, ki pa k sreči ni imela težjih posledic. Neki vajenec foferske šole se je brez vednosti svojih predstojnikov odpeljal s svojim avtomobilom domov na Dolenjsko cesto ter je dal, ko se je vračal na križišču pri pošti napačen znak stražniku, ki urejuje promet. Ko je zavozil malo naprej, je povozil neko 9-letno deklico. Levo kolo avtomobila je šlo deklici preko obeh nog. Poškodba pa k sreči ni bila težka. Ko so dekletce odpeljali z istim avtomobilom domov, si je med vožnjo toliko opomoglo, da je šlo po stopnicah že samo v svoje stanovanje.

ROKOBORBE
HOTEL UNION, 8.15 ZVEČER.
4 VELIKE BORBE
Wehram Nemčija — proti — Budrus Mazurija
Kop Jugoslavija — proti — Johnson Afrika
Equatore Italija — proti — Bachratty Avstrija
ODLOČILNA BORBA
Mrna Slovaška — proti — Pröller Dunaj
Vstopnina: Din 10.—, 15.—, 20.—.

„Razposajena Ljubljana“
maškerada Ljubljanskega Sokola na pustni torek v Narodnem domu

Na pustno nedeljo vsi v Mengeš na 3 91
Sokolsko maškarado

VELIKI 3462
PUSTNI KORZO
SLAVČEVA MAŠKERADA
nedelja, 2. marca
Hotel Union, Ljubljana

Kabaretni večer
po slovitem ronacherjevem gledališču na Dunaju priredi glasbeno društvo »Zarja« pod vodstvom kapelnika Bučarja
1. marca 1930
ob 8. uri zvečer v dvorani Delavske zbornice.
Program, ki velja kot vabilo, se dobi v Delavski zbornici. 3720

DARMOL
čokolada za odpiranje

Lepi partner božanske GRETE GARBO v filmu »Divje orhideje« v najnovejšem filmu
Nils Asther
ljubezni in najčarobnejše romantike! Popolnoma novo!
Joane Crawford — lepa in očarljiva!
Ljubavni sen
Predstave ob 4., ¼7., ½8. in 9. Tel. 2730
Kino „DVOR“

u— **Riziko ponočevanja.** Na policiji se je javil neki dobrovoljček in izpovedal, da mu je med naporno hojo iz raznih gostiln izginil suknjič z listnico vred in po vrhu še klobuk. Mož ne ve povedati, ali je to izgubil ali ga je kdo na motni pot oplenil.

u— **Dva poskušena vloma.** Včeraj ponoči je skušal doslej še neznan storilec vdreti v barako branjevke Ivanke Čamernikove na Dunajski cesti nasproti Strojnih tovarn. Zlikovec je odtrgal pri oknu dve ključavnici in razbil dve šipi. V barako pa ni prišel, ker ga je bržkone prepodil kak pasant. Najbrže isti storilec se je pojavil nato še na Vilharjevi cesti in poskusil vlomiti v barako branjevke Leopoldine Škrjančeve. Kakor pri prvi, je tudi tu odtrgal tri ključavnice, a je bil spet prepoden. Na baraki sami je napravil nad 160 dinarjev škode.

u— **Tatvine in vlomi.** Včeraj je dobila policija večje število prijav o tatvinah in vlomih. Čevljarski pomočnik Goršič iz Vodmata je prijavil, da mu je nekdo ukradel iz neke gostilne na Zaloški cesti sivo suknjo, vredno nekaj sto dinarjev. — V barako trgovke Smukavčeve v Šiški pa je bilo vlomljeno ter je vlomilec, ko je razbil leseno steno s krampom, odnesel iz stanovanja gramofon s ploščami, vreden 1200 Din. — V Vrstovškovi ulici je izginil akademiku Šantlu čoln, ki se je sušil tam že več dni. Čoln je bil vreden 1400 Din. — V Cigaletovi ulici so našli s starimi vrečami pokrit zaboj, v katerem je bilo okrog 8 kg mitroceluloznih lakov in stroj za čiščenje barv, vse skupaj vredno nad 1000 Din. Zaboj je gotovo skril tam kakšen tat, da bi ga ob dobri priložnosti odnesel in vnovčil. Orožniška postaja na Bledu je sporočila naši policiji, da se je našla pri blejskem mostu vreča čevljarskih kopit, težka okrog 20 kg. Lastniki ukradenih predmetov naj se javijo policiji ali pa orožnikom.

u— **Izročen državnemu sodišču.** Ruski begunec, sedaj pekovski pomočnik v Gradcu pri Litiji, Leonid Radčenko, rojen v Horolu v Poltavski guberniji, se je moral včeraj pred velikim senatom zagovarjati zaradi komunistične propagande, ker je 24. decembra lani nagovarjal ruske begunce, da naj vstopijo v udarni bataljon rdeče armade, ki da se snuje na Balkanu. Prepeval je tudi boljševiško - revolucijonarne pesmi. Senat je po dveurni razpravi sklenil, da odstopi Radčenkovo zadevo državnemu sodišču za zaščito države v presojo.

u— **Po osmih letih razkrita tatvina dragega dobermana.** Znanemu gojitelju dobermanov g. Ivanu Grilcu je bil dne 6. februarja 1922. v ljubljanski bolnici odveden dresirani doberman Črt, za katerega so mu nekateri ponujali že po 7500 Din. Grilc je za psom pozvedoval povsod, bil [illegible] vini obveščene orožniške postaje in tudi obmejne oblasti. Zagonetna zadeva pa se je pojasnila šele nedavno. Grilc je dognal, da sta psa v bolnici odvedla neki Č. ki je že umrl, in pa neki L. H. Psa sta usmrtila, ker je prvi hotel imeti okostje, drugi pa kožo. Ker pa sta se končno ustrašila posledic, sta psa sežgala pod parnim kotlom. G. Grilc bo s civilno pravdo iztožil svoj zahtevek 7500 Din.

u— **Najdeno.** Franc Martinčič, ki je izgubil rojstni, krstni in domovinski list, naj dokumente dvigne pri vratarju v sodni palači. Takisto dobi tam neznana oseba pozabljeno denarnico z manjšo vsoto drobiža.

u— **Ljubljančanom priljubljeni ples »GRAFIKE«** bo na pustno soboto v Kazini. Dostojne maske dobrodošle.

u— **Francoski inštitut v Ljubljani** vabi srednješolsko mladino na običajni sestanek v nedeljo 2. marca ob 17. v društvenih lokalih v Narodnem domu.

u— **Filharmonična družba ljubljanska** bo imela svoj redni letni občni zbor v soboto 15. marca ob 20. v pevski dvorani Glasbene Matice. Dnevni red običajni.

u— **»Orjem« Ljubljana.** Jutri ob 20. redni društveni sestanek v prostorih »Preporoda«. Vsi in točno!

Ne mučite svoje dece z ribjim oljem temveč ji dajte
JEMALT
JEMALT lahko dajete v vseh slučajih, kadar je potrebno dati ribje olje.
Dobiva se v vseh lekarnah, v malih omotih po Din 25.—, v velikih omotih po Din 42.—.

u— **Na Taborskem sejmu** se bo letos uvedla nova atrakcija in sicer takozvani odpustki. To so okusni svileni robčki, ki bodo nadomestovali cvetlice tako pri četvorki kakor tudi, kadar bodo volile dame. In kar je najpoglavitnejše, dražji ne bodo kakor so cvetlice. To bodo trajni odpustki, ki ne ovene. Že jutri pričakujemo njih pošiljko. Upamo, da nam jih bo znana tvrdka Matjan dovolj poslala s Fužin. Pa tudi dekoracije je ta tvrdka izvršila v najmodernejšem slogu, kakor smo jih imeli priliko občudovati v gledališču. Te dni pričakujemo pošiljko zabavnih filmov ki se bodo vrteli v posebnem prostoru. Nastopili so pa tudi že barski aranžerji, ki urejujejo bar na najmodernejši način. Drugi pa izbirajo ameriške recepte barskih pijač, da bodo našli take, ki najbolj ugajajo našim izbirčnikom. Pojutrišnjem pa bodo sejmarji že postavljali svoje štante s pisanim blagom. Joj, to bo smeha! 311

u— **Namočena polenovka** se dobi pri J. BUZZOLINIJU, delikatesni trgovini za školjo.

Iz Celja

e— **Okrožni inspektor dr. Schaubach v Celju.** Včeraj in danes se mudi v Celju na inspekcijskem potovanju okrožni inspektor dr. Schaubach iz Maribora. G. inspektor je deloma včeraj, deloma bo pa še danes pregledal vse podrejene mu urade v Celju.

e— **Celje v dobi svetovne vojne in tragika njegove mlade literarne generacije** je bil naslov velezanimivega predavanja, ki ga je imel v ponedeljek zvečer celjski mestni učitelj in pisatelj g. Franjo Roš na Ljudskem vseučilišču ob lepi udeležbi narodnega občinstva. Med poslušalci so bili tudi ožji sorodniki pokojnih mladih in idealnih celjskih literatov, ki so na tragičen način mnogo prezgodaj legli pod težko rušo. Uvodoma je predavatelj opisal narodnostne razmere v Celju pred svetovno vojno, podrobno pa se je spustil v opis razmer navdušenega in jugoslovensko orientiranega dijaštva na celjski gimnaziji. Prečital je več odlomkov iz zapuščine pokojnih idealistov Srečka Puncerja in Arkadija Videmška, ki sta vneto in uspešno z zrelimi deli zakladala nekdanjo dijaško revijo »Savinio«, katero je izdajal takratni tajni dijaški literarni krožek »Kondor«. Večer je bil posvečen razen omenjeni dvojici tudi spominu Fr. Malgaja in Poldeta Vasleta. Mentor vnetih »Kondorjevih« članov je bil takratni stotnik, sedaj upokojeni general in pesnik Rudolf Maister-Vojanov. Vsebina Puncerjevih in Videmškovih del, ki sta jih pisala že kot 15- in 16-letna dijaka, kaže dvoje močnih in izkristaliziranih Jugoslovenov in literatov. Predavanje bo izšlo v celoti ob priliki 10-letnice koroških bojev in nesrečnega plebiscita v posebni knjigi, katere čisti izkupiček je namenjen postavitvi spomenika padlemu junaku Puncerju.

e— **Važna anketa v Celju.** Celjska mestna občina vodi že dalje časa akcijo, da bi Pokojninski zavod v Ljubljani investiral del razpoložljivega denarja tudi v Celju v kako večjo zgradbo, kakor je bilo že pred 2 leti sklenjeno na občnem zboru Pokojninskega zavoda. Doslej načelstvo še ni izvedlo tega sklepa. Celjska mestna občina vztraja na stališču, da je Pokojninski zavod primoran glede na veliko število članov in prispevkov iz močno industrializiranega Celja postaviti v Celju primerno zgradbo. Glede na ponovno intervencijo mestne občine bo danes na mestnem magistratu v Celju zadevna anketa, ki ji bodo prisostvovali predsednik Pokojninskega zavoda Vrtovec iz Ljubljane, župan dr. Goričan, podžupan dr. Ogrizek, zastopniki Trgovskega gremija in Trgovskega društva v Celju ter celjski člani načelstva Pokojninskega zavoda. Na tej anketi se bodo prizadeti činitelji definitivno izjavili glede zgradbe palače Pokojninskega zavoda v Celju.

e— **Občni zbor Gremija trgovcev v Celju.** V torek 11. marca ob 19. bo redni letni občni zbor Gremija trgovcev Celje v mali dvorani Narodnega doma z običajnim dnevnim redom. Izostanek z gremijalnega zbora se mora po pravilih temeljito upravičiti, sicer lahko naloži načelstvo denarno globo.

e— **O Mertnerjevi metodi** učenja tujih živih jezikov bo predaval na prošnjo celjske podružnice Zveze privatnih nameščencev akad. Stancer iz Maribora v četrtek 27. t. m. ob 20. v gostilniški dvorani Narodnega doma v Celju. Predavanje je namenjeno tako članom Zveze kakor sploh vsakomur, ki bi se rad na lahek in hiter način naučil tega ali onega svetovnega jezika.

e— **Uradni dan Zbornice za TOI za Celje in okolico** bo v torek 4. marca od 8. do 12. v posvetovalnici Gremija trgovcev Celje, Razlagova ulica 8.

e— **Slamoreznica mu je odrezala roko.** V Hotenju pri Ponikvi je pripravljal 38 letni hlapec Jožef Hvala na slamoreznici rezanico za živino. Ko je potiskal večjo množino sena v korito, je zašel z levo roko preglobоko v stroj in mu je ostro rezilo odrezalo roko v zapestju. Pomoč je moral iskati v celjski bolnici.

e— **Dve žrtvi napadalcev.** Prejšnji teden je bil napaden doma 27 letni steklarski pomočnik Rudolf Miklavčič iz Broda in je prejel s trdim krepelcem močan udarec po desni strani glave, tako da je nastopilo nevarno krvavenje. Tudi desno oko je v nevarnosti. Možno je, da ima poškodovano tudi lobanjo, kar pa bo ugotovila šele natančnejša zdravniška preiskava. — V Zavrhu pa je dobil 45 letni delavec Anton Jakob od neznanega napadalca tako močan udarec s kolom po levi roki, da ima zlomljeno kost med zapestjem in komolcem. Oba poškodovanca sta bila sprejeta v celjsko bolnico.

e— **Pozor!** V četrtek 27. t. m. brezplačno poskusno kuhanje kave. — **Julio Meinl, Celje.** 314

Iz Maribora

a— **Mariborski podžupan dr. Linold** se je mudil v nujnih občinskih zadevah v Beogradu, kjer je interveniral pri večini pristojnih ministrstev.

a— **Zanimanje za naše sezonske delavce.** Naši sezonski delavci, posebno Prekmurci, ki so odšli lansko leto v Nemčijo, na Holandsko, v Belgijo in Francijo, so si povsod pridobili sloves dobrih delovnih moči. Zato se te države tudi letos zanimajo zanje in bodo prvi transporti odposlani že v kratkem. Z onimi, ki so odšli na delo v tujino že lani, odideje letos tudi drugi in bo tako letošnji kontingent znatno večji od lanskega. V Franciji pa so se začeli sedaj zanimati tudi za naše opekarniške delavce,

KARTOTEKA družba z o. z.
Ljubljana, Šelenburgova ulica 6/I.
Kartotečni pribor
Kartotečno knjigovodstvo
Kartotečne tiskovine

posebno za izvežbane in za specijaliste. Doslej so bile sklenjene pogodbe že z dvema velikima francoskima opekarnama o zaposlitvi več sto naših ljudi. Kakor smo zvedeli pa se zanimajo za naše opekarje sedaj tudi že mnogi lastniki belgijskih opekarn.

a— **Razsvetljava Meljskega hriba.** Že lani smo ponovno pisali o potrebi razsvetljave na Meljskem hribu. Težavna je bila postavitev električnih drogov zaradi hribovitosti terena na približno 2 in pol km dolgi progi. Sedaj bo končno uresničena dolgoletna želja ne le prebivalstva, temveč tudi meščanov, ki v lepih dneh trumoma posečajo ta idilični mestni predel.

a— **Zidanje doma Pogrebnega društva v Krčevini.** Pogrebno društvo v Krčevini pri Mariboru je na svojem zadnjem občnem zboru sklenilo, da si čimprej postavi lasten dom. V to svrho je bil na prvi seji odbora že izdelan načrt za akcijo, ki jo bo vodil g. Cerinšek. V isti namen pripravlja društvo tudi posebno zabavno prireditev.

a— **Himen.** Poročnik mariborskega pešpolka Josip Rijavec se danes poroči v Ljubljani z gdč. Olgo Rovškovo. Bilo srečno!

a— **Z delovnega trga.** Pretekli teden je iskalo zaposlitve pri mariborski borzi dela 111 moških in 41 žensk. Od teh je dobilo delo 41 moških in 40 žensk. Od začetka leta je s pomočjo borze dela iskalo zaposlitve 825 oseb.

a— **Ljudska univerza v Studencih pri Mariboru.** V četrtek 27. t. m. ob 19. bo predaval šolski upraviteli Anton Hren »Od kovača do vladarja«. Predavanje šolskega upravitelja Viktorja Grčarja je bilo preloženo.

a— **Sokol v Studencih** bo imel drevi 26. t. m. ob 19. uri v svojem domu sestanek vsega članstva. Poleg poročila o bilanci lanskega tehničnega, gospdarskega in kulturnega delovanja, se bo razpravljalo o najnujnejšem delu v bližnji bodočnosti.

a— **Smrtna kosa.** V splošni bolnici sta 24. t. m. umrli 29 letna posestnikova žena Neža Robar iz Sladke gore in 16 letna hčerka železničarja, Zofija Kozmeli.

a— **Kap je zadela** nadučitelja v pokoju, g. Ivana Klemenčča. Prepeljali so ga v bolnico in je njegov položaj precej resen.

a— **Huda nezgoda na cesti.** Na Pristanu je padla 66-letna Ivana Kaižlarieva in si pri padcu zlomila ključnico na desni strani. S težavo je prispela na rešilno postajo, odkoder so jo pa morali odpremiti v bolnico.

a— **Z ocrovo kislino se je hotel zastrupiti** v ponedeljek popoldne 21 letni tapetnik I. K. na Pobrežju. Izpil jo je precejšnjo količino, vendar so ga še pravočasno našli in prepeljali v bolnico, kjer so mu izprali želodec. Mladenič je obupal nad življenjem baje zaradi nesrečne ljubezni.

a— **Pri nalaganju hlodov** na tovorne vozove na kolodvoru na Pragerskem je padel težak hlod 19 letnemu Stanku Soviču iz Leskovca pri Ptuju na desno nogo in mu jo strl. Težko ranjenega Soviča je odpeljal rešilni avto v splošno bolnico v Mariboru.

a— **Srečke za III. kolo so prispele.** Igralce, ki so kupili srečke drž. razredne loterije pri upravi »Jutra« in »Večernika« v Mariboru, Aleksandrova cesta 13, opozarjamo, da so srečke za III. kolo že prispele in naj jih zato pravočasno zamenjajo. Žrebanje se bo vršilo že 6. marca.

a— **Otroška predstava v gledališču.** Da bo ustreženo želji po več otroških predstavah, bo uprizorjena v nedeljo ob 15. pop. zopet otroška igra s petjem, plesom in godbo »Grudica«, ki je pri vseh dosedanjih uprizoritvah zelo ugajala. Kmoni.

Iz Tržiča

č— **Sokolova maškarada** bo tudi letos na pustno nedeljo zvečer v dvorani Sokolskega doma. Ta prireditev uživa dovolj slovesa, zato je skoro vsaka reklama odveč in smo trdno prepričani, da bo dobro obiskana. Maškarada se bo vršila pod devizo »Kakor kdo more!«

č— **Nesreče pri smučanju.** Lepa sobota je zvabila številne turiste in smučarje v tržiško okolico. Mnogo jih je odšlo na Kofce, precej tudi na Zelenico, med njimi Slavko Demšar, dijak tehnične srednje šole, doma iz Tržiča. Demšar je sportaš že od mladih nog, toda tokrat je imel smolo. Ko je vežbal na smučeh obrat v skoku, mu je spodletelo, da je padel in si zlomil desno nogo v piščali. Njegovi tovariši so imeli dosti posla, da so ga spravili v dolino, naložili na voz in zapeljali k zdravniku dr. Havlini, ki mu je nudil prvo pomoč. Bolnik je ostal v domači oskrbi. Druga nesreča se je pripetila v soboto uradniku pri »Peko« g. Kromarju, ki se je peljal v soboto popoldne z Malijevim avtobusom na pogreb svojega šefa Petra Kozine. Sedel je pri vratih in se srečno priteljal že v Naklo. Tu so vstopili novi potniki. Ko je šofer zapiral vrata, je držal Kromar roko v podboju in nesreča je hotela, da so mu vrata palec leve roke dobesedno strla. Poškodovanca so naložili na drug voz in ga peljali nazaj v Tržič, kjer mu je dr. Havlina nudil prvo pomoč.

Iz Škofje Loke

Š— **Osebna vest.** Vodstvo davčne uprave v Škofji Loki je z odhodom g. Schwarza Ivana prevzel davčni upravitelj g. Adamič Franc. Uradno je dodeljen v službovanje g. Kozeli Jakob, premeščen iz Litije.

„Moderni Babilon“
v Škofji Loki 2. marca
Velika maškarada v vseh prostorih Sokolskega doma.

Š— **Cena drv.** V bojazni, da bo letošnja zima enaka lanski, so se Škofjeločani dobro založili s kurivom. Povpraševanje po drvih je zaradi mile zime in zaloge malenkostno. Seženj drv se dobi že po 175 Din.

Iz Kranja

r— *Zabavni večer Primorcev.* Organizacija Primorcev v Kranju priredi 2. marca ob 16. v Narodnem domu zabavni večer. Namen zabavnega večera je poglobitev družbnosti med rojaki. Udeležite se te domače prireditve in privedite tudi svoje in naše prijatelje. Vstopnine ni!

Velika
soko'ska maskarada
„Dežela sanj“
v Nar. domu 1. marca - Kranj

r— *Novi jazzband v Kranju.* V Kranju smo dobili prvi jazzband, ki ga sestavljajo štiri izborne moči iz Čitalničnega orkestra. Domači Toporiš jazzband je bil za naše mesto prepotreben, ker so bili vsi prireditelji tudi za manjše prireditve navezani na godbe in jazze iz Ljubljane. Jazzband je nastopil prvič na sobotnem plesnem venčku Zasebne plesne šole in odnesel najboljši vtis.

Z Jesenic

s— *Smrtna kosa.* Po kratki bolezni je preminula v nedeljo popoldne gospa Cecilija Pongrac roj. Klinar, posestnica na Savi pri Jesenicah. Pokojnica izhaja iz ugledne jeseniške obitelji. Njen pokojni soprog Anton Pongrac, je bil dolga leta obratni blagajnik KID na Jesenicah, njen starejši brat ing. Anton Klinar je bil poverjenik pri gradbenem poverjeništvu v Ljubljani, drugi brat Josip pa je ravnatelj neke železarne v Mostu na Češkoslovaškem, starejša sestra je soproga ravnatelja g. Bachmanna na Savi, mlajša Anička pa vodi trafiko na Savi. Naj bo ugledni jeseniški domačinki rodna zemljica lahka, preostalim naše iskreno sožalje!

Iz Kočevja

kč— *Avtobusi prenehali z vožnjo.* Avtobusi, ki so vršili prevozniško službo, so v petek prenehali voziti zaradi velike množine snega.

kč— *Lovska trofeja.* O merjascih, ki so zadnje čase postali zelo agresivni, smo že poročali. Pretekli petek je šel na lov v lovski revir Male gore župan g. Jože Eisenzopf. Nedaleč od vasi je lovec ustrelil dva krasna merjasca. Eden je imel sto kilogramov, kar je za mrjasca precej lepa teža. Drugi je bil malo lažji. Zadnjega je ustrelil z Obiličevim smodnikom in šibrami nabasanimi patronami. Lovcu čestitamo!

Iz Litije

i— **Zobni atelje Boris Štoka** sprejema v vili Rotar dnevno od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 6. ure popoldne. Ob nedeljah od 8. do 12. ure dopoldne. Na željo tudi izven ur. Delo in cene solidne!

Iz Trbovelj

t— **Kmetijski odbori.** V občinski kmetijski odbor so izvoljeni gg.: Rudolf Ahac posestnik v Planinski vasi kot predsednik, njegov namestnik pa je Ferdo Roš, veleposestnik v Hrastniku, Alojzij Cestnik, posestnik v Knezdolu, kot odbornik, in Franc Buol, posestnik v Gabrskem, kot zastopnik Kmetijske podružnice. Namestnika sta gg. Franc Potrata, posestnik pri Sv. Marku, in Feliks Gričar, posestnik v Retju. V sreski kmetijski odbor je izvoljen g. Rudolf Ahac, za namestnika pa g. Ferdo Roš.

t— **Surovost.** Zadnje čase opažamo novo surovost nekaterih ponočnjakov. V svojo zabavo trgajo late pri plotovih vrtov, ki leže ob cesti. S tem napravljajo posestnikom vrtov občutno škodo, kvarijo pa tudi zunanje lice vrtov in kakšen mora biti vtis, obcestnih plotovih skoroáaxtwv.maSieP ki ga dobi tujec, če vidi, da manjka pri obcestnih plotovih skoro vsaka druga lata. Policiji priporočamo, da pazi nekoliko na take tiče, da dobe za svojo surovost tudi primerno plačilo.

Iz Zagorja

z— *Na Sv. Planini* je v nedeljo predavala gdč. Angela Boškinova, zaščitna sestra higijenskega zavoda iz Trbovelj o »Negi dojenčka«. Udeležba ni bila prvovrstna, kar dokazuje, da je le še premalo zanimanja za higijeno. Želeti bi bilo, da se v bodoče odzove večji krog posetnikov takih predavanj, ki so velevažno sredstvo za izboljšanje zdravstvenih prilik na deželi. — Ker je zadnje dni zapadlo v višini nad 700 m nad 40 cm dobrega pršiča, je bil obisk smučarjev iz Celja, Ljubljane in Zagreba zelo lep.

Iz Ljutomera

lj— *Imenovanje.* Tukajšnji živinozdravnik g. Alojz Škof je bil imenovan za veterinarskega svetnika. Udejstvuje se osobito na gospodarskem polju in mu na imenovanju čestitamo.

lj— *Mislite* ves teden na to, da bo v soboto v vseh prostorih Sokolskega doma maškarada, katere se morate udeležiti ali v civilu ali — kar je bolje — v maski. Za dobro razpoloženje bo skrbela v prvi vrsti priznano dobra godba iz Ljubljane, zaostajali pa ne bodo dobro založeni šotori in bar. Najlepše, odnosno najoriginalnejše maske prejmejo nagrade.

lj— *Smrtna kosa.* V Stročji vasi je po daljši bolezni umrl g. Jakob Rajh. V prejšnjih letih je bil član našega Sokola ter skoro stalen voznik na raznih izletih. Pogreb se je vršil v ponedeljek, 24. t. m. ob veliki udeležbi sorodnikov in prijateljev. N. v m. p.!

Iz Prekmurja

pm— **Maškarada Sokola v Murski Soboti** 1. marca bo najlepša prireditev letošnje predpustne sezone. Poseben odbor pripravlja pester program, da bodo zadovoljni plesalci modernih in starih plesov. Neplesalce bodo zabavali med odmori ameriški pevci s kupleti in šaljivimi nastopi.

GOSPODARSTVO

Resen odgovor na neresna podtikanja

Iz zadružnih krogov, ki pripadajo v interesno sfero Zadružne zveze v Ljubljani, so bili pred 3 tedni čitatelji »Jutra« opozorjeni na spremembe v načinu plasiranja zadružnega denarja, ki se zbira pri Zadružni zvezi. Ugotovljeno je bilo, da se pretežni del tega zadruž. denarja daje na razpolago bankam in le manjši del zadrugam članicam v obliki kreditov, v času ko številne kreditne zadruge zlasti v bivši mariborski oblasti nimajo na razpolago dovolj sredstev, da bi zadostile kreditnim potrebam kmetijstva. Te trditve so bile dokumentirana s številčnimi podatki (po zvezinem glasilu »Narodnem gospodarju«), iz katerih je razvidno, da je zveza imela še pred leti plasiranih pri svojih članicah 50 do 60% vseh vlog, lani pa le še 31%. Vse to smo objavili, ker so se nam zdele pritožbe iz zadružnih krogov zelo upravičene. Tudi »Domovina« je pred 14 dnevi objavila sličen dopis iz zadružnih krogov, ki je bil nekoliko ostro poantiran.

Ker naših ugotovitev ni mogel ovreči je nedeljski »Slovenec« zašel v svojem uvodniku zopet na staro pot zavijanja in podtikanja. Niti z besedico ne skuša pobijati trditev iznešenih v »Jutru«, pač pa prihaja z najbolj obrabljenimi očitki iz predvojne dobe o boju »starih liberalcev« proti zadružništvu, o boju za kmetski denar itd. Pri tem seveda pozablja, da so zadružništvo prinesli v Slovenijo baš »stari liberalci« (Vošnjak). Tak način obravnavanja čisto gospodarskih vprašanj odklanjamo in »Slovencu« ne bomo sledili na to pot.

Če bi »Slovenec« dokazal, da so podatki v »Jutru« netočni, bi brez ovinkov priznali zmoto. Ča pa ne more ovreči iznešenih trditev potem naj tudi opusti vsako demagoško pisanje, če je mnenja, da potrebuje gospodarstvo v svojem razvoju mir.

Naravnost nezaslišana pa je trditev, češ da pričenja »Jutro« boj proti zadružništvu, da hoče pogaziti zadružništvo, ko mora biti vendar vsakemu otroku jasno, da smo objavili podatke o nezdravih razmerah, ki vladajo v golovem delu našega zadružništva edino z namenom, da obvarujemo zadružništvo pred metodami, ki niso v skladu s principi pravega zadružništva. Povsem v nasprotju s temi principi pa je, če se zadružništvu odtegujejo ogromne vsote (preko 100 milijonov Din), da se financirajo banke. Zadružništvo in bankarstvo sta dva povsem ločena pojma, in le »Slovencu« je bilo usojeno, da istoveti kritiko izkoriščanje kmetskega zadružnega denarja za bankarstvo z bojem proti združništvu. Edino kar je »Slovenca« pogodil je to, da je na dnevnem redu boj za kmetski denar. Ta boj gre med zadružništvom in bankami, ki spadajo v intereseno sfero bivših klerikalcev.

Ta pojav v slovenskem zadružništvu je prav zanimiv tudi v zvezi z znanim konfliktom ki je nedavno izbruhnil med »Slovencem« in »Delavsko pravico«, ki je obsodila »Slovenca«, da nima nobene smeri; ne ljudske, ne krščansko-soc.; kadar kaže je kmetski, pa zopet malo delavski, v glavnem pa je velekapitalističen. Sedaj že nekoliko bolj razumemo trditve »Del. Pravice«.

Vsedržavna šumarska in lovska razstava v Ljubljani

Priprave za vsedržavno šumarsko in lovsko razstavo (od 31. avgusta do 15. septembra) so že v polnem teku. Sodelujejo najodličnejši šumarski strokovnjaki, lesni industrijci in lovski organizatorji dravske banovine, dela se pa tudi uspešno v celi ostali državi, zlasti pri državnih šumarskih upravah in pri ministrstvu za šume in rudnike samem, ki je razstavni osnovi zelo naklonjeno. Razmestitev razstavnih objektov je v glavnem že določena. Paviljonska zgradba »E« bo vzela pod svoj krov lesne izdelke, kakor stanovanjsko in pisarniško pohištvo, razne stole, pleteno pohištvo, glasbila, vozove, žaluzije, okvirje itd. Drugi del paviljona pa bo prikazal moderno lovsko orodje, municijo in pasti, ribiško orodje in ribarsko ter šumarsko literaturo.

Paviljon »E« bo obsegal razstave lovskih udruženj Zagreba, Sarajeva, Beograda, Mostarja, Novega Sada in Skoplja. Razstava bo obsegala vrste koristne divjadi, vrste škodljivih živali, kartografske tabele o gojitvi koristne divjačine v državi, zaščita redkih živali, lovsko organizacijo, pripomočke pri izvrševanju lova in lovske trofeje.

Paviljon »G« bo služil strokovni gozdarski razstavi, ki bo prikazala važnost, ulogo in potrebo gozdov, vrste gozdnih dreves, vzgojo gozda, gozdne pridelke, oglarenje, gozdno varstvo, varstvo prirode, ureditev gozdnega gospodarstva, zgradbo hudournikov, agrarne operacije, razstavo šumarske fakultete zagrebške univerze in literaturo.

Paviljon »H« bo imel pod svojim krovom vse vrste koristne in škodljive žive živali naše države. Paviljon »J« bo najbrže določen, da prikaže šumsko industrijo in orodje za obdelovanje lesa (oglarenje, merjenje lesa za tehnično uporabo, za spravljanje lesa po suhem in po vodi, gozdna industrija, končni izdelki), statistiko o produkciji in izvozu lesa, polnojarmeniki različnih konstrukcij in drugi stroji za obdelovanje lesa). Paviljon »K« bo obsegal lovsko razstavo Slovenskega lovskega društva in bo po svoji notranji ureditvi enak paviljonu »F«, ki bo obsegal lovstvo ostale države.

Seveda tudi ne bo manjkalo raznih okrepčevalnic in zabavišč, tako, da bo ugodeno tudi potrebam trudnega obiskovalca. Razstava obeta biti silno zanimiva, saj bo prva te vrste v naši državi in bo impozantno in z močjo ponesla v svet glas o šumskih bogastvih naše lepe domovine.

= **Naš izvoz goveje živine na dunajski trg** je zadnja leta močno nazadoval. Iz statistike, ki jo je izdal dunajski centralni živinski trg v St. Marxu, je bilo lani prignanih iz Jugoslavije 8343 komadov goveje živine napram 20.143 komadom v l. 1928. in 42.188 komadov v l. 1927. Napram letu 1927. je torej **dogon padel na eno petino**, medtem ko se je v istem času skupni dogon zmanjšal le od 165.622 na 144.275 glav. Naš izvoz trpi na eni strani zaradi visokih uvoznih carin, na drugi strani pa zaradi konkurence Rumunije in Madžarske, ki zavzemata v skupnem dogonu prvo in drugo mesto. V izvozu pitanih volov je imela Madžarska zadnja leta velike uspehe, ker je svojo domačo belo pasmo zamenjala s pisano pasmo, ki prej dorase in jo je lažje zdebeliti. Za težke vole pa so na dunajskem trgu cene znatno ugodnejše. Uvoz iz Rumunije je Avstrija z januarjem kontingentirala in znaša kontingent sedaj 840 glav na teden. To kontingentiranje bo morda koristilo jugoslovenskemu izvozu, ker bo Rumunija sedaj zaradi kontingentiranja po številu glav in ne po teži skušala izvažati predvsem težke vole in je pričakovati, da se bo sedaj cena lažjim volom, ki jih mi v glavnem izvažamo, ugodneje razvijala. Predvsem pa smo interesirani na tem, da se znižajo avstrijske uvozne carine, kakor je to zahtevala naša delegacija ob priliki pogajanj za revizijo trgovinske pogodbe z Avstrijo, in sicer kot protikoncesijo za naš pristanek k zvišanju avstrijskih carin na žito in moko.

Blagovna tržišča

25. februarja.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet nekoliko večji, zlasti v devizah Berlin in Praga. Tečaji nekaterih deviz so za malenkost popustili, v glavnem pa ni bistvenejših sprememb. Med efekti je bila zaključena Kranjska industrijska po 235.

Na zagrebškem efektnem tržišču se je Vojna škoda danes trgovala za kaso po 402.50 — 402 in za februar po 402.50. Ostali državni papirji so dalje čvrsti: 7 odst. investicijsko posojilo je bilo zaključeno po 81.50, 7odstot. Blairovo posojilo pa notira čvrsto pri 81 — 82. Med bančnimi papirji so bili zaključki v Union banki po 205.50 in v Zemaljski po 137. Med industrijskimi delnicami pa je prišlo do prometa v Danici po 110 in v Tvornici vagonov po 110.

Devize in valute.

Ljubljana. Amsterdam 22.78, Berlin 13.5425 — 13.5725 (13.5575). Bruselj 7.9135. Budimpešta 9.9288. Curih 1094.4—1097.4 (1095.9). Dunaj 798.18—801.18 (799.68). London 276.16, Newyork 56.68. Praga 167.71 do 168.51 (168.11). Trst 296.30—298.30. (297.30), Pariz 222.25.

Curih. Beograd 9.12875, Pariz 20.2825, London 25.1975, Newyork 518.15, Bruselj 72.20, Milan 27.1425, Madrid 64.50, Amsterdam 207.825, Berlin 123.7150, Dunaj 72.96, Praga 15.345, Budimpešta 90.70, Bukarešta 3.08, Sofija 3.7525, Varšava 58.075.

Zagreb. Pariz 221.25—223.25. London 275.76—276.56, Newyork 56.58 - 56.78. Milan 296.36, Amsterdam 22.7475—22.8075, Berlin 13.5425—13.5725. Dunaj 798.18—801.18, Zürich 1094.40 1097.40, Praga 167.71—168.51, Budimpešta 992.88.

Efekti

Ljubljana. 8% Blair 91.50 bl., 7% Blair 81.50 bl., Celjska 170 den., Ljublj. kreditna 125 den., Prastediona 930 den., Kreditni zavod 170 den., Vevče 132 den., Strojne 75 den., Ruše 250—260.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda aranžma 401.75 — 402, kasa 401.75 — 402, za februar 402 — 402.5, investicijsko 81.25 do 81.5, agrarne 50 den., 8% Blair 91—92, 7% Blair 81 — 82; bančne vrednote: Prašteđiona 927.5 — 932.5, Union 207 — 208, Jugo 87 — 88, Narodna 8630 blago, Srpska 163 den., Zemaljska 137 — 138, Poljo 65.5 den., Ljubljanska kreditna 125 den.; industrijske vrednote: Narodna šumska 40 bl., Našička 1650 bl., Gutmann 185 — 190, Slaveks 86 — 90, Slavonija 200 den., Danica 110 — 115, Drava 280 — 325, Šećerana 385 do 390, Brod vagon 110 — 115, Vevče 125 den., Isis 26 den., Trbovlje 470 — 480.

Beograd. Vojna škoda 402 — 402.5 zaklj., za marc 405 zaklj., investicijsko 83.5 do 84.5, agrarne 51.5 — 52.5.

BORZE

Jajca

+ **S tržišča jaje.** Na inozemskih tržiščih je tendenca dalje mlačna ker produkcija Na berlinskem tržišču so pretekli teden cene ponovno popustile in so v soboto notirala jugoslovenska jajca 6¾—7 pf. za komad napram 7¾—8 pf. koncem zadnjega tedna. Pri nas nakupujejo izvozne tvrdke blago po 75—80 par za komad.

Les

+ **Ljubljanska borza** (25. t. m.) Tendenca nespremenjeno mlačna. Zaključkov ni bilo. Na tržišču vlada dalje mrtvilo. Povpraševanj je sicer še precej, tode interesenti ponujajo prenizke cene in tako ne pride do zaključkov, čeprav je tudi ponudba znatnejša.

Žito.

+ **Ljubljanska borza** (25. t. m.) Tendenca za žito nespremeniena. Zaključeni so bili 3 vagoni koruze. Nudi se **pšenica** (slov. post., mlevska tarifa, plač. 30 dni): baška 80 kg po 268 do 270, 78 kg po 265.5 — 267.5; 77 kg po 260 — 262.5, **moka:** »Og« fco Ljubljana, plač. po prejemu po 415 — 420; **koruza:** baška 185 — 187.5, po mlev. tar. 180 — 182.5; čas. prim. suha 157.5 — 160; **ječmen:** baški 63/64 kg 170 — 175; **oves:** baški navadna voznina 205 — 210; **rž:** 72/73 kg 207.5 — 210.

+ **Novosadska blagovna borza** (25. t. m.) Tendenca neenakomerna. Promet: 36 vag. pšenice, 33 vag. koruze, 6 vag. moke, 6 vag. otrobov, 2 vag. ječmena in 1 vag. ovsa. — **Pšenica:** baška 77 kg 207.5 — 210; 78 kg 210 — 212.5; gornjebaška, 78 kg 212.5 — 215; banaška Tisa šlep 78 kg 215 — 217.5; gornjebanaška 78 kg 210 — 212.5; sremska 77 kg 202.5 do 205; 76 kg 197.5 — 200. **Koruza:** baška in sremska garanatirana 100 — 102.5; za marc 102.5 — 105, za april 105 — 107.5, za maj 107.5 — 110. **Oves:** baški, sremski, slavonski 140 — 142.50. **Ječmen:** baški 63/64 kg 122.5 — 125. **Moka:** baška »00« 350 — 360; »2« 310 — 320; »3« 250 — 260; »6« 185 — 195; »7« 145 — 155; »8« 112 — 115. **Otrobi:** baški 85 — 90.

+ **Somborska blagovna borza** (25. t. m.) Tendenca neenotna; promet 159 vag. **Pšenica:** baška Tisa šlep 205 — 210; Sombor 77 kg 202.50 — 207.50; 78 kg 207.50 — 212.50; sremska, slavonska 195 — 200. **Ječmen:** baški 63/64 kg 115 — 120; baranjski 66/67 kg 130 — 140. **Rž:** baška 135 — 140. **Oves:** baški 132.50 — 135.50. **Koruza:** baška 95 — 100; za marc 100 — 105; za april-maj 105 — 115; za junij-julij 110—115. **Moka:** baška »Ogg« 345 — 355; »Og« 340 — 350, »2« 310 — 320; »5« 250 — 260; »6« 180 — 185; »7« 140 — 150. **Otrobi:** 85 — 90.

÷ **Budimpeštanska terminska borza** (25. t. m.) Tendenca neenakomerna; promet živahen. **Pšenica:** za marc 20.54—20.55, za maj 21.76—21.77, za oktober 22.40—22.41; **rž:** za marc 11.35—11.38; **koruza:** za maj 13.22—13.23, tranzitna za maj 12.10—12.20.

Živina

+ **Dunajski goveji sejem.** Dogon 2282 komadov, od tega 104 iz Jugoslavije, 468 iz Madžarske in 918 iz Rumunije. Pri slabem prometu so cene ostale še prilično na višini zadnjega tedna. Za kg žive teže notirajo: voli izjemno 1.85 — 2.10, I. 1.60 do 1.80, II. 1.35 — 1.55, III. 1.10 — 1.30, biki 1.20 — 1.55, krave 0.95 — 1.40, slaba živina 0.80—1.

SPORT

Sportni drobiž

Po zadnjih vesteh bo drsalno tekmovanje za evropsko prvenstvo, ki se bo kakor znano ponovilo 16. marca v Berlinu, prav senzacionalen dogodek. Ni namreč izključeno, da bodo merili svoje znanje Schäfer, Grafström in Sliva. Schäfer se je že vkrcal na parnik »Bremen« za povratek v Evropo. Predsednik Mednarodne drsalne federacije Salchow pa je te dni objavil v švedskem listu, da udeležba Grafströma ni izključena. Končno pa prihaja še poročilo iz Prage, da poškodbe Slive niso tako resne, da bi mu onemogočile nastop v Berlinu. Ako bodo nastopili vsi trije mojstri, bo evropsko prvenstvo brezdvomno zanimivejše nego je bilo svetovno v Newyorku.

Še nekaj nedeljskih nogometnih tekem. *Porto:* Portugalska : Francija 2 : 0 (1 : 0). *Pariz:* Red Star - CA Paris komb. : FC Barcelona 6 : 3! Italijansko prvenstvo: Brescia : Milano 4 : 1, Pro Patria : Cremona 2 : 1, Ambrosiana : Livorno 6 : 2, Torino : Trieste 4 : 1, Bologna : Lazio 3 : 2 Padova : Modena 2 : 0, Roma : Alessandria 1 : 1, Napoli : Juventus 2 : 2, Genova : Pro Vercelli 1 : 0.

Avstrijski savezni kapetan dr. Meisl se pogaja s kitajsko univerzitetno nogometno reprezentanco, ki bo priredila turnejo po Evropi. Kitajsko moštvo je baje zelo močno in se more primerjati s prvimi evropskimi moštvi. Za tekme s Kitajci na Dunaju bi prišla v poštev WAC in Wacker.

Službene objave LHP

(Iz seje uprav. odbora dne 20. II. 1930.)

Prvenstvene tekme pomladne sezone se odigrajo v naslednjem vrstnem redu:

25. III.: Ilirija : Mura, Maribor : Atena, Sava : Concordia.
30. III. Mura : Celje, Atena : Ilirija, Sava : Maribor.
6. IV. Ilirija : Celje, Concordia : Mura, Atena : Sava.
13. IV. Maribor : Ilirija, Atena : Concordia, Celje : Sava.
20. IV. Ilirija : Concordia, Mura : Atena, Celje : Maribor.
27. IV. Concordia : Celje, Maribor : Mura, Sava : Ilirija.
4. V. Celje : Atena, Mura : Sava, Concordia : Maribor.

Režijo tekem imajo v pomladni sezoni prvoimenovani klubi, v jesenski sezoni pa drugoimenovani. Tekme se vrše vselej na igrišču kluba, ki ima režijo tekme.

Jutrišnja seja u. o. odpade. Tajnica.

Službene objave JHP

Zaključkom odborske sjednice od 13. o. mj. imadu svi klubi na teritoriju JHSa prirediti najkasnije do 20. marta o. g. propagandno cross-country trčanje na pruzi od 2000 m, tako da se medju igračicama hazene pobudi veći interes za laku atletiku. Na ovim propagandnim priredbama dužne su sudjelovati sve verificirane igračice JHSa. U mjestima, gdje imade više hazena klubova imadu klubovi sporazumno prirediti jedno natjecanje.

O izvršenju gornjeg naloga imadu svi klubovi redovitim putem obavijestiti JHS uz navod rezultata trčanja kao i imena svih igračica, koje su sudjelovale. — Predsjednik u. z. dr. Riboli. Tajnik I.: R. Zrinjski

SK Jadran. Redni občni zbor bo 27. t. m. ob 20. v restavraciji Mrak. Vsi člani naj se polnoštevilno udeleže.

SK Slovan (nogometna sekcija). Vsi igralci naj pridejo v sredo in petek v telovadnico k treningu.

SK Ilirija (hazenska sekcija). Danes ob 18.15 trening za vse igralke v paviljonu. Radi predstoječih prvenstvenih tekem, je trening važen, zato prosim točno in polnoštevilno.

SK Trbovlje je imel 22. t. m. svoj 7. zelo dobro obiskani redni občni zbor. Poročilo posameznih funkcijonarjev dokazuje precejšen zastoj klubovega delovanja v preteklem poslovnem letu. Temu vzrok so tudi izgube, ki jih je utrpel klub s smrtjo najboljših aktivnih članov pokoj. Mirka Vrhunca, Mihe Kramarja in Rudolfa Matešiča. Pri volitvah so bili izvoljeni naslednji gg.: Ivan Berger ml., predsednik, August Zupan, podpredsednik, Ivan Dolinar, I. tajnik, Albert Borišek, II. tajnik, Tone Mahkovec, blagajnik, Jože Berger, gospodar in odborniki: Drago Jambrek, Milan Meško in Žiga Krasnik; pregledovalca računov sta Franc Kramar in Franc Letnik. — Pri slučajnostih se je razvila zelo živahna debata, v katero je posegel tudi častni predsednik g. A. Babič, vzpodbujajoč navzoče k vztrajnemu delu v prospeh kluba v bodočem poslovnem letu. V splošnem je pokazal občni zbor mnogo dobre volje in je napravil mnogo koristnih sklepov, ki naj bi bolj poživeli društveno delovanje.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani 25. februarja 1930. Višina barometra 308.8 m

Kraj	Čas	Barom.	Temper	Rel. vlaga v %	Smer vetra in brzina v m in sek.	Oblačno 0—10	Padavine: vrsta	Padavine: v mm do 7 ure
Opazovanja								
Ljubljana	8.	774·6	·	90	E 4	10		·
Maribor		7 5·0	—1·	75	E 4	10		·
Zagreb		775·3	·	75	SE 4	9		·
Beograd		776·1	—2·	85	ESE 4			·
Sarajevo		773·5	—4·	65	WNW 2	1		·
Dubrovnik								
Skoplje	7.	775·6	—4·	85	mirno			·
Split		770·3	4·	55	NE 8	10		·

Solnce vzhaja ob 6.46, zahaja ob 17.42, luna vzhaja ob 6.29, zahaja ob 15.13.
Najvišja temperatura danes v Ljubljani: 1.4 C, najnižja — 0.2 C.
Dunajska vremenska napoved za sredo: V severnih Alpah južno vreme, sicer manj spremembe, osvežujoči južnozapadni vetrovi.

Iz življenja in sveta

Ameriški zimski sport

Nastop sankačev za vožnjo v dolino. Na vrhovih vlada mraz in sneg, v dolini pa zore oranže. Dežela teh kontrastov je Kalifornija ob Tihem oceanu.

Nemški zdravniki proti „čudodelniku" Zeileisu

Nedavno smo priobčili uničujočo sodbo berlinskega vseučiliškega profesorja dr. Lazarusa o uspehih čudodelnega gallspaškega zdravnika Zeileisa. Berlinski profesor je mnenja, da je Zeileis samo mazač, ki o zdravniški vedi nima niti pojma in njegovemu mazaštvu samo nasedajo nevedni ljudje in nosijo v Gallspach svoje težko prislužene novce.

Enako sodbo je pretekle dni izrekel nad »čudodelnikom« tudi dunajski profesor Wagner-Jauregg ter jo objavil v raznih dunajskih listih. Dunajski profesor posega daleč nazaj v življenje Zeileisovo, navajajoč da se je le-ta med vojno in po vojni pečal najprej z verižništvom. Nadeva si naslove profesor in doktor ter si daje nekako tajinstveno slavo s tem, da pripoveduje o sebi, da je obiskoval vseučilišče v Londonu, v Parizu in v Cincinnatiju. Včasih trdi, da je rodom iz Indije, včasih pa, da je Parižan. Svoj sloves si je pridobil s tem, da je proglasil nekatere bolezenske primere kot smrtnonevarne in obupne, kar seveda niso bili, nakar je po daljšem zdravljenju ugotovil znatno zboljšanje.

Zeileisova praksa je svetoven škandal, ki ga avstrijske oblasti trpe in celo podpirajo. Omogočile so mu ne samo, da nadaljuje svoje mazaštvo, marveč da je otvoril celo podružnici v Salzburgu in na Dunaju, kjer dve zdravnici izvršujeta njegove posle. Stvar je bila že pred najvišjim zdravstvenim svetom, ki pa je ugotovil samo, da si je Zeileis lahko kot samouk pridobil nekaj medicinskega znanja. Prof. Wagner-Jauregg nadaljuje: »Zeileis je postajal zavoljo podpore oblasti čedalje predrznejši in že naprej od vsakogar zahteva ordinacijsko pristojbino, s čimer je podan dejanski stan mazaštva. Zato moramo pozvati zdravstveno oblast, da onemogoči to škandalozno početje in postopa proti Zeileisu po obstoječih zakonskih predpisih. Zeileisova zadeva naj se izloči iz podsodnosti sodišča v Grieskirchenu, ker si je »čudodelnik« s svojimi dohodki znal pridobiti mnogo zagovornikov svojega mazaštva.«

Tako stoji Zeileis v ospredju vse avstrijske javne pozornosti. Za njim stojita občini Gallspach in Grieskirchen, ki izvrstno zaslužita od reke romarjev, zgrinjajočih se dan za dnem v ta sicer zapuščeni gornjeavstrijski kraj, nenaklonjena mu ni gornjeavstrijska vlada, ker je Zeileis tujskoprometna privlačnost kakršne nima ostala Avstrija, in zdravnikom bo očividno malo pomagalo razburjenje nad mazaštvom, kajti podoba je, da se oblasti nočejo in ne morejo vtakniti v to zagonetno zadevo. Listi poročajo o fanatizmu Zeileisovih privržencev, ki so pretepli nekega novinarskega fotografa in mu je orožništvo na zahtevo množice odvzelo vse slike, ki jih je napravil v Gallspachu.

Ne moremo pa ostaviti nezabeležena nekatera mnenja mirnih in razsodnih ljudi o Zeileisu. Ti namreč pravijo: »Kje pa je zapisano, da doktorska diploma daje popolno medicinsko znanost? Saj so često v medicini napravili važna odkritja ljudje, ki sploh niso bili zdravniki. V današnji medicini se porablja radij in elektrika vsako zase, morda pa je gallspaški »čudodelec« odkril način, kako se dasta obenem vporabiti obe sredstvi in morda je v tem tajnost njegovega uspeha. Ti glasovi so precej osamljeni in anonimni, vendar so morda umestni. Na vsak način je danes težko ustvariti si objektivno sodbo, dokler Zeileissovo zdravljenje ne bo znanstveno preiskano in dokler ne bodo podrobno preiskani primeri njegovih »čudežnih« ozdravljenj.

Med tem pa se bo obrat v Gallspachu razvijal v dosedanjem ameriškem tempu. Zeileisov novi sanatorij z 200 sobami je natlačeno poln, takisto vse gostilne in hoteli. Za prihodnji teden je javljenih še par sto novih gostov. Zeileis sprejme dnevno okoli 1500 bolnikov v skupinah po 300 oseb. Vsak pacient plača po 9 šilingov na dan, dnevni dohodek znaša tedaj okroglo 100.000 dinarjev. Sedaj je vrhu tega še »mrtva« sezona, kajti v poletnih mesecih se število pacijentov zviša na 3000 do 4000. Pacijenti so v Gallspachu povprečno po dva tedna in razen honor. Zeileisu potrošijo še po kakih 20 šilingov dnevno. Denar se tedaj kar potokoma steka v Gallspach in je fanatizem tamošnjih ljudi za Zeileisa gotovo razumljiv. O tem vedo v Gallspachu dovtip, ki gre na račun tamošnjih občinskih očetov. Ti se baje srde na najvišji zdravstveni svet, češ: »Kaj neki zdravstveni svet razume, kaj je tujski promet!«

Polarni letalec Eielson

Smeli letalec je postal žrtev, ko je hitel na pomoč parniku »Nanuk«, ki ga je ob sibirski obali zajelo ledovje. Pod razvalinami letala so našli truplo Eielsona, njegovega mehanika pa še iščejo.

Lakota na Kitajskem

Povodenj, suša, meščanska vojna in kmetski upori povzročajo na Kitajskem stalno lakoto. Tekom zadnjih 50 let se je ponovila 12 krat in je umrlo 8 milijonov ljudi samo v gladnih letih 1877 in 1908. Še več žrtev bo po podatkih Mednarodnega pomožnega odbora zahtevala letošnja suša v deželi Šansiju. Ljudje so tako oslabeli, da nimajo niti moči, da bi pokopali vsakodnevne deset tisoče mrličev. Jedo semena od plevela, listje, les in celo ilovico. Načelnik katoliškega misiona v Šanghaju Simpson poroča omenjenemu odboru: »Prizori, ki jih gledam v tej po Bogu prekleti deželi, so nepopisno grozni. Vedno bolj se množijo strašni slučaji ljudošrstva. Ljudje zvabljajo otroke, jih zadavijo in pojedo. In vse to je šele začetek bodoče groze!« Ko so obglavili v Šansiju 35 tolovajev, se je množica takoj polastila njih trupel in jih ob belem dnevu strgala na kose ter požrla! Prodaja žensk in otrok, ki itak ni bila nikoli izkoreninjena na Kitajskem, je postala vsakodneven pojav. Kilogram koruze ali boba je navadna cena mladega dekleta. Matere ostavljajo novorojenčke sredi ulice, ker jih ne morejo dojiti, in psi z ljudmi vred se trgajo za ta plen. V sličnem groznem pomanjkanju je vsaj 80 odst. desetmilijonskega prebivalstva v tej nesrečni deželi. Pomladna setev je izostala, ker nima nihče moči za delo in semena. Razen tega so sejali tam večinoma mak, iz katerega pridelujejo drago plačani opij. Ta letina sedaj ne bo veliko veljala, ker manjka poljskih delavcev in zavzema mak samo polja, kjer bi lahko rasle za prehrano potrebnejše rastline. Skratka, velika je nevarnost, da bo dežela zaradi lakote izumrla. Človeštvo pa še ni sposobno, da bi ji zagotovilo izdatno zunanjo pomoč...

Bomba v Britskem muzeju

Naši čitatelji se bodo spominjali nedavnega razburjenja v Londonu, ko so našli v Britskem muzeju bombo, ki sta jo baje tja položila dva mlada indijska revolucijonarja. Sedaj pa je izsledila policija pravega storilca, 21letnega odvetniškega pripravnika Franka Biggsa, ki je priznal, da je storil to, ker si je hotel pribaviti zanimivo časniško vest in dokazati na ta način svojo usposobljenost za — reporterja, kar bi bil rad postal. Sicer pa ni bila bomba niti malo nevarna. Vendar so ga obsodili na 20 funtov globe ali dva meseca zapora.

Vojvodinja za eno leto

Po starem običaju si izvolijo v Parizu naseljeni občani mesta Neversa vsako leto svojo vojvodinjo. Čast je letos doletela gdč. Marijo Mejardovo, ki jo vidimo na sliki v lepem vojvodskem diademu.

Sofijska statistika

Sofijsko policijsko ravnateljstvo je izdalo poročilo, iz katerega izvira, da se je zgodilo lansko leto v bolgarski prestolnici 26 umorov, 138 poskušenih umorov, 78 samomorov, 2625 nesreč, 1072 tatvin, 111 slučajev odstavitve otrok in še lep kup podobnih prijetnosti. Ujeli so 20 morilcev in 673 tatov.

Naročajte „Našo dobo"!

PRAVI

:FRANCK:

vedno

odlična kakovost!

Radio

IZVLEČEK IZ PROGRAMOV:

Sreda, 26. februarja

LJUBLJANA 12.30: Reproduciran glasba. — 13.: Napoved časa, borza, reproducirana glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnikov. — 17.30: Koncert radio odkestra. 18.30: Otroški kotiček. — 19.: Podobe iz slovenske literarne zgodovine. — 19.30: Francoščina. — 20.: Prenos opere iz Zagreba. — 22.: Napoved časa in poročila.

Četrtek, 27. februarja

LJUBLJANA 12.30: Reproducirana glasba. — 13.: Napoved časa, borza, reproducirana glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnikov. — 17.30: Koncert radio orkestra. 18.30: Dr. Bohinec: Rudniki sveta. — 19.: Srbohrvaščina. — 19.30: Obrt in trgovina sedaj in v preteklosti. — 20.: Večer slovenske glasbe (radio-orkester). — 21.: Komorni večer g. Slavka Osterca. — 22.: Napoved časa in poročila. — Lahka godba.

BEOGRAD 11.30: Reproducirana glasba. — 12.40: Koncert radio-kvarteta. — 18: Koncert lahke glasbe. — 19.30: Prenos opere z Dunaja. — 22.: Poročila. — 22.15: Lahka godba. — ZAGREB 12.30: Reproducirana glasba. — 17.30: Koncert radio-orkestra. — 20.30: Koncertni večer. — PRAGA 16.30: Popoldanski koncert. — 19.15: Prenos opere iz gledališča. — 22.15: Koncert na orgle. — BRNO 16.30: Popoldanski koncert. — 18.35: Glasbeni program za mladino. — 19: Večerni koncert. — 20: Veseloigra. — 21: Godba za ples. — 22: Prenos koncerta iz Prage. — VARŠAVA 17.35: Popoldanski koncert. — 19.25 Reproducirana glasba. — 20.30: Koncert lahke godbe. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 11: Dopoldanski koncert. — 15.30: Koncert orkestra. — 19.30: Prenos opere iz gledališča. — Lahka godba orkestra. — BERLIN 16: Popoldanski koncert. — 19: Pevski koncert. — 19.30: Koncert godbe na pihala. — 21: Operni večer. — Godba za ples. — FRANKFURT 16: Koncert iz Stuttgarta. — 19.30: Pevski večer. — 20: Skladbe Joh. Straussa. — 21.30: Program iz Langenberga. — LANGENBERG 17.30 Večerni koncert. — 20: Karneval v starem Kölnu. — 21: Predpustni ples. — STUTTGART 16: Popoldanski koncert. — 19.30: Prenos iz Frankfurta. — 21.30: Program iz Langenberga. — BUDIMPEŠTA 12.05: Koncert radio-kvarteta. — 17.40: Orkestralen koncert. — 20: Prenos koncerta s konservatorija. — 22.15: Koncert vojaške godbe. — LONDON 20.30: Prenos koncerta iz Manchestra. — 23.25: Godba za ples.

SOKOL

Sokolstvo na Slovaškem praznuje letos v svojih starejših društvih svojo 10letnico. Skromni so bili začetki leta 1919. in 1920. in le s težavo si je sokolska misel utirala pot po skoraj zmadžarjenih mestih in trgih. Toda uspehi po trdem delu niso izostali. To nam dokazujejo statistični podatki raznih društev. Lahko danes trdimo, da je na Slovaškem preko 27.000 organiziranih Sokolov in Sokolic, kar je v desetih letih vsekakor razveseljiv napredek, zlasti ko se je od strani domačih političnih strank skušalo celo z verskimi momenti zabraniti razmah Sokolstva. Evo slike o delu enega izmed društev: Sokol v Žilini, tamkaj pod Karpati, je štel leta 1929. 265 članov in to 168 mož in 97 žen. Društvo je imelo 75 članov broječi smučarski in 89 članov broječi teniški odsek. Lutkovno gledališče je priredilo 27 iger s skupnim obiskom 5066 otrok in 1270 odraslih. Vršilo se je 98 nagovorov v telovadnici in 8 predavanj, dvoje zabavnih večerov itd. Društvo pa ima že tudi lastno letno telovadišče in se polagoma pripravlja, da si tekom nekaj let postavi svoj lastni dom.

Dopisi

BOROVNICA. Nujno potrebna avtobusna zveza Borovnica-Vrhnika se nam obeta že vse leto, a žal ostaja vedno le pri obetih. Podjetje Pečnikar je dobilo koncesijo za obratovanje iz Borovnice v Ljubljano skozi Breg, Podpeč in Brezovico. Za to pot imamo na razpolago vsak čas železnico in tudi že sedaj silno slaba cesta bo še več trpela, pa tudi vozniki z lesom se bodo na slabi in ozki poti težko umikali. Ljudje iz Kamnika, Preserja, Brega in Borovnice ter iz vasi nad Brezovico (Sabačevo itd.) imajo dnevno opravka na Vrhniki, kamor nimajo razen vlaka na Verd nikake vozne priložnosti. Ta proga, ki naj bi imela cvnt. zvezo z v Ljubljano odhajajočim avtobusom iz Vrhnike, je nujno potrebna in se bo gotovo rentirala. Avtobus bi moral pripeljati na Vrhniko točno ob 8. zjutraj in peljati nazaj okrog poldne, ker do takrat ljudje na Vrhniki vse opravijo. Nam je vseeno, če vozi Peter ali Pavel: mi le nujno rabimo to progo in vabimo kakega solidnega podjetnika, da z obratovanjem čim prej začne! — Borovničani.

Izboren jabolčnik

večjo množino, po primerni ceni **proda** franko klet Gozdni urad **dr. Ferdinanda Attemsa, Podčetrtek** 3726

Kompanjona iščem

v svrho razširjenja stare renomirane tvrdke v Ljubljani. Ponudbe pod »Kompanjon« na oglasni oddelek »Jutra«. 3712

Ktobuk doti! Lasje potrebujejo zraka in hrane,

kakor potrebuje to človek, ki hoče biti zdrav. Najredilnejša hrana in zdravilo za lase je »INES«, ki že po par tedenski uporabi okrepi rast las, tako, da razveseli vsakogar, ki stalno uporablja »Ines« mazilo. Edino zanesljivo sredstvo! Uporabljajte ga! Uživajte mladeniški kras v pozno starost! Lonček 38 Din. — Razpošilja po povzetju:

Zastopstvo »Ines«, Ljubljana, Merosodna ulica 1/I, 12.

Grosisti!

V našem na novo reorganiziranem podjetju izdelujemo sledeče predmete:

Žlice in jedilne vilice iz aluminija
Pampure za dečje pištole
Kapslje za dečje pištole
Čudotvorne svečice
Lepilo za muhe in znano
„Marsner-ovo šumečo limonado"

dobite samo pri nas.

Zahtevajte naše ponudbe z vzorci

Industrija metalnih in kem.-tehn. izdelkov, telefon 5046. — BEOGRAD, poštni predal 153.

Avtomobilski klub kraljevine Jugoslavije — Beograd

razpisuje

natečaj za sekretarja centrale

Pozivajo se kandidati, da pošljejo svoje ponudbe s curriculum vitae, naznačenjem dokumentov o dovršenih študijah. Neobhodno je potrebno, da razpolaga kandidat s strokovno izobrazbo (fakulteto), perfektnim znanjem francoskega in nemškega jezika kakor tudi s poznavanjem državne administracije.

Ponudbe je vložiti v zapečatenih kuvertah na Sekretarijat Kluba najdalje **do 6. marca t. l.,** dokler je natečaj podaljšan. 3735

Marsner-ova šumeča limonada

(Brause Limonade). Predno se za to sezono preskrbite s tem predmetom, zahteva te našo ponudbo z vzorci. Iščemo samoprodajalce in krajevne zastopnike.

Industrija metalnih in kem.-tehn. proizvodov, Beograd, poštni pretinac 153 — Telefon 50—46 3729

Nabavka fotografskog materijala za vojni Geografski Institut

Vojni Geografski Institut Ministarstva Vojske i Mornarice nabaviće putem druge ofertalne licitacije

na dan 14. marta 1930. god.

fotografski materijal po mustru i tehničkim uslovima.

Predračunska suma je 67.000 Din.

Zainteresovani licitanti dužni su položiti kauciju po odredbama čl. 88 Zakona o Državnom Računovodstvu i čl. 24 Pravilnika o izvršenju odredaba istog Zakona, na kasi Vojnog Geografskog Instituta u udredjene dane do 10 časova.

Uslovi kao i spisak materijala mogu se dobiti u kancelariji Administrativnog Odseka Vojnog Geografskog Instituta svakog radnog dana od 8—13 časova.

G. br. 629 od 17. februarja 1930. god., **iz kancelarije Vojnog Geografskog Instituta** Ministarstva Vojske i Mornarice. 3724

BAYER

Prehladi

prično po navadi z nahodom. Druga resnejša obolenja lahko slede. Tu pomagajo

ASPIRIN-TABLETE

ki imajo dobrodejni vpliv pri vsakem prehlajenju in preprečijo nadaljne nevarnosti.

Zahtevajte samo originalni zavoj „Bayer" z modro-belo-rdečo banderolo.

CENE MALIM OGLASOM:

Za oglase, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva vsaka beseda 50 par. Če naj pove naslov Oglasni oddelek »Jutra«, je plačati posebno pristojbino 2 Din. Če pa je oglas priobčen pod šifro je plačati pristojbino za šifro 3 Din. Telefonske številke: 2492, 3492

Mali oglasi

Kdor hoče da se mu pošlje po pošti naslov ali kako drugo informacijo tičočo se malih oglasov naj priloži v znamkah 2 Din sicer ne bo prejel odgovora!

CENE MALIM OGLASOM:

Ženitve in dopisovanja ter oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda 1 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 5 Din. Vse pristojbine je uposlati obenem z naročilom, sicer se oglasi ne priobčujejo. Št. ček. rač. pri Pošt. hranilnici v Ljubljani, 11842.

Službo dobi

K tamburir. stroju
iščem izvežbano moč za izven Ljubljane. Služba je stalna — z vso oskrbo v hiši, plača po dogovoru. Ponudbe in vprašanja na oglas. oddelek »Jutra« pod »Izvežbana tamburirarca«. 5826

Služkinjo
staro 16—26 let sprejmem takoj za trgovino in gostilno na deželi. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 5847

Rudniški obratovodja
energičen in zanesljiv, absolvent rudarske šole, dobi nameščenje. Ponudbe s prepisi spričeval in zahtevo plače na oglasni oddelek »Jutra« pod »Rudas«. 5778

Brivski pomočnik
hiter in dober, dobi takoj ali s 12. marcem stalno mesto. M. Godnov, Tržič. 5822

Pletiljo
dobro izurjeno sprejmem takoj v stalno dobro službo. Prednost imajo tiste, ki so že delale na buntmuster aparatu. Jelka Nemeth, Kodeljevo, Slomškova 4. 5855

Inteligentno gdč.
slov. in nemško strojepisko sprejmem takoj. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Dobra prodajalka«. 5873

Pisarniško moč
(kontoristko) s perfektnim znanjem slov. in nemškega jezika ter strojepisja, išče velika družba za stalno mesto. Pismene ponudbe pod »Točnost« na oglasni oddelek »Jutra«. 5817

Kroj. pomočnika
sprejmem. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 5835

Strojepisko
popolnoma zmožno slov. in nemške korespondence, za nekaj ur dnevno iščem. — Podrobne ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Honorarno delo«. 5650

Klepar. vajenca
s hrano in stanovanjem sprejme Ignac Tomc, Mengeš. 5636

Kuharico
perfektno in samostojno sprejmem poleg sobarice, k majhni družini na deželi. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Fina kuharica«. 5474

Maserko in kopališčno mojstrico
sprejme lečilišče »Klenovnik« kod Ivanca (Hrv. Zagorje). Nastop službe 10. marca t. l. Stanovanje in popolna oskrba ter 800 do 1000 Din plače, po sposobnosti. Ponudbe na naslov: Uprava Lečilišta »Klenovnik«, pošta Ivanec. 5387

Kuharico
(služkinjo), prav pridno, snažno in zdravo, sprejmem. znati mora kuhati in vsa v boljšo hišo spadajoča dela. Pri hišnemu delu se ji pomaga. Biti mora izobražena, mirnega obnašanja in ljubiteljica 2 otrok v starosti 4 in 7 let. Le deklica, katera stalno služijo, naj se javijo. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 5784

Hlapca
za prevoz lesa iz gozda iščeme. Prosto stanovanje. Nastop 1. marca. Ponudbe takoj na graščino Boštan. 5718

Lesni manipulant
in skladiščnik, mlajša moč, kot pomoč poslovodju za parno žago in lesno industr., vešč tudi v lesno stroko spadajočih pisarniških del ter manipulacije bukovine, dobi takoj službo. Trezni in delavoljni naj stavijo ponudbe s naznako svojih plačilnih zahtev na podružnico »Jutra« v Celju pod šifro »Delaven in trezen« do najkesneje 10. marca. 5709

Delavke
vešče šivanja ženskih slamnikov na Jaquard stroje sprejme takoj Milkitsch Ilija, Beograd, Knez Mihajlova ulica 3. 5619

Frizersko vajenko
sprejme A. Turk, Miklošičeva cesta. 5867

Posredovalnica Mrak
Ljubljana, Sv. Petra c. 8 preskrbuje dobre službe in oddaja pridna dekleta. — Rabi več hotelskih kuharic za takoj 5864

Služkinjo
srednjih let, vajeno nekoliko kuhe, sprejmem s 1. marcem k družini z 2 otrokoma. Naslov v oglas. oddelku »Jutra« 5876

2 vajenca
za mehaniko oort sprejmem brez hrane in stanovanja. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra« 5815

Služkinjo za vse
pošteno in zanesljivo, ki zna tudi kuhati, sprejmem k dvema osebama v Tavčarjevi ulici 6/II. 5872

Učenko
sprejmem za strojno pletenje. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 5884

Spretnega risarja
za pohištvo sprejme atelje za notr. arhitekturo, Kolodvorska 28/II. 5895

Boljše dekle
za vsa hišna in vrtna dela (brez kuhanja), pošteno, ki ima veselje do otrok, sprejmem proti dobremu plačilu. Z letnim spričevalom imajo prednost. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Zdrava«. 5899

Kuharico
sprejme manjša družina v Vrhovčevi ulici 14/I, levo. 5900

Natakarico
dobro vpeljano v gostilniški stroki sprejmem takoj. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra« 5902

Natakarica
dobro izurjena dobi takoj mesto v novopreurejeni gostilni v mestu. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 5904

Majer
srednjih let, z ženo dobi takoj službo na večjem posestvu na Koroškem. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 228

Dobro kuharico
staro 40—50 let, čedne zanaestosti, iščem za takoj. Plača po dogovoru. Samo ponudbe s sliko na naslov: Ivan Avsenik, Begunje 114 pri Lescah 5903

Brivski pomočnik
mlajši, dober delavec, dobi takoj službo proti 300—350 Din plače, hrani in stanovanju v hiši. Mirko Zetović, Ruše pri Mariboru. 5908

Posredovalnica Ogrinc
Miklošičeva cesta 28, rabi snažilca, kuharice, služkinje, natakarice in blagajničarko 5915

Trgovski potniki

Provizij. potnika
živiljske stroke iščemo. V poštev pride zlasti potnik, ki že potuje v specerijski stroki, ker bi mu oddali le en zelo iskan predmet. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Živiljski«. 5850

Potnika
verziranega v alkoholni in brezalkoholni stroki, iščem za celo Štajersko in Prekmurje. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Rabimo takoj« 5502

Zaslužek

3—4000 Din
mesečnega zaslužka nudim pridnim zastopnikom pri prodaji v vsaki hiši potrebnega predmeta. Lahko in hitro delo, s takoj izplačano provizijo. Vsi, zlasti pa brezposelni ne zamudite te prilike! Ponudbe na naslov: Gvidon Premelč, Šoštanj. 5857

Zastopstvo
za v vseh državah Evrope patentirani in že nad 14 let najbolje uvedeni stavbni materijal oddamo za dravsko banovino. — Znanje slovenščine in nemščine je pogoj in je treba dokazati najboljše stike z vsemi krogi stavbne stroke. Ponudbe pod »J. W.« na ogl. oddelek »Jutra« 5838

Postranski zaslužek
nudimo našim provizijskim zastopnikom pri razpečevanju naših, v vsaki hiši nujno potrebnih predmetov. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Velik uspeh št. 4000«. — Za odgovor priložite znamko 2 Din. 5843

Kot zastopnike
sprejmem v vseh okrajih dobre radio amaterje. Nudi se dober zaslužek. Ponudbe pod »Radioamater« na oglasni oddelek »Jutra«. 5602

Fiksum in provizijo
nudimo otnutom manufakturne stroke za obisk privatnih strank v Ljubljani in okolici. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 5851

Boljša šivilja
gre šivat na dom. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 5786

Pouk

1. oblastv. koncesijonirana
šoferska šola
Čamernik, Ljubljana
Dunajska cesta štev. 36 (Jugoavto). Tel. 2236. Pouk in praktične vožnje 251

Oblastveno koncesijonirana
šoferska šola
1. Gaberščik, bivši komisar za šoferske izpite, Ljubljana, Bleiweisova cesta 52. — Prihodnji redni tečaj prične 1. marca. 5725

Krojači, šivilje in nešivilje!
Ne zamudite ugodne prilike se priučiti še pred sezono novih krojev, brez katerih Vam bo nemogoče delati pomladansko garderobo. Posetim dunajski velesejem, da si ogledam dunajske modele, katere bom tudi poučeval. Pričetek 1. marca. Revnejšim znižano Generalno zastopstvo modnih listov, krojno učilišče Ljubljana, Stari trg št. 19. Zahtevajte prospekte. — Oskrba na željo v zavodu. 5866

Službe išče

Mesto blagajničarke
v kavarni ali kuhinji išče ženska srednjih let. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Zmožna 6666«. 5849

Gospa
nujno išče pisarniškega mesta. Gre tudi kot blagajničarka. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Nujno«. 5859

Konfekcijonarka
v pletiljstvu išče stalno mesto za takoj ali pozneje. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Verzirana«. 5771

Ključavničarski pomočnik
s šoferskim izpitom, išče službo — najraje v delavnici. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Ključavničar-šofer«. 5830

Pristopil bi k gostilni
da bi kupoval vino za svoj denar, opravljal kletarstvo za hrano in stanovanje — pri vinu bi se mi dalo malenkost. Kupoval bi le fina vina od kmetov. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Vino od kmeta«. 5842

1000 Din dobi
tisti, ki preskrbi izurjenemu strojniku stalno **službo strojnika.** Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 5853

Vzgojiteljica
učiteljska absolventinja — vešča slov., srbohrv. in nemškega jezika ter klavirja, prosi za službo. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 5489

Absolvent
konzularne akademije na Dunaju, vešč v govoru in pisavi srbohrvaščine, nemščine francoščine in nekaj angleščine, išče temu odgovarjajoče nameščenje v Ljubljani. Cenjene ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Jugoslaven« 5443

Ženska
srednjih let, vsestransko naobražena, želi mesto hotelske sobarice ali ključarice, event. tudi za sezijo. Je perfektna šivilja. Pismene ponudbe na podružnico Jutra v Celju pod šifro »Vsestransko izobražena 35« 5698

Mesarski pomočnik
vajen vseh v stroko spadajočih del, išče službo. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra« 5662

Žagar
srednje starosti, oženjen, dober manipulant, vajen vseh popravil, z dobrimi spričevali, išče službo, kjer bi bilo dela za 3 osebe, s stanovanjem in nekaj zemljišča. Nastopi takoj ali s 1. marcem 1930. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 5889

Deklica
zdrava in trdna, v 16 letu, z lepo pisavo in dobra računarica, bi se rada izučila v trgovini, bodisi v mešanem blagu, specerije ali manufakturi, kjer bi imela vso oskrbo v hiši. Deklica je dobro vzgojena in pridnih ter poštenih staršev. Oče ji je padel v vojni. — Trgovci, ki bi jo hoteli vzeti v vajeniško dobo z vso oskrbo prosimo, da pošljejo ponudbe pod šifro »Dobro delo« na oglas. oddelek »Jutra«. 5913

Kočijaž
oženjen, brez otrok, srednjih let, z letnimi spričevali, išče mesta na graščini ali kakem podjetju — tudi k tovornim konjem. Cenj. ponudbe na upravo »Jutra« v Celju pod značko »Kočijaž«. 5911

Prodam

21 novih oken
dobro izdelanih, kompletno okovanih in dvakrat na notri se odpirajočih, 90 × 170, po nizki ceni proda Simon Jus, Ormož. 5821

Aparat za valjenje
piščancev, znamke Nickerl Ideal, za cca 300 jajc in umetno kokljo radi nabave večjega proda Drago Hadl — Novo mesto. 5820

Otroški voziček
naprodaj Ljubljana VII — Aljaževa cesta 3. 5800

Puhasto perje
kg po 38 Din razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. Potem čisto belo gosje kg po 130 Din in čist beli puh kg po 300 Din. L. Brozović, Zagreb, Ilica št. 82. — Kemična čistilnica perja 262

Štedilnik
dober, srednje velik proda Müller, Ljubljana VII — Janševa 15. 5871

Radio

Detektor
z dvocevnim ojačevalcem na zvočnik, sprejem glasen in čist, ter dvoje slušalk zelo vredno prodam, oziroma zamenjam za lepo pisalno mizo. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra« 5833

Motorna vozila

Harley-Davidson
motor s priklopnim vozom, v najboljšem stanju, po zelo nizki ceni proda F. R. Kham, Miklošičeva cesta 8. 5593

Avto
štirisedežen, 12—18 HP, zelo ličen in ekonomičen poceni naprodaj. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 4482

Hladilnike
za osebni avto »Lancia« in »Torino Fiat«, ter pettonski »Austro-Fiat« avto kupi Homan, Kolašin. 5728

Motorno kolo
z ali brez prikolice, v odličnem stanju kupi Rohebacher, Mežica. 5716

Kupim

Zobozdravniški stol
modernejši, malo rabljen kupim. Ponudbe z opisom in ceno na oglasni oddelek »Jutra« pod »Zobozdravniški stol«. 5862

Na Jesenicah
kupim pisalno mizo, 2 manjši mizici in nekaj stolov. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Vse dobro ohranjeno«. 5878

Polnojarmenik
v dobrem stanju kupim proti takojšnjemu plačilu. Ponudbe na naslov: Andrej Srebotnjak, Tržič. 5870

Holländer
za izdelavo ječmenske kaše kupi Prvi Sisački automat ki mlin, Sisak, vlasnik St. Rupčić. 5890

Posestva

Več hiš
in posestev proda ter kupi, posreduje stanovanja, lokale informacijska pisarna Ivan Dražil, Ljubljana, Frančiškanska ul. 8. Pojasnila brezplačno. 5858

4 stavbne parcele
blizu nove šole z Zgornji Šiški prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 5840

Majhno vilo
po možnosti ob Dunajski cesti kupim. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Nova vila«. 5879

Enodružinska hiša
naprodaj. Pojasnila v gostilni Štok, Pobrežje, Cesta na Brezje pri Mariboru 5909

Vrednote

Kronske bone
kupujem. Franc Slamič, Gosposvetska cesta 6. 5544

20 % kronske bone
kupuje in plačuje po najvišjih dnevnih cenah Prometna bančna družba, Maribor, Cankarjeva ulica 14 3297

20 odst. bone
plačuje najbolje Uran Franc, Dunajska c. 46, telefon 28—20 68

20% kronske bone
kupi Fr. Kham, Miklošičeva cesta 8. 5592

Pohištvo

Lepo pisalno mizo
kupim. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 5834

Pohištvo
Radi selitve poceni prodam mizo, nizko omaro, slike, 2 ženska plašča in drugo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 5883

Oblačila

Lepo masko
posodim. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 5846

Masko »Havajka«
poceni prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 5852

Masko »Šah«
svileno, dobro ohranjeno proda Sax, Mestni trg 14. 5545

Masko — Turkinjo
za 100 Din proda Achar, Kolodvorska ulica 18/I. 5877

Črno-belo masko
posodi S. M., Emonska cesta 10-a/I, desno. 5882

3 lepe kostume
(maske) poceni prodam. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 5887

Lokali

Kavarno
dobro idočo v centru Zagreba radi bolezni oddam. Naslov: Zagreb, Radićeva št. 16. 5816

Gostilno Dolinar
po domače pri »Polonovcu« v Poljanah nad Škofjo Loko, dobro idočo, stoječo tik glavne ceste ter farne cerkve, prodam takoj proti polovičnemu plačilu. Za ostali znesek se vknjižim. Na dopise se ne oziram. Oglasite se pri meni osebno v gostilni. 5517

Trgovski lokal
dobro vpeljan, z opremo, pritiklinami in 4-sobnim stanovanjem, pripraven za specerijo, manufakturo, železnino ali drogerijo, oddam v najem v majhnem industrijskem mestu. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Dobro vpeljan«. 5730

Suho skladišče
v velikosti 200 m² iščem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 5861

Lokal
na prometnem kraju takoj oddam. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 5869

Lokal
za vsako obrt, s stanovanjem, na prometnem kraju oddam s 1. marcem. Pojasnila daje Cch, Rožna dolina, cesta VIII/6. 5886

V najem

Koncesijo avtotaksije
dam pod ugodnimi pogoji v najem. Promet velik, zaslužek dober. Ponudbe pod šifro »Koncesija« na oglasni odd. »Jutra« 5762

Sadje

Vagon jabolk
žlahtnih, brezhibnih kupim proti gotovini. Ponudbe na naslov: Luis Wagner, Heb (Eger), Steingasse št. 32, Češkoslovaška. 5825

Les

Hlode
hrastove in smrekove kupuje stalno Lavrenčič & Co., Ljubljana, Dunajska cesta 47 5789

Dijaška stanovanja

Dijaško stanovanje
s skrbnim nadzorstvom — blizu druge drž. gimnazije oddam. Na Kodeljevo 19 5798

Dijaka
boljše rodbine sprejmem z vso oskrbo v sobo z električno razsvetljavo. Nemška konverzacija. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 5625

Dijaka
nižješolca sprejmem na stanovanje z ali brez hrane. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 5777

Stanovanja

Stanovanje
2 ali 3 sob. v sredini ali na periferiji mesta išče družina treh oseb — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Snažno stanovanje«. 5848

Stanovanje
solnčno, 3 sob., predsobe, kopalnice in pritiklin, v vili blizu Tivoli oddam z majem. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »1500«. 5845

Stanovanje
1—2 sob in pritiklin, suho in solnčno, samo v mestu išče dvočlanska rodbina za takoj ali koncem maja. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Točen plačnik in mirna stranka«. 4935

Stanovanje
tri- ali dvosobno, s pritiklinami iščem za maj. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Solidno in stalno«. 5702

Mirna družina
išče za maj dvo- ali trisobno stanovanje s pritiklinami. Cenj. ponudbe z navedbo cene na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Za maj«. 5667

Stanovanje
velike sobe, kuhinje in pritiklin oddam mirni stranki na Celovški cesti št. 90. 5897

Sobe

Opremljeno sobo
event. tudi z vso oskrbo takoj oddam v Šiški, Lepodvorska ulica štev. 30. 5836

Solnčno sobo
z uporabo kopalnice, blizu opere oddam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 5856

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom in električno takoj poceni oddam 2 gospodoma ali dijakoma. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 5851

Opremljen kabinet
oddam na Bleiweisovi cesti 5/III. 5844

2 veliki, lepi sobi
za pisarne, v centru mesta oddam. Cena 1200 Din — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 5471

Opremljeno sobo
oddam. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Mirje«. 5739

1 ali 2 sobi
spalnico in sobo za gospoda, z elegantnim pohištvom oddam blizu sodnije. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 5874

Opremljeno sobo
odda enemu ali dvema gospodoma (zraven univerze) Kos, Gosposka ul. 4/I. 5881

Sobo
prazno ali opremljeno, s posebnim vhodom oddam v centru mesta. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 5880

Opremljeno sobo
lepo, oddam na Miklošičevi cesti. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 5875

Opremljeno sobico
lepo in solnčno, z električno, v centru mesta oddam s 1. marcem boljši gospodični. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 5894

Sobo
oddam gospodu v bližini Tabora za 150 Din. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 5901

Sobo
z vhodom iz stopnišč oddam 2 osebama. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 5896

Opremljeno sobo
lepo, čisto, s posebnim vhodom in elektr. razsvetljavo oddam na Taboru. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 5905

Lepo sobo
s separiranim vhodom iščem po možnosti blizu Sv. Petra cerkve. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Soliden 25«. 5796

Zdravstvo

1000 Din
Vam plačam takoj, čim dokažete, da Nikoprost zoper kajenje ne učinkuje! Stane enkrat za vselej samo 56 Din. Neškodljivo, a popolnoma učinkovito, od tisočev preizkušeno sredstvo. Da ni dobro, ne bi prodajal, ker bi se samo blamiral. Kdor naroči 5 steklenic, dobi poštnine prosto. Josip Lindič, Ljubljana — Komenskega ulica št. 17-a. 72

Dražbe

Javna dražba
v konkurzno maso spadajočega pohištva, jedilnice iz trdega lesa in spalnice iz mehkega lesa, s posameznimi drugimi kosi — z najmanjšim ponudkom Din 4875, se bo vršila v Celju, Prešernova ulica štev. 24, v ponedeljek 3. marca t. l. ob 11. uri dopoldne. — Natančnejše podatke daje konkurzni upravnik dr. D. Treo, odvetnik v Ljubljani ali Mestni urad v Celju 5837

Dopisi

12.626
Dvigne nujno pismo. — D. 5823

P. Joško!
Četrtek pričakuj knjigo — srčna hvala za pismo — želim svidenje. Odpotuj kmalu ter sporoči. 5828

Cenj. gospodična
tako ljubka, ki je v soboto zvečer promenirala ca ob ½ 7. uri po Židovski ulici, jo naproša mimogredoč gospod za cenj. naslov ali še ljubše sestanek, z znakom modnega časnika. Cenj. dopis na oglas. oddelek »Jutra« pod »Erotika« 5818

Posestnik
v zakonu nesrečen, išče skrbno gospodinjo, v starosti 25—30 let. Vprašati: Limbuš št. 17 pri Mariboru. 5809

»Vigred«
Blagovolite dvigniti pismo Udan poklon. 5865

Damo
v svetlosivem kožuhovinastem plašču, katero sem opazoval dne 25. t. m. ravno ko je šla v kino k popoldanski predstavi, prosim za sestanek pod šifro »Planino«. 5890

Upanje
Zaman. Brez Tebe mi ni življenja. Prosim, piši. — Ljubica. 5888

Glasbila

Kupim gitaro
v dobrem stanju. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 5854

Prvi brač
naprodaj na Mestnem trgu št. 1/I. 5885

Živali

Več kanarčkov
mladih, dobre pasme prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 5626

Pes volčjak
ki sliši na ime »Dečko«, z znamko Ljubljana 344, se je izgubil. Oddati ga je proti nagradi na naslov: Hrovat, Zrinjskega cesta št. 7/I 5860

Kam pa kam?

Gostilna in kavarna pod Klančkom
vljudno vabi na zabavni večer s plesom, ki ga priredi svojim cenj. gostom na debeli četrtek, dne 27. februarja 1930, v vseh svojih prostorih. K obilni udeležbi vabi Fani Fegičeva. Maske dobrodošle. 5917

Pozor!
Prijatelj, kam pa jo mahaš tako brzo? — I no, malo na razvedrilo! Kam pa na pustno soboto? — Pojdi z menoj na domačo veselico k prijatelju Potočniku na Staro pot 1 (k Majarončku) kjer priredi moj kolega imenitno zabavo. — Pri njemu dobiš dobro pijačo in tudi kuhinjo ima izvrstno. Pripelji s seboj še kaj znancev, kajti godbe in plesa tudi ne bo manjkalo. Maske dobrodošle. Za obilen obisk se priporoča Ivan Potočnik. 5906

Pisalni stroji

Pisalni stroj
malo rabljen, zelo dobro ohranjen poceni prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 5841

Pisalne stroje
švedske, ima zastopstvo Tehna. Mestni trg 25/I — Iščemo povsod zastopnike 33

Stroji

Venecijanko
na dva voza, do 4 listov, kompletno, v dobrem stanju pod ugodnimi plačilnimi pogoji prodam. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Ugoden nakup«. 5819

Mlinsko opravo
kompletno za 3 pare kamnov, v popolnoma dobrem stanju ugodno proda Anton Drnovšek, Šklendrovec Zagorje. 5829

Dieslov motor
50 HP, z električno centralo, prodamo zaradi preureditve obrata. Naprava je primerna za privatno in javno električno centralo. Vprašanja na ogl. odd. »Jutra« v Ljubljani pod naslovom »Neusvadno ugodna prilika«. 3727

Šivalni stroji
Haid & Neu, na ugodne obroke »Centra«, Miklošičeva cesta 7/III, Ljubljana 57

Fin stroj za rezanje papirja
se zaradi selitve izredno ceno takoj proda. Naslov pove ogl. odd. »Jutra«. 5760

Pletilni stroj
8/40, v popolnoma dobrem stanju poceni proda Angela Perhoj, Ribnica 129 — Dolenjsko. 5726

Parno mlatilnico
znamke »Hoffher Schrantz« 3 k. s., z lokomobilo prodam. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Mlatilnica«. 5707

Za obdelavo lesa
prodam sledeče stroje:
2 tridelna skobelna stroja na jermenski pogon, eden 600 mm skobelne širine, popolnoma nov, eden 500 mm skobelne širine, malo rabljen;
izravnalni in skobelni stroj z vdelanim elektromotorjem, 350 mm skobelne širine, kombiniran s krožno žago, vrtalnim strojem in brušilnim aparatom;
izravnalni in skobelni stroj 400 mm skobelne širine, kombiniran z rezkarjem in vrtalnim strojem, Din 12.000;
težki skobelni stroj, 700 mm skobelne širine;
Kettenfräse;
tračno žago s lesenim podstavkom in elektromotorjem, 6000 Din;
vrtalni stroj, zelo malo rabljen, 5000 Din;
elektromotor 8 HP 220 Voltov, vrtilni tok, 5000 Din
stroj za kopiranje kolarskih konic, lopat itd. (Radspeichenkopiermaschine) za 8000 Din.
Vsi stroji so v dobrem stanju in damo tudi ugodne plačilne pogoje.
Peter Angelo, dr. z o. z., Ljubljana, Poljanska 12. 5898

Razno

Svarilo
Opozarjem vsakogar, da g. **Josip Vodopivec iz Zagreba,** Medvedgradska ulica št. 32 **ni pooblaščen** na moje ime zbirati naročila ali sklepati v mojem imenu kakšne kupčije. — Istotako ni pooblaščen sprejemati na moj račun kake plačila, ali dolgove delati, za katere nisem plačnik.
Josip Kostanjšek v Celju, Vodnikova ulica 9. 5912

Delokrog v večjem podjetju — tudi sezijskem — išče
reprezentativna dama
kot voditeljica (direktorica) za hotel-pension, prvovrstna gospodinja in strokovnjakinja. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Mariboru pod šifro »Kavcije zmožna 45«. 3739

Novosti Novosti Železna služinska Brozovič« patent postelja zložljiva, s tapeciranim madracom, zelo praktična za vsako hišo, hotele, prenočišča, nočne službe in za potujoče osebe stane Din. 450.— Razpošiljam po poštnem povzetju.

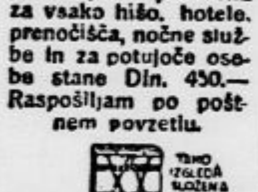

Lesena patent postelja zložljiva, s tapeciranim madracom, zelo praktična stane Din. 280.—

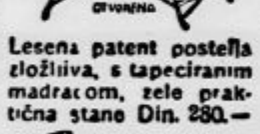

Ležalka za sunčanje — (Liegestuhl) najnovije vrsti stane Din. 150.—

L. BROZOVIĆ, Zagreb, Ilica 82.

Kurja očesa
Najboljše sredstvo proti kurjim očesom »CLAVEN« je mast
Zaščiteni znak — Claven — Zaščiteni znak
Dobite v lekarnah, drogerijah ali naravnost iz tvornice in glavnega skladišča
M. Hrnjak
lekarnar — Sisak

Emajlirane tablice
za občine, ulice, poklice, hišne številke, pasje znamke itd. Originalne
Lutzove peči.
železostrugarska dela, izdelovanje strojev in aparatov montaže, avtogenično varenje prevzema delavnica
Inž. Guzelj, Ljubljana VII., Sv. Jerneja c. 5. Tel. št. 3252.

Prave gojzerje
iz juhtne izdeluje po meri in ima v zalogi
Zalokar
Gosposvetska c. 8

Amerikanski izum novega prehranjevalca bencina
Walter Critchlow, 1924-L st. Wheaton Ill. U. S. A., je dobil patent za prihranjevalca bencina in odstranjevalca ogljika pri avtomobilih in plinskih motorjih, ki nadkriljuje vse dosedanje.
Stari »Fordi« dosezajo 26 in pol km z 1 litrom bencina, novi »Ford« do 22 in eno četrtino km.
Vsaka druga znamka pokazuje neverjetno večje delo od ¼—½.
Izumilec nudi brezplačno tako napravo za vpeljavanje. Istotako odda povsod agenture in zastopstva, ki donašajo mesečno 250 do 1000 dolarjev.
Pišite še danes v angleškem jeziku na W. Critchlow, 1924-L st., Wheaton Ill., U. S. A. 3096

Premog in drva
popolnoma suha dostavlja na dom tvrdka Jerančič Karlovška cesta 8
Telefon št. 3457. 388

Vsakovrstna svila in druge specialitete za maske
A.&E. SKABERNÈ
LJUBLJANA

Wiener Messe
DUNAJSKI SEJEM
od 9. do 15. marca
(v rotundi do 16. marca). Posebne prireditve: **Salon modnih kožuhov.** Dunajske modne pletenine. **Sejem pohištva. Reklamni sejem. MEDNARODNA RAZSTAVA AVTOMOBILOV IN MOTORNIH KOLES.** Razstava potrebščin za hotelske obrate (razstava živil in pijač). Stavbni in cestnogradbeni sejem. (Tehnične novosti in iznajdbe.) Vzorčni sejem poljedelstva in gozdarstva. III. avstrijska razstava pitane živine. (14.—16. marca 1930.) Nikak vizum potnih listov! S sejmsko izkaznico in potnim listom prost prehod preko meje v Avstrijo. Madžarski prehodni vizum se proti izkazilu sejmske izkaznice izstavi na meji.

Znatne olajšave pri vožnji na jugoslov., ogrskih in avstrijskih železnicah, na Donavi, Jadranskem morju in na zračnih progah. Pojasnila vseh vrst kakor tudi sejmske legitimacije (po 50 Din) se dobe

pri **WIENER MESSE A.-G., WIEN, VII.**

kakor tudi za časa trajanja lipskega pomladnega velesejma pri informacijskem oddelku v Leipzigu, Österr. Messhaus in pri častnih zastopnikih v Ljubljani pri: **Avstrijskem konzulatu, Dunajska cesta št. 3; Josipu Zidarju, Dunajska cesta št. 31, Tujskoprometni zvezi za Slovenijo, Dunajska cesta št. 1.** 3233

20 odstotne kronske bone in potrdila
prevzemamo po najugodnejših pogojih po dnevnem tečaju ter jih obračunavamo po 64 % ali po možnosti še višje. Vse s pošto dospele pošiljke obračunavamo takoj in pošljemo denar še istega dne.
Depozitna banka d. d., Zagreb, Tomašičeva ul. 10. (Kraj Zbora.) Telef. br. 36—80. Brzojav: »Depozit«. **3698**

20% kronske bone 3234
v okvirju svoje potrebe kupuje po **60 % Pučka štediona, Osijek.** Rok je kratek, kdor preje pošlje, bo prodal.
Požurite se!

Emerson Hough:

MOŽJE

Roman

IX. POGLAVJE

Pred Kitty sem se napravil nevednega, kakor da ni bilo nič. »Vse so enake,« sem dejal. »Ena je oblečena tako kakor druga...«

»Mislim, da so tudi vse enako delale z vami.«

»Govoril sem samo z eno,« sem rekel. »S tisto, ki je imela rdeče srce na životku.«

Kitty je udarila v glasen smeh. »Rdečih src je bilo pa dvanajst,« je dejala. »Vse so jih imele in so jih ponujale vsakemu, kdor bi jih le maral vzeti. O, bedaček, bedaček! Nu, rada bi vedela, ali ste se vobče srečali z Ellen? Pojdiva, predstavim vas še sto drugim, najlepšim, kar ste jih kdaj videli!«

»Tedaj je bila vendarle Ellen?«

»Kako naj vem? Saj vas nisem videla, ko ste bili z njo. Preveč marljivo sem flirtala s svojim možem — ker sem ga namreč takoj spoznala, da je on, moj Matt! Menda mi je usojeno, da ne smem iztakniti nobenega zalega moškega, ne da bi se naposled izkazalo, da je on.«

»Še enkrat moram plesati z njo,« sem rekel.

»Izberite si drugo plesalko. Prepozno je že, da bi mogli najti Ellen ali celo govoriti z njo, če bi jo tudi našli. Ko sem jo nazadnje videla, jo je preganjal Larry Belknap od devetega dragonskega polka; vsa vojska ve, da je do blaznosti zaljubljen vanjo.«

»Oh, nekje jo gotovo najdeva...«

»Ne, Jack, bolje bo, da si izbijete misel na Ellen in na vse ostale iz glave. Poslušajte moj svet, bežite domov in lezite spat! Pozabili ste, da vas jutri čaka tekma; nočem vas vznemirjati, a vendar moram reči, da boste potrebovali dobrih živcev. Na polici je škotski whisky, šampanjca pa nikar ne pijte!«

Ves prizor je zame izgubil mikavnost. Luči so zabledele, godba ni bila več tako sladka.

Tako sem odšel na številko 16 in poklical Johnsona, da mi je pokazal mojo sobico. Dolgo nisem mogel zatisniti oči; ko sem vendarle zaspal, sem v sanjah videl vrsto belo in črno oblečenih postav; ena izmed njih je imela rdečo rožo in zlat glavnik z dragim kamnom in njeni lasje so za čudo lepo dišali. Grace Sheratonove nisem nikoli videl v sanjah. In ko sem se za nekaj minut prebudil, sem si odkrito dejal, da bi bilo zame najbolje, če mi ne bi Ellen nikoli več prišla pred oči!

X. POGLAVJE

Najvišji sodni dvor

Ako se je čutil kdo izmed udeležencev častniškega plesa v Jeffersonovem taboru drugo jutro duševno ali telesno skesanega — videti ni bilo o tem nikjer ničesar. Do poldne so izginili z zbirališča vsi sledovi snočnje slavnosti in vsakdanji posli so se z običajno točnostjo nadaljevali. Prej se je vojska zabavala, zdaj je delala. Še nekaj ur in spet bo pripravljena na zabavo, zakaj obeta se zanimiva strelska tekma med kapetanom Ormeom in Mr. Jackom Cowlesom iz Virginije! Videti je bilo, da se je o tem razneslo že precej govoric, ki mi niso bile nič kaj prijetne.

Zajtrkovali smo na številki 16. pozno in prijatelj Stevenson, ki sem ga bil naprosil, naj mi kumuje pri tekmi, je pazil na to, da sem se pred zajtrkom dobro okopal, po njem pa temeljito izprehodil in da je bil obed vesel in brez težkih vin. Ta poslovni pogled na stvar me je iznenadil, zakaj vse to mi je bilo novo; pomislil sem, da mi utegne vročekrvnost, s katero sem bil sprejel Ormeov izziv, slabo obnesti — in kar je še hujše, da povzročam z njo svojim prijateljem denarne izgube. Stevenson mi je namreč povedal, da je sklenjenih name, čeprav še nikoli nisem streljal na kaki tekmi, že nemalo stav proti Angležu. Dejal sem si, da ni koristno pripovedovati o taki odgovornosti človeku, za katerega je vse na tem, da ohrani mirno kri. A končno sem se vendar obrzdal. Čeprav je bilo pri Cowlesih dedna napaka, da smo od nekdaj sprejeli vsak izziv — kesali se nismo tega nikoli, in če smo se, tedaj šele naslednji dan.

Kraj tekme so bili izbrali na običajnem mestu blizu vojne restavracije. Že pol ure pred določenim časom so se jeli tukaj zbirati vsi mladi oficirji s postaje in vsi brambovci, ki so utegnili zapustiti svojo službo, s kuharji, kovači, pericami in ostalim osobjem tabora vred. Prišlo je tudi mnogo civilistov iz mesta in s presenečenjem sem opazil vrsto kočij z mnogoštevilnimi damami, ki so stale za mejno črto. Očividno je bila postala najina zadevica dogodek, ki vzbuja občo pozornost.

Moj nasprotnik, spremljan po majorju Williamsu, se je pripeljal ob istem času, ko je tudi naša družba dospela na lice mesta. Orme mi je stisnil roko ter izjavil, da se prav dobro počuti, čeprav je Williams smeje se povedal, da ga pred eno po polnoči ni mogel spraviti spat in mu ni mogel ubraniti, da ne bi bil pojedel in popil vsega, kar mu je prišlo pod roke. Zdaj je bilo njegovo oko jasno, koža napeta, hoja lahka in prožna. Videti je bilo, da ima krasno konstitucijo, in vprašal sem se, ali ni z moje strani vsak up zaman, ko je Orme očividno vešč vsakatere igre, pri kateri gre za hitrost. Kot mož sem ga sovražil, da, zdaj sem ga imel celo na sumu. V kakršnikoli tekmi pa je bil nasprotnik, ki je bilo vredno računati z njim.

»Kako širok napravimo mejni pas, gospoda?« je vprašal Orme, oziraje se po polju. To vprašanje je pričalo, kako domača mu je vsa stvar, obenem je bilo pa tudi dokaz njegovega zaupanja vase in njegove vljudnosti, zakaj pri pravilni tekmi je treba vse podrobnosti skrbno ustanoviti, preden pride do odločitve. »Jaz sem navajen na petdeset yardov, kakor je običajno v Monacu,« je dodal, »pristanem pa seveda na vse, kar se ujema s tukajšnjimi šegami. Ne želim si drugega nego spoznati vaš sport.«

»Pri nas streljamo pri tekmah praviloma na petdeset yardov,« je rekel Stevenson.

»Kakor vam drago,« je dejal Orme, »ako Mr. Cowles soglaša s tem.«

12. marca 1930. l. se bo vršila grandijozna

modna revija

modne palače Julius Krupnik-a, Dunaj (Wien VII.), Kaiserstrasse 115, v veliki Dunajski koncertni dvorani (Konzerthaussaal). Pokazali bomo cca. 500 pomladanskih modelov s sodelovanjem prvovrstnih umetniških moči. Rezerviranje prostorov brzojavno. 3480

Poceni in vendar najboljša je

Severjeva otomana

z 32 peresi v sedežu in 4 v zglavju.

Velikost 185 × 78 Najboljši materijal.

Cena 570 do 850, po izbiri preobleke.

Zahtevajte vzorce!

SEVER RUDOLF, Marijin trg št. 2.

Nova knjiga:

Ilka Burgerjeva

‚Umirajoče duše'

Zgodovinski roman iz baročne Ljubljane.

Koncem 17. in v prvi polovici 18. stoletja je doživljala Ljubljana zlato dobo svojega umetniškega udejstvovanja. Iz te dobe je zajela pisateljica snov za svoj roman in postavila v ospredje kiparja Robbo in Misleja ter slikarja Mencingerja. Vsebina je sentimentalna in romantična, razvoj dejanja dobro premišljen, kulturno-zgodovinski opisi raznih tedanjih dogodkov in običajev zanimivi in plastični. — Knjigo je izdala Tiskovna zadruga v Ljubljani in velja broširana Din 52, vezana Din 62.

Nabavka reprodukcionog litografskog materijala.

Vojni geografski institut ministarstva vojske i mornarice nabaviće putem druge ofertalne licitacije

na dan 13. marta 1930. god.

reprodukciono litografski materijal po spisku i specijalnim uslovima.

Predračunska suma je 71.000 dinara.

Zainteresovani licitanti dužni su položiti kauciju po odredbama čl. 88. zakona o državnom računovodstvu i čl. 24. pravilnika za izvršenje odredaba istog zakona, na kasi Vojnog geografskog instituta u odredjene dane do 10 časova.

Uslovi kao i spisak materijala mogu se dobiti u kancelariji administrativnog odseka vojnog geografskog instituta svakog radnog dana od 8—13 časova, a na dan licitacije do 10 časova.

Iz kancelarije vojnog geografskog instituta ministarstva vojske i mornarice g. br. 652 od 17. II. 1930. godine. 3725

Samo 49 Din

Št. 125 budilka, 16 cm visoka, dobro kolesje. 3letno jamstvo.
Št. 105, ista, 19 cm visoka, Din 64.20.
Št. 106, ista, z radijskimi kazalci in urnikom, Din 76.
Št. 120, kovinska žepna ura, z dobrim kolesjem, pooljena in regulirana, 3letno jamstvo, Din 44.
Št. 121, ista, z radijskim urnikom in kazalci, Din 58.

Katalog gratis in franko!

H. SUTTNER, Ljubljana 4
Prešernova ulica 4

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici

Oglasi v „Jutru“ imajo siguren uspeh!

✝

Tužnim srcem javljamo, da nam je naš predragi, nepozabni oče, brat, svak, ded in ujec

Vojislav Šola

po kratki bolezni izdihnil svojo plemenito dušo 21. t. m. v sanatoriju Vračaru.

Truplo milega nam pokojnika je bilo 22. t. m. ob 10. uri dopoldne blagoslovljeno v Voznesenski cerkvi in prepeljano v Mostar in ondi pokopano v rodbinski grobnici.

Beograd, 22. februarja 1930.

Užaloščeni sinovi: DR. VUKAN, VESELIN, MILE, JOVO in BORIVOJ; hči ANIKA DR. JEREMIĆA; sestra STANKA; snaha MARA; zet DR. RISTO JEREMIĆ; vnuka: MILAN in IVAN; nečaki: DUŠAN, BRANKO, VELJKO in ostala rodbina.

Zahvala

Ob smrti mojega ljubljenega brata, vojnega invalida, trafikanta

FILIPA OGRINA

čigar pogreb se je vršil dne 23. februarja 1930, izrekam iskreno zahvalo Komandi mesta za vojaštvo, katero mu je izkazalo zadnjo čast, dalje prečastiti duhovščini, trafikantom za poklon venca, godbi Gradaščica, pevskemu zboru za ganljive žalostinke in vsemu občinstvu, ki ga je spremilo k večnemu počitku.

3709 ANA OGRIN, Glince.

✚

Danes, dne 25. februarja, ob 2. uri zjutraj, nas je zapustila naša mila mamica

Draginja Trap

vdova po vladnem tajniku

Pogreb predrage rajnice bo v četrtek, dne 27. februarja, ob 4. uri popoldne iz mrtvašnice mestnega pokopališča na Pobrežju.

Maribor, dne 25. februarja 1930.

ANICA LEBEN roj. TRAP, hčerka.
Ing. Ivan Leben, zet. 3741

Zahvala

Za številne dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli ob prerani smrti naše iskreno ljubljene, nenadomestljive in nepozabne hčerke, sestre, svakinje, tetke in botrce

Ivanke Tomšič

se vsem najsrčneje zahvaljujemo. Zahvalo izrekamo vsem, ki so ljubljeno pokojnico spremili v tako velikem številu k zadnjemu počitku, vsem darovalcem vencev in cvetja. Posebno zahvalo smo dolžni g. komisarju in uslužbencem OUZZD v Ljubljani, pevcem za globoko pretresujočo petje žalostink ter prečastiti duhovščini.

Ohranite jo v trajnem spominu!

Studenec — Vevče, dne 24. februarja 1930.

3714 Rodbini Tomšič

✚

Užaloščeni javljamo, da je danes po trudapolnem življenju, dopolnivši 47. leto starosti, previden s tolažili sv. vere, za večno zatisnil svoje oči naš dragi soprog, oče, brat itd., gospod

Gašper Šmid

grajščak v Komendi

Nepozabni pokojnik bo dne 26. februarja ob 9. dopoldne položen na farnem pokopališču v rodbinsko grobnico k večnemu počitku.

Komenda, dne 24. februarja 1930.

IVANKA, soproga. — IVO, DANICA, RUDI, otroci, ter ostali sorodniki. 3713

Zahvala

Za številne izraze sožalja in sočutja, ki smo jih prejeli pismeno in ustmeno ob prerani smrti našega nad vse dragega gospoda

PETRA KOZINE

veleindustrijalca itd.

za poklonjene premnoge krasne vence in cvetje se tem potom vsem najtopleje zahvaljujemo.

Posebno se zahvaljujemo gg. zdravnikom, čč. sestram usmiljenkam, čč. duhovščini, gospodu županu mesta Ljubljane dr. Dinku Pucu in ostalim zastopnikom mesta, zastopniku kr. banske uprave g. dr. Staretu, poslovodstvu in ravnateljstvu tvrdke Peko, dalje vsem zastopnikom raznih oblasti, korporacij, zbornic, društev ter organizacij, g. Dragotinu Hribarju, predsedniku Zveze industrijcev, za globoko občuten poslovilni govor ter končno vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so blagega pokojnika vltako častnem številu spremili na njegovi poslednji poti.

Slovesni rekvijem za blagopokojnim bo v petek, dne 28. februarja 1930, ob 7. uri zjutraj v stolni cerkvi sv. Nikolaja v Ljubljani in v Tržiču v petek, dne 28. februarja 1930, ob 6. uri zjutraj v farni cerkvi.

Ljubljana — Tržič, dne 25. februarja 1930.

Žalujoči ostali.

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojzij Novak. Vsi v Ljubljani.